

TEDNIK

LETO XXXVI., ŠT. 9

Ptuj, 3. marca 1983

CENA 8 DINARJEV

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA

IZ VSEBINE:

- Kako spremeniti delovni čas (stran 3)
- Aktivnost SZDL v polnem razmahu (stran 4)
- Ali tudi v prihodnje po starem? (stran 5)
- Anton Vramec je Ormožanec (stran 9)
- Plačevanje komunalnih storitev po položnicah (stran 13)

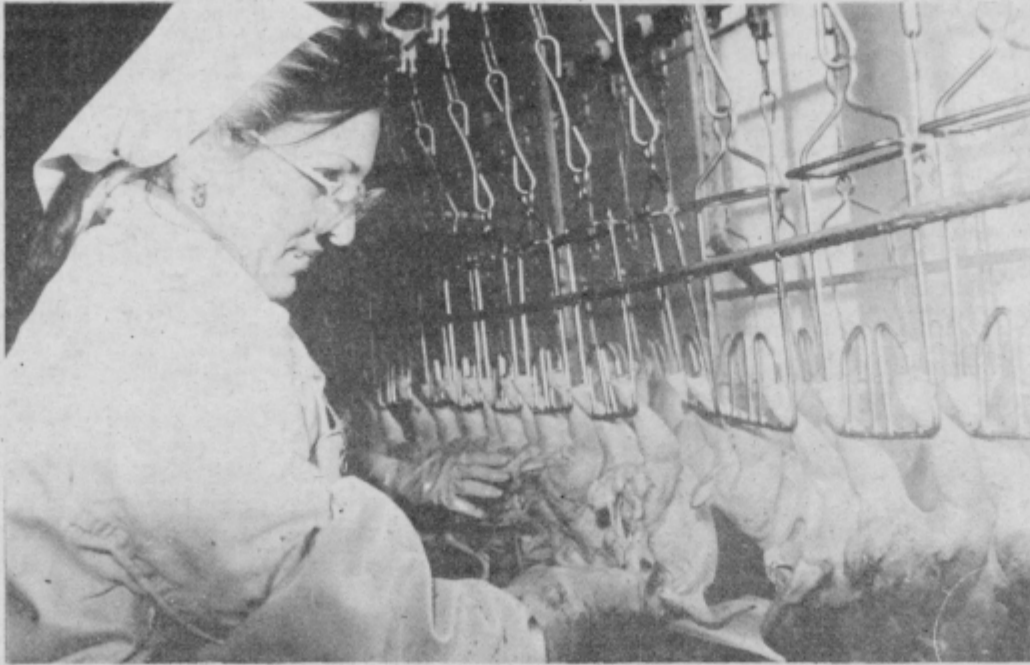
V PTUJU
OB 8. MARCU

Delovni razgovor

Osmi marec obeležujemo vsako leto s konkretnimi aktivnostmi. Proslave dobivajo vse bolj delovni značaj v ustaljenih oblikah na problemskih konferencah, posvetovanjih, predavanjih, kulturnih manifestacijah, akademijah, razstavah, družabnih srečanjih in razgovorih z borkami, aktivistkami NOB, materami padlih borcev, družbenopolitičnimi, kulturnimi in znanstvenimi delavkami.

Osmi marec simbolizira borbena delež žensk v mednarodnem revolucionarnem delavskem gibanju. Več kot dva milijona žensk-delavk, kmetic, intelektualk, študentk, gospodinj se je na najrazličnejše načine vključilo v boj za neodvisnost narodov, za novo družbeno ureditev in za enakopravnost.

Angažiranje okoli dveh milijonov žena v združeno delo zahteva, da odločneje in bolj organizirano ustvarjamo take življenjske in delovne pogoje, ki bodo ženam dali polno udeležbo v družbenem življenju. Brez sodelovanja žena v družbenem in političnem življenju ni popolne demokracije in razvoja samoupravljanja. Zato si mora naša družba v celoti mnogo bolj prizadevati za hitrejšo in uspešnejše reševanje problemov, ki izhajajo iz neskladja med vlogo žene v združenem delu in v družbi nasploh in njenih še vedno velikih obvez v družini.



Delavka ob tekočem traku v Mesokombinatu Perutnina Ptuj

Foto: M. Ozmeč

Obeleževanje osmega marca

zato danes manifestirajo predvsem konkretne naloge in akcije pri nadaljnji graditvi samoupravnih socialističnih odnosov. Ženske ptujske občine bodo na dan praznika 8. marca sodelovale na delovnem posvetu v Narodnem domu v Ptuj, na katerem bo govora o pridobivanju hrane, socialnem in zdravstvenem varstvu.

Ob koncu posveta bo tudi krajši kulturni program.

Žensk se bodo spomnili v vseh delovnih okoljih. Skromen šopek, topli stisk roke in prazniku bo zadoščeno, ne bo pa ženski, ki je sicer vesela svojega praznika, ni pa vesela, da se določena, tipična ženska vprašanja prepočasi rešujejo. MG

PETODSTOTNA RAST KMETIJSKE PROIZVODNJE

Želje ali realne možnosti

Kar prevečkrat se nam dogaja, da ob sprejemanju planov vplivajo na naše odločitve želje in potrebe, premalokrat pa ob tem upoštevamo tudi naše realne možnosti. To, namreč planiranje po naših realnih možnostih, sicer vedno povdarjamo, redno pa se nam dogaja nasprotno. Po izteku določenega obdobja se potem znova dogovarjamo o spremembi planov.

Za ta pojav smo odgovorni vsi in tu smo že pri vprašanju vključevanja „baze“ v tokove planiranja. Zakaj je potreben takšen uvod, ko nameravamo napisati nekaj o letošnjih planski zadolžitvi našega kmetijstva, da bo pridelalo za 5 odstotkov več hrane kot leta 1982, ko smo ob rekordni kmetijski letini dosegli rezultate, ki jih bomo težko v letošnjem letu povečali za omenjeno stopnjo. Smo torej spet planirali nad možnostmi?

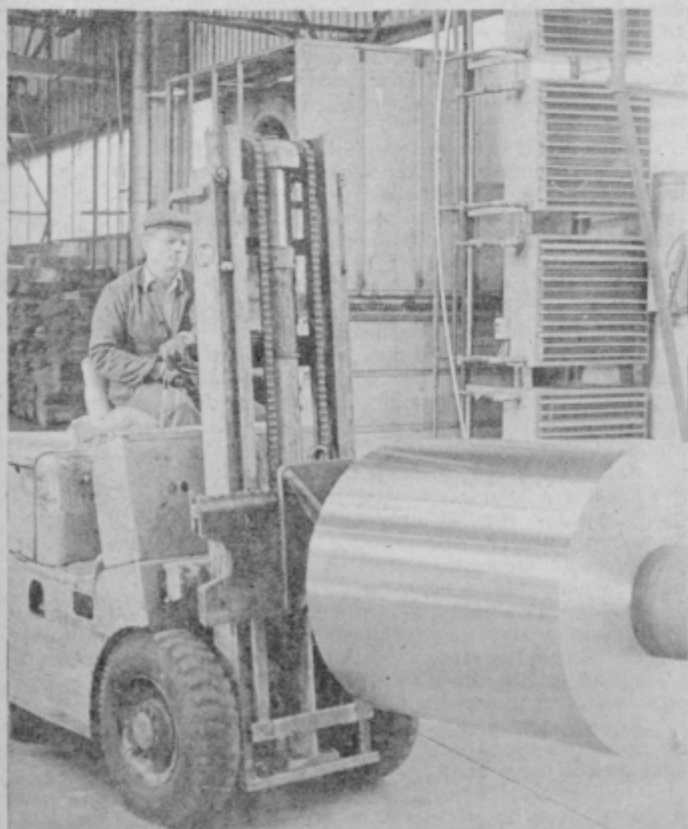
V celoti gledano lahko rečemo, da so planske želje dokaj realne, če upoštevamo ogromne neizkoriščene možnosti, ki jih nudi zemlja. Ta je pri nas še vedno zdaleč pre malo izkoriščena. Če samo pogledamo malo prek naših meja in tamkajšnje pridelke primerjamo z našimi, takoj dobimo potrditev prejšnje trditve. Veliki pridelki pšenice, koruze, sladkorne pese in ostalih

kultur na hektar obdelovalne površine so torej naše rezerve, ki jih še vedno iščemo. Na drugi strani so naše rezerve v pridobivanju novih obdelovalnih površin, žal pa pri tem že zaostajamo za srednjeročnimi plani. V tem času poteka izredno pomembno izobraževanje kmetovalcev z željo, da jih seznanimo z intenzivnim izkoriščanjem zemlje, tako polja kot travnikov in pašnikov.

Na splošno lahko rečemo, da so aktivnosti kar dobro zastavljene, kmetje vedo, da lahko le z izdatnim gnojenjem, učinkovito in pravočasno zaščito dosežejo večje pridelke. Seveda pa je stanje nekoliko manj spodbudno, ko pomislimo na spremljajoča dogajanja. Če namreč ni na voljo ob vsakem času dovolj mineralnih gnojil, če se ta v enem letu podražijo za nekajkrat po deset odstotkov, če primanjkuje zaščitnih sredstev, če vrtočalavo navijamo cene semenske koruze ali kakršnegakoli drugega semena, če ne moremo zagotoviti redne oskrbe kmetijstva s pogonskimi gorivi, če ne moremo zagotoviti enotnega jugoslovanskega tržišča s kolikor toliko usklajenimi odkupnimi cenami, če...

Preveč je torej teh „če“. Ko se s kmeti pogovarjamo o visokih hektarskih pridelkih v svetu, nam ti omenijo tudi to drugo plat. Vedo

za dobro oskrbo z vsem, kar kmetijstvo potrebuje, vedo tudi za se ostale ugodnosti, ki jih uživajo kmetovalci — proizvajalci hrane na območjih, ki jih dajemo za zgled. Nekdo je pred dnevi dejal, da naši kmetje niso nič manj pametni kot tisti zgleđni, da je torej res čudno, da se ne moremo ponašati z enakimi pridelovalnimi rezultati. To je sicer res, res je tudi, da imamo celo vrsto pospeševalnih sredstev, ki bi naj pomagale k hitrejšemu razvoju kmetijstva, žal pa so mnogi ukrepi učinkoviti le kratkoročno. Že naslednji hip jih razvednotijo profinireni, ki se nam seveda zdijo prav tako nujni in neobhodni. Dokler bo tako, se bomo spraševali, če je naše planiranje na področju kmetijstva potreba in želja ali realna možnost. Verjetno ne bo nikogar, ki se ne bo strinjal s trditvijo, da lahko od zemlje in kmeta zahtevamo več hrane, če enemu in drugemu tudi dajemo kar potrebuje. Vse to moramo nuditi pravočasno. Nikakršna spodbuda ni, če se v času želje še vedno dogovarjamo o odkupnih cenah in premijah, če se v času setve srečujemo s pomanjkanjem mineralnih gnojil in če se v času setve srečujemo s pomanjkanjem mineralnih gnojil in če v času največjega dela na polju iščemo poti iz naftne krize... J. Bračič



Animirani v predelavi v delovni organizaciji IMPOL bo tudi v bodoče osnovni nosilec v proizvodnji.

SLOVENSKA BISTRICA

Ukrepi varčevanja v ospredju

V osnovnih organizacijah sindikata na območju občine Slovenska Bistrica posvečajo največjo skrb oceni doseženih delovnih rezultatov, kar povezujejo z letnimi konferencami.

Na območju občine deluje skupno 72 osnovnih organizacij sindikata in štiri konference. Ob razpravah o zaključnih računih za leto 1982 so ugotovili, da so v vseh delovnih okoljih po svojih možnostih prispevali pomemben delež pri uresničevanju ciljev stabilizacije. Ocenili so tudi težave, kot so: motnje pri zagotavljanju surovin iz uvoza, pomanjkanje energije, zlasti tekočih goriv, omejitve uvoza in podobno.

Osnovna tema razprave je bila, kako v prihodnje delati bolj uspešne premagovati težave in tako skupno uresničevati stabilizacijske programe. Te naloge so si sindikati zapisali tudi v svoje akcijske programe. Tudi osnovne organizacije sindikata v TOZD na območju slovenskobistriške občine so si za letošnje leto zapisale kot prvo delovno nalogo — spodbujanje proizvodnje in širjenje izvoznih dejavnosti, nadalje zagotavljanje socialne varnosti delavcev, kulturi, rekreaciji in oddihu zaposlenih.

Posebno skrb bodo v prihodnje namenili boljšemu in predvsem pravočasnemu obveščanju delavcev o doseženih rezultatih v proizvodnji, poslovnih uspehih in težavah, uresničevanju razvojnih programov in drugih dejavnosti. Prav na tem področju se bistriški sindikati srečujejo s precejšnjimi težavami, saj je skoraj polovica TOZD v občini, ki imajo sedež delovne organizacije zunaj občine, zato je tudi težje zagotavljati pravočasno informiranje s področja proizvodnje.

Besedilo in posnetek: Viktor Horvat

S SEJE DRUŽBENOPOLITIČNEGA ZBORA

Turizmu vso pozornost

Delegati družbenopolitičnega zbora so zasedali v četrtek, 24. februarja. Ker se v januarju niso sestali, ko sta zasedala ostala zbora skupščine občine Ptuj, so tokrat obravnavali poročilo o predsanacijskih postopkih v tozidih, ki so v lanskem devetmesečju poslovali z izgubo in poročilo o razreševanju odprtih vprašanj v zvezi z izgradnjo HE SD II Formin. Poročili so sprejeli skupaj s stališči zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti ter izvršnega sveta skupščine.

Največ razprave je bilo ob obravnavi problematike razvoja turizma in gostinstva. Poleg tega, da so delegati sprejeli stališča in pripombe izvršnega sveta in odborov zbora k pripravljenu gradivu, so imeli tudi sami nekaj pripomb. Predvsem so menili, da bi morali nameniti temu področju vso pozornost, če hočemo, da bo ta veja gospodarstva dosegla pričakovane rezultate. Hkrati so poudarili, da bi morali v mestu samem dosti bolj poskrbeti za čisto in urejeno okolje, v gostinskih lokalih, trgovinah in kulturnih ustanovah pa spremeniti odnos do gostov — na bolje seveda. Povezano s tem so načelno obravnavali tudi osnutek odloka o kmečkem turizmu.

Delegati so sprejeli tudi poročilo o delu družbenega pravobranilca samoupravljanja in podprli predlagane programske usmeritve. Tudi osnutek programa dela zborov skupščine v tem letu je bil sprejet, vendar so delegati menili, da mora biti usklajen z delom družbenopolitičnih organizacij in republiške skupščine.

N. Dobljekar

Žirija za podeljevanje Priznanj osvobodilne fronte slovenskega naroda pri Občinski konferenci SZDL Ptuj

razpisuje za leto 1983

15 PRIZNANJ OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA

Priznanja bodo podeljena ob obletnici ustanovitve Osvobodilne fronte. Priznanja so namenjena posameznikom, družbenopolitičnim in drugim organizacijam ter skupnostim za posebne dosežke na področju:

- razvoja naše samoupravne socialistične družbe
- uresničevanja ustavno opredeljenih družbenoekonomskih in političnih odnosov na posameznem področju družbenega življenja in dela ter v družbi nasploh, posebej razvijanje delegatskega sistema in uveljavljanja samoupravne organiziranosti združenega dela
- krepitvi SZDL kot fronte delovnih ljudi in občanov ter njihovih organiziranih socialističnih sil
- neposrednega uveljavljanja delovnih ljudi in občanov kot subjektov na vseh področjih in v vseh sredinah družbenega življenja

Predloge za Priznanja OF lahko pošljejo Žiriji za podeljevanje priznanj OF krajevne konference SZDL, delovne in druge organizacije, samoupravne skupnosti, društva in občani do 31. marca 1983.

Vsi predlogi morajo biti vsklajeni v okviru Krajevnih konferenc SZDL.

Predlog za Priznanje mora vsebovati:

- naziv predlagatelja
- priimek in ime, rojstne podatke ter prebivališče kandidata
- zgoščeno in konkretizirano obrazložitev in utemeljitev.

Predloge sprejema Občinska konferenca SZDL Ptuj — Žirija za podeljevanje Priznanj OF.

Ptuj, 28. 2. 1983

Predsednica žirije:
Fanika VAUDA, l. r.

GOSTINCI PO PUSTU

Tudi letos vrsta prireditev

Ptujski gostinci so se za letošnja pustovanja sicer dobro pripravili, vendar z obiskom niso najbolj zadovoljni. Zadovoljni so le z obiskom v hotelu, kjer se je na pustno soboto trlo ljudi in mask. Po oceni je to noč pustovalo v ptujskem hotelu čez 1000 ljudi. Gneča je bila res velika, zato pri haloškem biserju razmišljajo, da bodo ob prihodnjem kurentovanju organizirali pustni ples v hotelu dve soboti zapored, da bi lahko ugodili vsem željam Ptujčanom, ki na vsak način želijo pustovati v hotelu Poetovio.

Številni Ptujčani zamerijo gostincem, da so v teh pustnih dneh, še posebej pa v soboto že ob 10. uri zapirali lokale, da ni bilo glasbe. Ni nujno, da bi bili to orkestri, lahko bi bil samo harmonikar, lahko glasba iz kasetnika in podobno. Za rano zapiranje imajo pri haloškem biserju številne argumente, predvsem pa se opirajo na dokazno „gradivo“ — razgrajanje gostov in poškodbe inventarja, mnogi pa so si dali duška tudi z razbijanjem kozarcev. Nastalo škodo, ker gostov niso dobili pri vandalskih nastopih, pa bo moral nadomestiti gostinski delavec iz itak že plitkega žepa.

Ponovno se je pokazalo, da je pust ventil, ki sprošča... Zato je potrebno pač razbiti vse, kar ti pride pod roko oziroma, kar te moti. Verjetno bi kazalo, da gostinci vsem, ki so zaužili preveč maliganov, enostavno več ne točijo pijače.

Prireditve bodo letos še bogatejše. Ze 26. februarja so bili ptujski gostinci organizatorji športnega plesa, ki ga je organiziral atletski klub Ptuj, na njem so izbrali najboljšega športnika občine Ptuj za leto 1982. Na slovesnosti so sodelovali tudi znani slovenski športniki.

V tem mesecu bodo prvi organizirali gostinsko-turistični ples. Odločili so, da bo v soboto, 19. marca. Za ostale mesece pa pripravljajo obogateno ponudbo jedi v posameznih gostinskih obratih.

Poseben poudarek pa dajejo pri haloškem biserju prireditvam ob 8. marcu — dnevu žensk. Tako bodo srčkov ples, ki je že tradicionalen organizirali v soboto, 5. marca. Na sam praznik pa bo glasba v prostorih kegljišča — v discu Rdeča vrtnica že od 16. ure dalje.

Boljše poslovne rezultate onemogočajo »dirigirane« cene. Kot je povedal direktor temeljne organizacije Bojan Kocjan so v temeljni organizaciji v letu 1982 več in boljše delali, vendar rezultatov, tistih pravih ni. Po količinah so prodali za 12 odstotkov več kot v letu 1981. To so dosegli le s povečanimi aktivnostmi.

Ko pa so te količine preračunali v vrednosti, od njih odbili vse družbene obveznosti, je rezultat več kot skromen. Tako so ostali brez dinarja, ki bi ga dali v poslovni sklad. Glavni vzrok je v povišanih cenah nabavnih materialov in v zamrznjenih prodajnih cenah.

Ob tem je poudariti, da so pri tem izključene vse ekonomske in tržne zakonitosti. Zato tudi z osebnim dohodkom, ki je vezan z resolucijo na dohodek, ne morejo biti zadovoljni. Z dohodki so na dnu tako v občinskem merilu, kot v okviru delovne organizacije, še slabše pa je, ko se primerjajo z branžo.

Boljših rezultatov ne pričakujejo tudi ob prvem četrtletju letos, načrtujejo izgubo. Še posebej, če bomo ostali pri tej politiki cene. Zato računajo na solidarnost, ki se bo morala oblikovati v okviru delovne organizacije, dalje v okviru sozda in še naprej, če bo to nujno. MG

SKUPŠČINA OBRTNE ZADRUGE PANORAMA PTUJ

Več v izvoz

Skupščina obrtne zadruga Panorama Ptuj je 24. februarja ocenila delo obrtne zadruga v letu 1982 ter sprejela temeljne podlage za delo zadruga v letu 1983. Zadruga ima 200 članov, od tega aktivnih 160, na skupščini pa je sodelovalo le 92 obrtnikov.

V letu 1983 načrtuje zadruga za 10 odstotkov večjo proizvodnjo. Plan je realno postavljen. Od tega bo 260 milijonov dinarjev ustvarila serijska proizvodnja, investicije pa 160 milijonov. Skupno naj bi v letu 1983 dosegla načrtovano proizvodnjo 420 milijonov dinarjev. V izvoz pa bo Panorama plasirala izdelke v vrednosti 2,5 milijona dinarja. S svojim poslovnim skladom, ki je 12 milijonov dinarjev in le 4 milijoni kratkoročnega kredita ustvarja Panorama »čuda«. Toliko kreditov pa lahko zbere tudi pet obrtnikov. Vsa ostala potrebna sredstva pa si je Panorama morala sposojati, da je lahko sprotno premoščala težave.

Izvoz je v planu za letos podčrtan. Potrebno in nujno bo izvažati, ker potrebujejo gumo, plastiko in druge materiale. Zahtevnejše so tudi kooperacijske pogodbe. Kooperanti vse bolj zahtevajo izdelke iz materialov, ki jih doma ni mogoče dobiti. Poseben problem predstavlja likvidnost, s katero se je zadruga srečevala skozi vse leto.

Srednjeročni plan je presežen za 190 odstotkov in to zaradi povečanega števila kooperantov in povečane proizvodnje. Za v bodoče pa so prednostne naloge zadruga: ustanovitev lastne razvojne službe, potniške službe ter ustanovitev lastne prodajalne, ki bo prodajala lastne izdelke, skrbela za nabavo materiala in razvijala komisijsko prodajo izdelkov, ki jih sicer ni v katalogu, so pa prisotni v jugoslovanskem prostoru. Za razvoj teh prednostnih nalog bo zadruga potrebovala pet ljudi s tem, da se bodo sami pokrili.

Pri uresničevanju srednjeročnega programa je zadruga odstopala le pri organizaciji servisne službe (računski servis). Predala je nalogo združenju.

Zbor kooperantov je sprejel tudi določene podlage o medsebojnem poslovanju in sicer sporazum o združevanju dela in sredstev ter samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornosti.

Komercialni sektor Panorame se je v letu 1982 srečeval s številnimi problemi. Sodeloval je z 32 organizacijami v serijski proizvodnji in 8 organizacijami s področja investicijske dejavnosti ter z 29 organizacijami, ki so se pojavile kot kupci. Sektor je izdal čez 7800 faktur in situacij. Poseben problem so bile nabave materialov zaradi številnih avansov, sporazumov, ki so zahtevali vlaganja, da so lahko pridobili potrebni material. Včasih pa kljub vsemu materialov ni bilo. Slabši so bili tudi pogoji prodaje. So pa sklenjene nove pogodbe o dolgoročnem poslovnem poslovanju.

Na skupščini zadruga je bila razprava tudi o delu združnega sveta, zbora delavcev, problematiki komercialnega sektorja, zaključnem računu za leto 1982, planu 1983 in kadrovskih predlogih za nov zadržni svet. MG

Reorganizacija strokovnih služb SIS družbenih dejavnosti

Ze v mesecu marcu preteklega leta sta dala pobudo za organiziranje skupne strokovne službe zdravstva in socialnega varstva v občini Ptuj svet za zdravstveno in socialno politiko pri predsedstvu OK SZDL in svet za socialna vprašanja in družbeni standard pri OS ZSS Ptuj. Izvršni svet skupščine občine Ptuj pa je razpravljal o sprejetih stališčih in sklepih obeh svetov in ugotovil, da je potrebno pristopiti k enotni in celoviti reorganizaciji skupnih strokovnih služb SIS družbenih dejavnosti v občini Ptuj tako, da bi imeli le eno skupno strokovno službo za vse družbene dejavnosti. Socialno varstvo pa so zadalžili, da skliče prvo sejo predstavnikov teh skupnosti, na kateri so izoblikovali stališče, da je potrebno organizirati le eno skupno strokovno službo. Za predsednico delovne skupine so imenovali Marijo Gniškovno, predsednico skupščine skupnosti socialnega varstva, ki nam je takole predstavila dosedanje aktivnosti:

„Delovna skupina, sestavljena iz predstavnikov vseh SIS je na tej seji dobila nalogo, da pripravi strokovno podlago za novo organiziranost. Tako smo se najprej lotili priprave pregleda sedanje organiziranosti strokovnih služb samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti v občini, pri čimer je občinska zdravstvena skupnost pri opisu svoje strokovne službe izrecno zahtevala, da za področje zdravstva in socialnega varstva ustanovijo samostojno strokovno službo.“

Od skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja — strokovne izvajalske službe, je delovna skupina dobila obvestilo, da imajo to skupnost organizirano na republiški ravni in bi prenos strokovnih opravil za samoupravno delo-

vanje v občini pomenilo izjemo, ki bi motila sedanjo organiziranost v Sloveniji.

Zaradi navedenih odstopanj smo pristopili k izdelavi organizacijske sheme za osem SIS: izobraževanje, kulturo, raziskave, telesno kulturo, socialno varstvo, socialno skrbstvo, otroško varstvo in zaposlovanje. Izdelali smo delovno gradivo, ki vsebuje povzetek stanja sedanje organiziranosti za omenjene SIS ter nato organizacijsko shemo z okvirno opredelitvijo nalog in opravil po posameznih funkcionalnih področjih nove organiziranosti. Prikazali pa smo tudi oceno stroškov za novo organiziranost in izločili iz nje vse izvajalske naloge.

Tako smo predvidevali, da bo ob spremembah na področju socialnega varstva in izobraževanja — za vsako od teh področij opravljal dela en strokovni delavec, za ostale dejavnosti pa en strokovni delavec za dve skupnosti. Tu smo načrtovali tudi pravnik in določeno število administrativnih delavcev — skupaj za osem interesnih skupnosti 22 delavcev.

Pri pripravi gradiva smo sledili težnji po racionalnosti in novi kvaliteti, žal pa smo pri administrativnih delavcih naredili napako, ker nismo upoštevali dejstva, da so nekatera dela že prenehanja na izvajalce. Istočasno so bile imenovane tudi komisije za izdelavo samoupravnega sporazuma o ustanovitvi skupne strokovne službe SIS družbenih dejavnosti in sporazuma o zagotavljanju tekoče likvidnosti med njimi.

Na to naše delovno gradivo je bilo izrečenih nekaj pripomb. Izvršni svet je na delovni osnutki poslal svoja stališča in sicer, da naj en strokovni delavec opravlja strokovna opravila za tri skupnosti s predlogom, da si člani delovne skupi-

ne ogledamo tudi novo skupno organiziranost družbenih dejavnosti za vse SIS v Murski Soboti.

Ker je v tem času komisija zveznih družbenih svetov za vprašanja gospodarske stabilizacije pripravila smernice za razvoj družbenih dejavnosti kot faktor gospodarske politike oziroma stabilizacije — v njih govori tudi o samoupravnem organiziranju in združevanju interesnih dejavnosti in obveznem izpolnjevanju določil zvezne, republiške in občinske resolucije, je delovna skupina pristopila k izdelavi organizacijske sheme skupnih strokovnih služb SIS družbenih dejavnosti z dvema variantama: V I. varianti je pripravljena organizacija strokovne službe za 8 interesnih skupnosti z 18 delavci. V II. varianti pa je pripravljena predvidena organiziranost za vseh deset skupnosti — to je z zdravstvom in skupnostjo pokojninskega in invalidskega zavarovanja. V obeh variantah smo planirali enega strokovnega delavca za dve skupnosti in tako shema predvideva skupno 36 delavcev.

Po opravljenih opisih del in nalog v planiranih oddelkih skupnih služb, problematiki prostorov, tehnični opremljenosti ter finančnim izračunom, ki bo utemeljeval spremembe organiziranosti, bomo gradivo poslali izvršnemu svetu, družbenopolitični koordinaciji pri OK SZDL ter vsem ustanoviteljicam,“ je pojasnila Marija Gnišek, ki ima v tem času kot predsednica omenjene delovne skupine zelo neohvaležno delo. Kakšna bo končna odločitev in nenazadnje korist delegatov — vse aktivnosti tečejo za njihovo boljše delo, bodo morali resnično reči tisti, ki jih neposredno prizadeva. Upamo, da se bodo tudi pravilno odločili. mš

TURISTIČNO DRUŠTVO PTUJ V LETU 1983

Skrb za splošno turistično propagando

Med nalogami splošno turistične propagande je posredovanje ustnih informacij o naravnih in kulturnih motivih določenega območja, ustnih informacij o turističnih storitvah gostincev, javnega prevoza, seznanjanje interesentov o kulturnih prireditvah, razstavah; priprava in izdaja publikacije „koledar prireditev“, izdaja prospekta splošne turistične vsebine, izdaja razglednice splošne turistične vsebine in podobno. Te naloge pa zelo uspešno uresničuje turistično društvo Ptuj, ki je po prenosu gospodarskih dejavnosti v letu 1981 v turistično agencijo TOZD Avtopark, še ohranilo splošno turistično informacijo in splošno turistično propagando. Glede na svojo usmerjenost agencije te svoje naloge ne opravljajo.

V sodelovanju z OTZ Ptuj je društvo v letu 1982 založilo pet vrst različnih barvnih razglednic v skupni nakladi 25 tisoč; sprejela pa so jih turistična društva na Destrniku, Gomili, Polensaku in v Ptuj. Posebno pozornost pa društvo v svojih programih namenja turističnemu izobraževanju članstva, če želim v resnici postati turistično mesto in kot posamezniki delovati v turistične namene.

V letu 1982 se je turistično društvo Ptuj lotilo novih aktivnosti v turističnih predstavitvah Ptuj in njegovih znamenitosti. Tako je uspešno

sodelovalo na prvi razstavi malega gospodarstva občine Ptuj, turistično-gostinske organizacije pa so društvu zaupale pokroviteljstvo nad sodelovanjem na tradicionalnem sejmu LORIS v Novem Sadu. Uspešno je v tem obdobju delovala tudi komisija za varstvo in ureditev okolja, katere sklep je 32 podeljenih priznanj za lepo urejeno okolje. Podobne aktivnosti je vodilo tudi turistično društvo Destrnik, ki je organiziralo tekmovanje v ureditvi posamezne vasi, dvorišča, fasade in podobno ter najboljšim oziroma najbolj urejenim podelilo 8 priznanj.

Društvo je uspešno sodelovalo tudi na dveh razstavah turističnega plakata in sicer v Beogradu in Kranju. Turistični plakat Ptujja sicer ni segel po prvih uvrstitvah, je pa prišel v jugoslovanski turistični prostor, kar je za afirmacijo Ptujja izredno pomembno.

Načrtov mesta Ptujja ima društvo v zalogi le še nekaj čez 6 tisoč od naklade 25 tisoč izvodov. V načrtu je predstavljenih 33 pomembnih objektov za turista. Tudi turističnih prospektov ni več veliko, od zaloge 50 tisoč izvodov v letu 1980, jih ostaja le 6 tisoč. Zato je nujno, da se razmišlja o izdaji novega turističnega prospekta. Maribor je zato, ker niso pravočasno načrtovali novega, ostal brez te pomembne informacije, kar pri nas ne smemo dopustiti. MG

Turistični prospekti je za turista prva informacija o kraju, kamor prihaja.

Letošnje delovanje društva bo potekalo prek komisij, ki so že doslej delovale pri društvu; na novo pa je društvo ustanovilo komisijo za izlete in z njeno pomočjo naj bi se v jubilejnem letu društvo ponovno vrnilo članom. Danes jih ima okrog 200, letos pa društvo praznuje 30-letnico svojega plodnega in uspešnega dela.

Pomembna je pobuda društva oziroma njegove komisije za varstvo in ureditev okolja, da še nadalje organizira tekmovanja za najbolj urejeno okolje. Namreč ta pobuda ima sedaj več korenin, ena izmed njih pa je predlog, da bi TOZD Komunalni servisi in vrtnarstvo omogočil nakup cenenih sadik za okrasitev okolja. S tako akcijo bomo spodbudili občana in organizacije, da bodo svojemu zunanemu okolju dajali še večjo pozornost.

Tudi spominkarstvo je ena izmed pomembnih nalog društva. Društvo je že doslej dajalo spodbude za izdelovanje izvornih turističnih spominkov, ki bi Ptuj in okolico trajno predstavili. Med nalogami v letu 1983 pa je tudi organizacija razstav ptujskih izdelovalcev spominkov in priprava seznama vseh izdelovalcev domače obrti. MG

POGOVOR S FRANCOM ZADRACEM

OSKRBA NE BO NIČ BOLJŠA

V primerjavi z nekaterimi drugimi mesti v Jugoslaviji je bila oskrba v ptujski občini v preteklem letu zadovoljiva, lahko bi rekli da celo nadpovprečna. Seveda pa glede na prejšnja leta potrošniki z njo niso bili zadovoljni. Občasno pomanjkanje pralnih praškov, olja, margarine, masla, kave, masti, bombaženga blaga, nekaterih tehničnih izdelkov in tako dalje, je povzročilo precej negotovanja med ljudmi.

„Do pomanjkanja je prihajalo zato, ker organizacije združenega dela precej več izvažajo,“ je povedal Franc Zdravec, član izvršnega sveta za področje preskrbe. „Zato so imeli trgovci veliko težav z nabavo blaga. S proizvajalci je bilo potrebno podpisati pogodbe in določeno blago plačati vnaprej. Tudi delež deviz je bilo treba prispevati za nekatero izdelke.“

Poleg tega sta problematična še dva načina združevanja sredstev.

Trgovci morajo sovlagati v gradnjo nekaterih industrijskih objektov — v tovarno sladkorja v Ormožu je Mercator vložil deset milijonov dinarjev oziroma prevzel dolga plačevanje kreditov. Drugi problem pa je predplačilo blaga, ki so

ga trgovci v ptujski občini plačali za več kot 60 tisoč dinarjev — predvsem olja, sladkorja in nekaterih drugih artiklov dnevne potrošnje. To seveda trgovino močno obremenjuje.“

Predplačilo blaga pa še ni stoodstotno zagotovilo, da ga bodo trgovci prejeli. To velja predvsem za belo tehniko in rezervne dele zanj, ker ima še vedno prednost izvoz. Ptujski trgovski delovni organizaciji Emona in Mercator imata v okviru sestavljenih organizacij s proizvajalci sklenjene samoupravne sporazume, ki bi naj zagotavljali dobavo dogovorjenih količin blaga. Vendar se pogosto dogaja, da je poleg željenega blaga potrebno kupiti še nekatere druge proizvode, ki jih ne potrebujejo. Zato se na prodajnih policah dostikrat pojavijo izdelki, ki jih kupci ne poznajo in jih je zato težje prodati. Ob tem pa velja omeniti, da ti izdelki običajno niso slabše kakovosti od tistih, ki jih je sicer mogoče kupiti v naših prodajalnah.

Po besedah Franca Zdravca oskrba v ptujski občini ne bo kaj dosti boljša ali drugačna kot je bila v preteklem letu. Težave, o katerih je govoril, so še vedno prisotne in ne kaže, da jih bo mogoče kaj hitro odpraviti. Kljub temu pa

Počakajmo, praksa bo potrdila ali pa ovrgla to domnevo.

N. Dobljekar

Odlok o kmečkem turizmu

Področje Slovenskih goric in Haloz je s svojo slikovitostjo in dejavnostjo (vinogradništvo, sadjarstvo) v kombinaciji z industrijskim pridelovanjem mesa (Perutnina) dobra osnova za razvoj turizma, posebno kmečkega turizma. Kmečki turizem mora postati tudi sestavni del dejavnosti kmetijskih zadrug. Ptujška kmetijska zadruga je v srednjeročni plan zapisala, da bo do konca leta 1985 uredila 20 kmetij za potrebe kmečkega turizma. Sedaj se s kmečkim turizmom ukvarjajo štiri kmečka posestva.

Sprejem odloka o kmečkem turizmu za območje podravske regije pogojuje neenoten in različen razvoj kmečkega turizma. Odlok pa bi naj prispeval k enotnejšemu razvoju te dejavnosti. Potrebno je bilo izdelati kriterije za izvajanje dopolnilne kmetijske dejavnosti — kmečkega turizma v občinah podravske regije. Kriteriji pa so tudi podlaga za enoten razvoj te dejavnosti v regiji.

Na podlagi le-teh je izdelan odlok o kmečkem turizmu, o katerem so na torkovem zasedanju razpravljali tudi delegati zbora krajevnih skupnosti in zbora združenega dela SO Ptuj.

Pomembno je, da odlok opredeljuje kaj je kmečki turizem. Doslej smo imeli opraviti z različnimi razlagami. Po odloku je kmečki turizem dopolnilna dejavnost na kmetiji, ki mora stimulatивно vplivati na to, da se povečuje lastna kmetijska proizvodnja, obenem pa dopolnjuje gostinsko-turistično ponudbo.

Razvoj kmečkega turizma je del splošnega turističnega gospodarstva in zahteva kompleksno urejanje celotne vasi oziroma infrastrukturnih objektov. Kmečki turizem je lahko stacionaren in izletniški. Stacionarni kmečki turizem vključuje sobo s polnim penzionom, sobo s polpenzionom, prenočišče z zajtrkom, počitniško hišico ali počitniško stanovanje in prostor za kampiranje.

Da se kmečka družina ukvarja z dopolnilno kmetijsko dejavnostjo — kmečkim turizmom mora vsaj ena oseba biti za to dejavnost usposobljena. Kmetija mora imeti tudi dolgoročno pogodbo o proizvodnem sodelovanju ter pogodbo o sodelovanju pri oddajanju kmečkih penzionov in nudenje storitev izletnikom.

Kmetija mora biti v turistično privlačnem okolju in nuditi možnosti sprehodov, izletov, nabiranja gozdnih sadežev, rekreacije. Do kmetije morajo voditi urejene poti.

Odloku o kmečkem turizmu je razpravljaj tudi izvršni svet SO Ptuj in sklenil, da si bo prizadeval, da bo odlok o kmečkem turizmu v Podravje čimprej sprejet. Ob tem pa obvezuje obe zadrugi za večji prispevek k razvoju kmečkega turizma, ki mora postati sestavni del dejavnosti zadrug. MG

Počitniška kolonija v Biogradu spet aktualna

Ze sedaj — v mesecu marcu si lahko zastavimo vprašanje — kaj bo z našo edino počitniško kolonijo v Biogradu na morju oziroma, če bo v domu letos še možno letovanje otrok. Vsako leto, na začetku sezone je to vprašanje zelo aktualno in letos še posebej, ker biograjska občinska skupščina zahteva delno rušitev objektov — kuhinje in jedilnice.

Za biograjski počitniški dom je potrebno ponovno zapisati, da že vrsto let ustvarja vročo kri med tistimi, ki z njim — po sili razmer upravlja in skupščino, ki je njegov lastnik. Skupnost otroškega varstva namreč že dolgo

opozarja, da dom v takšni obliki in uredjenosti ne bo več smel sprejemati gostov, vsi drugi v občini pa menijo, da ga ni moč sanirati, ker preprosto ni denarja. Vprašanje je le kako dolgo bo biograjske občinska skupščina še popuščala in dovoljevala njegovo obratovanje. Tako za tem pa — ali bodo tisti otroci, zlasti iz socialno šibkejših sredin, še sploh imeli možnost letovati ob morju, ki ga sicer še ne bi tako kmalu videli.

V Biogradu je letno preživljajo počitnice okrog 560 otrok, nekaj tudi iz ormoške občine, tam so imeli šolarji šolo v naravi, bile pa so še

nekatero druge aktivnosti. Dejstvo pa je, da tako več ne bo šlo dolgo, morda niti v tem poletju ne več. Še bolj žalostna pa je ugotovitev, da nekaterih prav nič ne boli glava, skupnost otroškega varstva pa je brez sredstev nemočna in kratko malo ne more ničesar storiti.

Kdo bo pri tem potegnil ta kratko? — otroci, tisti, ki o tem sami ne morejo odločiti. Mi — v njihovem imenu, pa pač tako kot nam ustreza. Sicer pa kaj bi — saj nam vendar ni namenjen?! Drugače je bilo pred leti.

mš

Ob jubileju Branka Gorjupa

Srečati se s petdesetletnikom ni preprosta stvar. Še manj enostavno je pisati o njem. Nehote pomisli na njegovo delo, vsaj za tri desetletja, ki ga je opravljal in seveda pomisli tudi na to, ali je za ta dela kakšna njegova osebna posebna zasluga in ali ima to delo poseben pomen. Torej tak pomen, za katerega vedo občani, delovni ljudje v ožji in širši skupnosti.

Pri pregledu in opisovanju dela Branka Gorjupa se s takimi zadregami, da bi ne imeli kaj opisovati ne srečamo. Nasprotno, gre za vidnega in znanega aktivnega družbenopolitičnega delavca, gospodarstvenika, katerega aktivnost v vseh družbenopolitičnih organizacijah, občinski skupščini in njenih organih presega občinski pomen.

Branko Gorjup je po končani srednji kmetijski šoli, leta 1951 prispel v Ptuj. Vključil se je v strokovno delo v takratnih okrajnih kmetijskih organizacijah. Pri delu v kmetijski stroki se je takoj pokazala njegova sposobnost in prizadevnost za uveljavljanje novih oblik organiziranosti kmetov in sodobnega kmetovanja. To delo je bilo takrat pionirsko. Kmetijstvo je predstavljalo v družbenem proizvodni takratnega okraja večinski delež, vendar je kljub temu, bilo sorazmerno nerazvito in ekstenzivno. Takratne zahteve (tudi danes) so bile, da kmetijstvo mora dati več, kajti brez višjih pridelkov ni sodobnega kmetijstva. Branko Gorjup je bil med timi pionirji, ki so znali predstaviti kmetom takratne družbene zahteve po večji pridelavi in prireji. Zato so bile različne oblike podružbljanja, ki so se danes precej že uveljavile, takrat pa se je bilo treba pošteno bojevati za nje pri vsakem kmetu.

Njegova neposrednost pri delu z ljudmi in poznavanje družbenih razmer ter družbenih zakonitosti je privedlo Branka Gorjupa na vrsto zelo odgovornih družbeno-

političnih zadolžitve v Ptuj in v republiških organih. Naj poudarimo le nekaj izmed njih: funkcijo predsednika občinskega odbora SZDL v letu 1961 je prevzel prav v času, ko je bilo treba to široko družbenopolitično organizacijo usposobiti za vrsto njenih nalog, zlasti pri razvijanju teh oblik neposredne socialistične demokracije in uveljaviti občana ter delavca v vseh oblikah samoupravnega odločanja. Njegovo uspe-

ostati v delovni organizaciji. Neposredno delo v gospodarskih organizacijah mu je bilo osnovno, ker je hotel prav na področju gospodarstva v ptujski občini doseči večji napredek. V trgovski delovni organizaciji Panonija v Ptuj je bil kot direktor med prvimi, ki je želel to delovno organizacijo povezati v širši slovenski prostor. Združitev trgovskega podjetja Panonija z ljubljanskim Mercatorjem je bila ena izmed

vanja za nadaljnji hitrejši razvoj ptujске občine na vseh področjih. Ta prizadevanja so bila v času njegovega mandata predsednika občinske skupščine v letih 1974—1978 očitna.

Branko Gorjup opravlja danes poleg zadolžitve v delovni organizaciji še vrsto drugih, ki kažejo njegovo širino, prizadevnost in tudi uveljavljenost. Močno je zavzet v organih Gospodarske zbornice Slovenije, njenih združenjih, zlasti je vidno njegovo delo v Kmetijsko živinorejski poslovni skupnosti.

Na področju ljudske obrambe deluje vrsto let uspešno. Razvijajo koncept SLO praktično v vseh sredinah kjer dela, zaupane so mu pa tudi pomembne funkcije, ki jih je opravljal v njegovem mandatu predsednika skupščine in jih opravlja še danes.

Navedenih je le nekaj pomembnih zadolžitvev Branka Gorjupa. Njegovo vsestransko aktivno delo v gospodarstvu, družbenopolitičnih organizacijah, delegatski skupščini ali organih gospodarske zbornice in drugod kaže, da je ta dela opravljal zavzeto, dosledno in odgovorno. Povsod razvija samoupravni pristop reševanja zahtevnih vprašanj. S svojim strokovnim in družbenopolitičnim znanjem in usposobljenostjo dosega aktiviranje vseh sredin, zlasti za napredne rešitve.

Za tako široko družbenopolitično delovanje je prejel vrsto družbenih priznanj in odlikovanj, med njimi: medaljo za vojaške zasluge, red zaslug za narod s srebrno zvezdo, red republike z bronastim vencem in leta 1982 zlato plaketo občine Ptuj.

K njegovemu življenjskemu prazniku mu prisojčno čestitamo z željo, da še naprej tako aktivno delo in svoje bogato znanje ter izkušnje uporablja pri reševanju vseh vprašanj sedanjega časa.

Franc TETIČKOVIČ



V imenu občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij ter vseh delovnih ljudi občine Ptuj je Branko Gorjupu ob 50-letnici rojstva čestital Franc Tetičkovič.

Foto: M. Ozmeč

šno delo na tem področju je pogojevalo tudi izvolitev za člana glavnega odbora SZDL Slovenije in kasneje v CK ZKS, kjer je aktivno deloval. Že priznan družbenopolitični delavec je svoje teoretično znanje s področja družboslovja obogatil na visoki šoli za politične vede v Ljubljani. S tako pridobljenim znanjem in bogatimi izkušnjami je prevzel dolžnost sekretarja občinskega komiteja ZKS.

Za vse njegove zadolžitve je značilno, da jih je opravljal neprofesionalno. Vedno je želel

prvih uspešnih gospodarsko in poslovnostem utemeljenih integracij. V tem času je bil razširjen in posodobljen trgovski, prodajni in skladišni prostor v Ptuj.

Tudi v Kmetijskem kombinatu Ptuj, kjer je prevzel dolžnost direktorja, je nadaljeval začrtano delo pri uresničevanju planskih nalog v družbenem sektorju kmetijstva. Ta delovna organizacija se je v tem času povezala v SOZD Emona iz Ljubljane.

Njegove zadolžitve, ki jih je opravljal izven delovne organizacije, so bile vezane na prizade-

deloma vzdržujemo s svojo članarino.

Orisali smo tudi vlogo v stabilizacijskih prizadevanjih in mesto zdravnika v samoupravljanju.

Iz poročila so sledili zaključki in naloge za bodoče leto:

— Včlanjenje vseh zdravnikov v društvo, ker bi tako društvo in Zdravstveni vestnik lažje živel v dobi stabilizacije

— Še naprej vzpodbujati delovanje v samoupravnih in političnih organizacijah in tako vplivati na čimbolj strokovne in ekonomske odločitve v zdravstvu

— Aktivirati interes zdravnikov za strokovno in znanstveno delo, ter stabilizacijske tokove na področju zdravstva.

— Aktivno sodelovanje na proslavi ob 80. letnici rojstva dr. Jožeta Potrča, ki bo 1. 4. 1983

— Opozarjamo na sorazmerno zaposlovanje kadrov vseh profilov, tudi zdravnikov in odpiranje potrebnih novih specializacij.

Poleg teh in še veliko drugih nalog ima Zdravniško društvo Ptuj—Ormož dovolj prostora za svoje delovanje v naslednjem letu. Upamo, da bodo uspehi društva drugo leto na občnem zboru še večji.

Prim. doc. dr. Jože Neudauer

LETNA SKUPŠČINA ZDRAVNIŠKEGA DRUŠTVA

V bolnišnici so se 25. 2. 1983 zbrali zdravniki na letni skupščini društva. Pred društvenim delom je najprej obrazložil nekaj novosti o sporazumih o zdravstvu predsednik strokovnega sveta pri Zdravstveni skupnosti Ptuj prim. Mitja Mrglole.

Po njegovem izjavljanju in informaciji se je razvila živahna diskusija. Nekateri razpravljali so bili zaskrbljeni zaradi manjšanja solidarnosti, ki bi lahko hudo prizadela manjše delovne organizacije pa tudi velike, če bi morale plačevati zdravljenje težkih poškodb pri delu skupno z rehabilitacijo. Zanimanje je vzbudila tudi revojnaja participacija pri opitju z alkoholom, ker zdravnika postavlja v vlogo miličnika, ki mora sam o tem odločiti ali je poškodovanec vinjen ali ne, na sodišču pa bi mu to težko dokazal. Nekateri člani so postavili vprašanje kako to, da v Ptuj plačujejo zavarovanci nad 70 let participacijo, v Mariboru in drugod pa ne. Novi sporazum prinaša veliko materialno breme na delovne organizacije, zato je bilo zaključno mnenje tako, da morajo sindikati sporazum dobro preštudirati.

Po izvolitvi delovnega predsedstva, ki ga je vodil dr. Jože Petrovič, smo najprej počastili

PTUJ—ORMOŽ

jubilante, kakor je v navadi zadnja leta. Jubileje so v preteklem letu do občnega zbora ohajali:

- Dr. Franc Brumen 80-letnico,
- dr. Milan Mozetič, upokojeni neuropsihiater v Ormožu 70 letnico
- dr. Ljuba Neudauer ter dr. Emil Vengust 60 letnico.

Poročevalca sta orisala življenje in delo slavljencev, ki so dobili kot znak zahvalnosti in sodelovanju v društvu knjižna darila.

V programu občnega zbora in poročilu predsednika, ki je orisal strokovno in društveno delo zdravniškega društva v preteklem letu. Posebna pozornost je bila posvečena včlanjevanju zdravnikov v društvo, saj jih od 112, kar 33 ni vključeno v društvo. Zdravniki pravijo, da nimajo od društva nobene koristi v primerjavi z drugimi organizacijami. Razpravljali so: O »vlogi zdravniškega društva v svojem okolju«, ki bo tema na letni skupščini v maju v Celju.

V poročilu je omenjena vloga glasila zdravniškega društva Zdravstveni vestnik, katerega

Kako spremeniti delovni čas?

Morda bi bilo bolje vprašati, kako spremeniti vse, kar spremlja spremenjen delovni čas. Sedaj je že očitno, da razpravo o novem delovnem in obratovalnem času izvajamo bolj kot ne stihistično, nepovezano. V decembru in januarju smo poskusno uvajali novi delovni čas, sedaj ga ponekod opuščajo, druge se zanj ne zmenijo, v večini organizacij združenega dela pa se spopadajo s težavami, ki bi jih naj prinesel prehod na evropsko računanje časa.

Javna razprava o osnutku družbenega dogovora o urejanju delovnega in obratovalnega časa bo zaključena 10. marca. Do takrat bi že morali razčistiti osnovna vprašanja, ki jih prinaša pomik urinih kazalcev za uro naprej, ker bomo storili 27. marca. Seveda stvar sploh ni enostavna. Urediti je treba vprašanja prehrane, varstva otrok, prevozov, usklajenosti obratovalnega časa posameznih dejavnosti in tako dalje. Za večino zaposlenih jih bo lažje urediti, saj delajo v eni izmeni. Bolj pa je vprašljiva ureditev teh vprašanj za tiste, ki so zaposleni v več izmenah. O teh vprašanjih na zadnji seji družbenopolitičnega zbora skupščine občine Ptuj ni bilo kaj dosti razprave. Delegati so podprli spremen družbenega dogovora in se dije časa zadržali pri razpravi o osnutku

odloka o delovnem času trgovskih, gostinskih in obrtnih obratov v občini.

Sprejeto je bilo enotno stališče, da je potrebno dogovor o omejenem osnutku sprejeti na podlagi samoupravnega sporazumevanja. Zato so delegati ostalima zboroma predlagali, naj ne sprejmeta predlaganega osnutka, kar je tudi stališče sindikatov. Če pa izvršni svet kupščine občine meni, da je sprejem odloka nujen, naj ga delegati sprejmejo za določen čas, torej za tri mesece. Medtem pa naj teče samoupravno dogovarjanje in sporazumevanje med uporabniki in izvajalci. V razpravi pa je potrebno upoštevati, da mora

sporazumevanje prinesiti takšen delovni čas omejenih obratov, ki bo ustrežal večini uporabnikov.

Delovni čas bomo torej spremenili šele takrat, ko se bomo o tem samoupravno dogovorili, kar je vsekakor v skladu s pozitivno zakonodajo. Vendar se zdi, da bi delegati družbenopolitičnega zbora, ki so to stališče sprejeli na pobudo statutarne komisije, morali predlagati tudi rok, do katerega je sporazum potrebno doseči. Sicer se bo — kot že mnogokrat na manj občutljivih področjih — zavleklo v nedogled.

In če se spet povrnemo k osnutku družbenega dogovora o urejanju delovnega in obratovalnega

časa, je treba reči, da izvršni svet k osnutku ni pripravil nekaterih pojasnil, ki bi jih moral. Ni se namreč znano — vsaj delegati o tem niso nič slišali — kako se bo izvršni svet lotil priprave operativnega programa, kakšne so dosedanje izkušnje prehoda na novi delovni čas, katere pomanjkljivosti so se pojavile in kako jih odpraviti. Oba dokumenta — dogovor in odlok — nista novost. Na izvajanje njune vsebine bi morali biti bolj pripravljeni v vseh okoljih, posebej še zato, ker nismo prvi na svetu, ki bomo konec tega meseca pomaknili urine kazalce za uro naprej.

N. Dobljekar

USPEHI NA PODROČJU TERITORIALNE OBRAMBE

Na seji izvršnega sveta pokrajinskega odbora vzhodnoštajerske pokrajine so člani poslušali informacijo o stanju in nalogah teritorialne obrambe, v pokrajini. Ugotovili so, da je teritorialna obramba v občinah vzhodnoštajerske pokrajine kakovostno in številčno napredovala. V enotah teritorialne obrambe so dosegli pomembne rezultate pri urjenju pripadnikov, enot in štabov.

Razprava je tudi pokazala, da bi morali v vseh okoljih delo rezervnih starešin v teritorialni obrambi ustrezno vrednotiti kot pomembno družbeno-politično delo, saj porabijo precej prostega časa za delo v enotah in za svoje skupno in posamično izpopolnjevanje.

Opozorili so tudi na pomanjkanje denarja za hitrejšo opremljanje enot z oborožitvijo in drugo potrebno opremo. Zaradi tega si bodo prizadevali, da bi v ta namen zagotovili več denarja. V prihodnjem letu bodo poskušali v sodelovanju z republiški in občinskimi organi zagotoviti v ta namen več denarja in tako izboljšati obrambno pripravljenost enot.

OBČINSKI SVET ZSS PTUJ

Program uresničujejo

Temeljna naloga sindikatov kot enotno organiziranega delavskega razreda je po samoupravni poti spoznati in obvladati protislovja med potrebami in možnostmi. Boj za stabilizacijo terja od vsakega delavca—člana sindikata, da povečano deluje v svojem okolju. Ustvarjati, utrjevati in braniti pa je potrebno akcijsko enotnost delavskega razreda v vseh tistih vprašanjih, ki so bistvo stabilizacijskega gibanja. Stabilizacija je neposredni, dolgoročni interes delavca.

Za sindikate je stabilizacija zmanjševanje in odpravljanje zaostajanja individualne in družbene produktivnosti dela v primerjavi z razvitejšim svetom. V zvezi sindikatov je zasidrano stališče, da je nenehna rast realnega osebnega in družbenega standarda, ena od temeljnih socialističnih pridobitev. Višji standard pa je mogoče doseči le z boljšim delom in gospodarjenjem, z rastjo posameznikove storilnosti ter družbene produktivnosti dela.

Velikokrat primerjamo stabilizacijo z zategovanjem pasu. Je pa stabilizacija boj za trdno socialno varnost dela in delavca. Stabilizacija naposled pomeni tudi več in boljše delo nas vseh.

Da bomo te stabilizacijske cilje tudi dosegli, je potrebno odločno in organizirano delovanje za preraščanje in uveljavljanje dejansko samoupravnega odločanja delavcev, druga naloga je dosledna izpeljava načela delitve po delu in rezultatih dela. Tega se v ptujskih sindikatih v sedanjem obdobju lotevamo z vse večjo vneto in odgovornostjo. Odnos do delitve oziroma nagrajevanje po delu mora biti v tem — novem štiriletnem obdobju poglavito področje aktivnosti sindikatov na vseh ravneh in v vseh oblikah organiziranosti. Rešitev tega vprašanja je močno povezana z izhodom bitke za stabilizacijo gospodarskih tokov.

Večji poudarek je v letošnjem programu dela ptujskih sindikatov dan izobraževanju. Vedno bolj zaostreni pogoji gospodarjenja zahtevajo od delavca temeljitje in konkretnje poznavanje celotne problematike smotrnega gospodarjenja na samoupravnih temeljih. Programi družbeno-političnega usposabljanja morajo biti tako pripravljene, da bodo najtesneje povezani z najpomembnejšimi vprašanji samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov v družbi. Večjo pozornost pa mora sindikat dati usposabljanju novih članov zveze sindikatov.

V ptujskih sindikatih smo lahko zadovoljni, saj imamo tudi klub samoupravljalcev, ki pripravljajo posamezne programe izobraževanja. Organiziranih je bilo tudi več okroglih miz.

Tretji kompleks nalog sega na področje odnosa do družbene lastnine, zakonitosti. Vse več je v zadnjem obdobju neupoštevavanja dogovorjenega in kršitve zakonitosti. To pa vodi v nestabilnost. Zato je še toliko pomembnejše, da sindikat kot nosilec akcije v vsaki organizaciji združenega dela oceni, kakaj se za zagotavljanje zakonitosti in odgovornosti ne uporablja možnosti, ki jih daje naš samoupravni sistem.

Sindikate čaka tudi naloga, uresničevanja sprejetih sklepov in stališč glede odgovornosti, ki jih je sprejel letošnji tradicionalni Rdeči prapor. Glede odgovornosti je potrebno poudariti, da mora vsak član naše samoupravne socialistične družbe delovati v skladu s svojimi pooblastili.

Omenejene naloge sindikata so le glavni kvir delovanja ptujskih sindikatov v prvem polletju letos. Nekatero nalogo je sindikat v minulih dveh mesecih že uresničil, druge pa čakajo naslednje mesece. V prihodnjem mesecu bo dana tudi ocena članskih sestankov osnovnih organizacij, sestale pa se bodo tudi delovne konference odborov sindikatov dejavnosti. V marcu bo ponovno razprava o vključevanju kmetov v zvezo sindikatov. Na programu pa je tudi več izobraževalnih oblik.

V aprilu bo temeljna aktivnost sindikatov posvečena pripravam na občinsko sindikalno delovno konferenco. Poleg tega bodo člani sindikata aktivno delovali v obravnavah zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike.

Maj je rezerviran za oceno gospodarjenja v prvem četrtletju leta. Drugo pomembno področje, kjer se bodo sindikati bolj angažirali, je zaposlovanje. Na dnevnem redu pa bo tudi analiza o najvišjih in najnižjih osebnih dohodkih v občini Ptuj.

Za junij je predvidena o uresničevanju resolucije v občini Ptuj za leto 1982 in 1983, o dohodkovnem povezovanju in ocena bratskega sodelovanja med sodelujočimi občinami ter sodelovanja z občino Arandeljovac. Komisija za kulturo in medrepubliško sodelovanje in občinski odbor sindikata delavcev kultura pa bosta organizatorja okroglo mize o kulturi v združenem delu.

Program dela občinskega sveta zveze sindikatov Ptuj se bo uresničeval prek sveta (plenuma), odborov, komisij in posameznih svetov. MG

Ocena dela in priznanja za rezervne starešine

Rezervni starešine ptujске občine so program dela za leto 1982 izpolnili v celoti, aktivnost je bila dobra, ugotovljene slabosti pa bo potrebno odpraviti med letošnjim delom. To so ugotovili na letni delovni konferenci OK ZRVS, ki je bila v soboto dopoldan v domu Franc Kramberger.

V uvodu je predsednik predsedstva občinske konference Milan Vogrinec dal celovito poročilo o delu in dosežkih rezervnih starešin v letu 1982. Opozoril je na razmere v svetu in pri nas, ki vplivajo na delo in usmeritve aktivnosti, nato ocenil delo pri vojaško-strokovnem in idejno-političnem izobraževanju ter drugih področjih aktivnosti rezervnih starešin, ki se v okviru SZDL vključujejo v skupna prizadevanja organiziranih socialističnih sil, ob koncu pa dal nekaj predlogov za še boljše aktivnost.

V razpravi je delegatom krajevnih organizacij o trenutni vojaški sili v Evropi in svetu govoril starešina Komnen Žarkovič, Stanko Meglič je opozoril na naloge pri kadrovanju mladih v šole za rezervne starešine, srednje šole in vojaške akademije ter vključevanju žensk — prostovoljk v enote JLA, Herbert Sorec pa predstavil delo na obrambno-vzgojnem področju v Srednješolskem centru.

Po sprejemu pravil o delovanju organizacij rezervnih starešin so delegati Milana Vogrinca izvolili za predsednika predsedstva občinske konference tudi za drugi mandat, sekretar Janez Drevenšek pa je predstavil predlog programa letošnjega dela, ki so ga delegati soglasno potrdili. V razpravi je sodeloval tudi član predsedstva RK ZRVS Branko Vasa, ki je pohvalil rezervne starešine ptujске občine za uspešno delo ter predstavil nekaj področij aktivnosti, ki jim bodo v prihodnje posvetili največ pozornosti. Gre za oceno mesta in vloge ZRVS v sistemu socialističnega samoupravljanja, delo na področju SLO in družbene samozaščite v krajevnih skupnostih, ustanavljanje aktivov rezervnih starešin v organizacijah združenega dela, izboljšanje sodelovanja z obrambnimi krožki ter dvigovanja ugleda organizacije, ki ni rezervna, kot piše v nazivu, temveč aktivni udeleženec na področju SLO in DS.

Se posebej slovesno pa je bilo ob podelitvi priznanj za uspešno delo. Plakete ZRVS Jugoslavije so prejeli: Vojašnica Dušan Kveder-Tomaž, KK ZRVS Dušan Kveder, aktiv rezervnih starešin OŠ Maks Bračič Cirkulane, Stanko Lepej in Janez Drevenšek, zlati znački BRVSJ pa Herbert Sorec in Franc Toš. Pismena priznanja republiške organizacije pa so prejeli: krajevne konference ZRVS Destrnik, Hajdina in Podlehnik, osnovna šola Franc Osojnik, Bogomir Jurtela (Cirkovec), Anton Bratušek (Cirkulane), Martin Brus (Heroja Lacka Rogoznica), Jakob Butolén (Franc Osojnik), Alojz Cajnko (Turnišče), Marjan Esih (Dušan Kveder), Janez Irgl (Destrnik), Franc Janžekovič (Polenšak), Alojz Jakopc (Trnovska vas), Edvard Kupčić (Dušan Kveder), Zvonko Kutnjak (Kidričevo), Franc Predikaka (Dornava), Vincenc Planec (Majšperk), Branko Starčič (Jüršinci), Zvonko Težak (Zavrč), Boško Varnica (Videm), Slavko Vamberger (Ivan Spolenjak) in Viktor Žetrek (Zetale).

1. kotar

KS JOŽE POTRČ**Težave pri izvedbi nalog, priprave na prvi praznik**

V tej mestni krajevni skupnosti imajo pri izvajanju programa tekočega referendumskega obdobja veliko težav, saj nalog ne morejo izvesti, čeprav so za svoj del prispevka poskrbeli. Namreč, kljub uskladitvi srednjeročnega programa z interesnimi skupnostmi in organizacijami združenega dela ne potekajo tako kot je bilo dogovorjeno. Gre za ureditev križišča na Potrčevi cesti (Potrčeva — CMD — Volkmerjeva), ki je ena najbolj obremenjenih prometnih točk v mestu, ureditev Osojnikove ulice (pri železniški postaji) in parkirišča pri avtobusni postaji. Za ureditev Osojnikove ulice so zagotovili vsa sredstva, nato svoj delež pri ureditvi križišča in parkirišč. Oboje ni v letošnjem programu občinske komunalne skupnosti, čeprav bi glede na srednjeročni program moralo biti. Zato so delegati skupščine na seji, bila je v prejšnjem tednu, zahtevali, da se razišče odgovornost za neizpolnjevanje sprejetih nalog, ki so v referendumskem programu. Negodovanje krajanov je razumljivo, saj so ob neurejenem križišču in parkirišču bližnje ulice zatrpane z avtomobili, po drugi strani pa sredstva iz samoprispjevka ostajajo neizkoriščena.

Na seji so delegati sprejeli tudi sklep o uvedbi krajevnega praznika. Slavili ga bodo vsako leto 3. aprila, ob obletnici rojstva doktorja Jožeta Potrča. Program za prvi praznik je pripravljen, z aktivnostmi pa bodo pričeli že v tem mesecu.

V Trnovski vasi bomo glasovali za podaljšanje samoprispjevka

V krajevni skupnosti Trnovska vas se že od lanske jeseni dalje pogovarjajo o možnosti podaljšanja izrednega krajevnega samoprispjevka, ki so ga uvedli za sofinanciranje gradnje doma krajanov in osnovne šole. Ze na zborih krajanov so bili enotnega mnenja, da bodo lahko samo s skupno akcijo in sredstvi premostili nekatere težave in uredili najnujnejše. Bogate izkušnje iz prejšnjih let, to odločitev samo potrjujejo, zato pravijo v Trnovski vasi, da so na referendum, ki bo 13. marca dobro pripravljene in da bo pripravam primerna tudi udeležba krajanov. Za krajevno skupnost Trnovska vas je potrebno reči, da je v zadnjih nekaj letih dobila vrsto pomembnih objektov — nova šola, dom krajanov, nova pošta — so le nekateri, najpomembnejši.

S podaljšanjem izrednega samoprispjevka bi zbrali v Trnovski vasi v naslednjih petih letih tri milijone dinarjev in sicer po enakih prispevnih stopnjah, kot so jih imeli uvedene že sedaj — 2 odstotka delavci, obrtniki in upokojnici ter 6 odstotkov kmetje od katastrskega dohodka.

Novi samoprispjevki bo tekli od 1. aprila dalje in ga bodo uporabili za sofinanciranje akcije — telefon v vsako vas — 12,2 milijona dinarjev, prav toliko za sofinanciranje vodovodnega omrežja, 400 tisoč dinarjev za dokončanje doma krajanov in 200 tisoč dinarjev za ureditev zgornjih prostorov stare šole.

KS CIRKOVCE**VEČ TELEFONOV**

Delegati skupščine krajevnih skupnosti Cirkovce so ocenili, da je bilo delo v preteklem letu uspešno ter na seji, ki je bila v petek, potrdili zaključni račun. Seja je bila hkrati dogovor za delo v 1983. letu, ko bi naj uresničili nekatere naloge iz referendumskega programa. Tako nameravajo zgraditi transformator in pričeti z gradnjo železniškega postajališča v Školah. Menijo, da bodo lahko uredili tudi prostore za delo mladih in upokojnec, ki trenutno nimajo primernih prostorov za sestajanje.

V tem letu bi naj v Cirkovcah pripravili tudi dokumentacijo za razširitev telefonskega omrežja. V tej krajevni skupnosti je sedaj 160 naročnikov, prav toliko pa jih še želi imeti telefon. Denar za omenjene naloge bodo zbrali s samoprispjevkom, za razširitev telefonskega omrežja pa bodo določen delež prispevali tudi naročniki sami.

N. Dobljekar

Premiera v Cirkovcah

Člani gledališke skupine prosvetnega društva Cirkovce bodo v nedeljo, 6. marca, v domu krajanov ob 20. uri odigrali premiero Držičevega Skopuha. Glavno vlogo igra Stefan Potočnik, sceno so po idejni zamisli Danija Jurtele in Zdenka Kodriča izdelali pod vodstvom Ivana Bartola v tamkajšnji osnovni šoli, glasbo pa je prispeval Brane Demšar. Kostume sta izdelali Anica Lačnova in Slavica Mlakarjeva, za luč skrbi Milan Munda, režijo pa je prevzel Zdenko Kodrič.

Tako je skupina šestnajstih ljudi v treh mesecih uspela ob rednem delu pripraviti to znano Držičevo delo za oder. Med člani gledališke skupine je največ srednješolskih učencev, nekaj pa je tudi delavcev. Z igrbo bodo naslednjo nedeljo gostovali v Skorbi, sodelovali pa bodo tudi na srečanju amaterskih gledaliških skupin ptujske občine, ki bo od 22. do 30. marca v ptujskem gledališču.

N. D.

Sodelovanje mladih v KS Majšperk je zaživelo

11. kongres ZSMS nam nalaga tudi to, da mora mladinska organizacija postati frontna in množična organizacija mladih. To pa seveda edino lahko dosežemo, če bomo mladi med sabo povezani in organizirani. Takrat bomo tudi lažje in učinkoviteje izražali svoje lastne in družbene interese v vseh organih KS, TOZD itd. Prav zaradi tega je nujna povezanost vseh mladinskih organizacij v KS. Tudi tam, kjer je mladinsko delo zastalo, ga bo potrebno ponovno oživiti.

Zaradi tega je OO ZSMS Sestrže večkrat opozarjala KK SZDL Majšperk na nepovezanost in neorganiziranost mladih v KS Majšperk in stvari so se začele premikati z mrtve točke. Moramo reči, da je bila KK SZDL Majšperk v veliko pomoč, saj nam je razširjena seja predsedstva KK SZDL Majšperk z vsemi OO ZSMS v KS Majšperk nakazala pot za organizirano delovanje mladih.

Tako smo se mladinci iz OO ZSMS Majšperk, OO ZSMS Naraplje, OO ZSMS Medvedce in OO ZSMS Sestrže zbrali na skupni seji v petek, 18/2—1983 v prostorih KS Majšperk, kjer so pogovori stekli o nadaljnjem delu, sodelovanju, povezovanju in evidentiranju mladih v krajevno samoupravo. Na seji so prisostvovali tudi predstavniki mladinskih organizacij OS Majšperk ter OZD v KS Majšperk, s katerimi se bo potrebno v bodoče bolj

povezati in izvajati skupne akcije. Prav tako pa sta se seje udeležila Marija Širovnik, sekretarka KK SZDL Majšperk in Rafko Mohorko, tajnik KS Majšperk, ki sta nam nakazala in predlagala pomembne usmeritve pri izvajanju skupnih akcij, ter evidentiranje mladih v krajevno samoupravo.

Zelo pomembna točka dnevnega reda je bila organiziranost mladih v KS Majšperk in sicer je bil dan predlog, da bi krajevno konferenco sestavljali po trije predstavniki iz vsake mladinske organizacije in pa mladinci, ki bodo delegati v organih KS in DPO Majšperk. V krajevno konferenco naj bi bili zajeti vsi predsedniki OO ZSMS po funkciji in po dvi delegata, ki jih sproti določa in pooblašča vsaka OO ZSMS. Ta predlog je bil tudi sprejet.

Po predvidevanjih bo krajevna konferenca dinamično koordinacijsko telo, kajti ko se bo obravnavala določena specifična tema (nezaposlovanje, izobraževanje, šport, kultura itd.) bodo OO ZSMS poslale na konferenco takšne mladince, ki so najbolj seznanjeni z obravnavano problematiko. Dogovorili smo se tudi, da bodo seje krajevne konference po potrebi in da bo nosilec sklica vsaka OO ZSMS.

Vsekakor pa bo še potrebno v nekaterih OO ZSMS organiziranost izboljšati. K temu bodo v pomoč pristopile tudi ostale OO ZSMS. Kajti delo je ponekod „zamrlo“ in potrebno bo zač-

ti znova, tako so namreč rekli mladinci iz Narapelj, ki jim je predsednik OO ZSMS odšel v vojsko in eno leto niso imeli vodstva. Sedaj bodo izvolili novo vodstvo in mislijo, da bo delo steklo, čeprav so tudi sedaj izvajali določene aktivnosti in dela. Prav tako pa bo potrebno pri mladinskih organizacijah, ki so odtujene od OK ZSMS Ptuj čimprej navezati sodelovanje, informirati o delu prek zapisnikov in se udeleževati posvetov KMKS pri OK ZSMS Ptuj. Predlagali smo tudi delegate v krajevno samoupravo.

Sama razprava je pokazala delo, uspehe, pa tudi težave mladinskih organizacij in možnost nadaljnega sodelovanja in razreševanja skupnih mladinskih problemov. Za začetek lahko rečemo, da je dobro zaživelo sodelovanje, le negotovosti in težav bo potrebno v naprej. Prvo sejo je sklicalo predsedstvo OO ZSMS Majšperk, ki je svojo nalogo dobro opravilo.

Dogovorili smo se tudi za sklic naslednje seje in sicer bo nosilec sklica OO ZSMS Medvedce. Seja bo predvidoma v petek, 11/3—1983 ob 18. uri v prostorih GD Medvedce, kjer se bomo konkretno dogovorili o organiziranosti krajevne konference, izvolitev njenih organov, statutu in poslovniku dela, prav tako pa bodo dogovori stekli o skupnih akcijah, ki jih bo izvajala mladina v KS Majšperk.

Branko Beranič

KK SZDL HEROJA LACKA ROGOZNICA**Aktivnost SZDL v polnem razmahu**

Predsedstvo KK SZDL Heroja Lacka Rogoznica se je v februarja sestalo na dveh razširjenih sejah. Najprej skupaj s skupščinskim odborom za razvijanje tradicij NOV, nato pa z novoizvoljenim svetom krajevnih skupščine, delegacije za Zbor krajevni skupnosti občinske skupščine in svetom potrošnikov. Obeh sej pa so se udeležili tudi predsedniki odborov vaške samouprave, SZDL in ZSMS.

SPOZNAVANJE IN RAZVIJANJE TRADICIJ NOV

Na prvem februarjskem sklicu so obravnavali naloge, ki jih je potrebno opraviti do Dneva OF slovenskega naroda. Med prvimi nalogami je drugi del razgovora za „okroglo mizo“ na temo: »Kmet — Jože Lacko v boju slovenskega naroda za nacionalno in socialno osvoboditev«, ki bo 11. marca v domu Slovenskogoriške čete. Druga naloga je ureditev okolja spominskega obeležja Slovenskogoriške-Lackove čete v Kicarju, v Pacinju pa načrtujejo spominsko obeležje Krambergerjeve-mu Slovenskogoriškemu odredu, v sodelovanju s krajevnimi skupnostmi z območja Slovenskih goric. Skupščinski odbor za razvijanje tradicij NOV pa ima nalogo, da prične urejati

spominsko sobo »Po poteh boja za svobodo in socializem«, ki jo bodo odprli ob letošnjem krajevnem prazniku v Domu Slovenskogoriške čete. Sprejeli so program praznovanja 8. marca — dan žena, ki ga povezujejo s kulturnimi programi v Kicarju, Pacinju, Podvincih. Spodnjem Velovlaku in v domu Slovenskogoriške čete na Rogoznici. Sklenili si, da bodo aktivisti SZDL v nedeljo, 6. marca obiskali 46 tovarišic, starih nad 80 let in tiste, ki jih je bolezen priklenila na posteljo. Sprejeli pa so tudi program izvedbe predavanj s področja obrambno-zaščitne vžgoje prebivalstva, ki bodo v drugi polovici meseca marca.

ZA HITREJŠI GOSPODARSKI IN SAMOUPRAVNI RAZVOJ KS

Druga februarjska seja je na svoj dnevni red sprejela skupščinsko gradivo. V razpravi o družbenoekonomskem razvoju krajevnih skupnosti so se zavzeli za hitrejši gospodarski in samoupravni položaj krajevnih skupnosti. Vidneje se naj uveljavlja vloga samoupravnih interesnih skupnosti na področju planiranja, dogovarjanja in usklajevanja zadovoljevanja potreb delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti. Poudarili pa tudi so, da je razvoj

krajevne skupnosti v največji meri odvisen od krajevnega in vaškega samoprispjevka, ki je odraz pripravljenosti in zavesti krajanov, da z lastnimi silami zadovoljuje svoje skupne potrebe, združevanje teh sredstev pa dejansko poteka na najbolj demokratičen in samoupravni način z referendumom. Posebej so izpostavili pomen hitrejšega razvoja vaške samouprave in nujnost večje učinkovitosti delegatov v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti.

Tudi družbeni dogovor o urejanju delovnega in obratovnega časa je bil deležen žive in kritične razprave. Med drugim so poudarili, da bo potrebno v združenem delu in v občini veliko aktivnosti, da bo novi delovni in obratovni čas usklajen, da bodo zagotovljeni vsi potrebni pogoji za nemoteno delo, učni proces, varstvo otrok ter zadovoljevanje potreb in storitev za zaposlene in občane.

Ocenili so tudi delo delegacije za Zbor krajevni skupnosti občinske skupščine, v kateri je od 7 aktivnih članov, dvema neaktivnima pa so izrekli kritike z povabilom k aktivnemu delu v prihodnje.

FB

PEVCI IZ VIDMA PRI PTUJU

Mešani pevski zbor Kulturno umetniškega društva France Prešeren iz Vidma pri Ptujju, ki bo na sporedu v nedeljo 6. marca ob 12. uri in 10 minut, prav gotovo sodi med naše najstarejše zore v občini. Njegove korenine segajo v leto

1951, ko so na pobudo učiteljice Trezike Mohorko ustanovili moški zbor. Leto pozneje se mu je pridružil še ženski in od takrat deluje kot mešani, ves čas pod vodstvom Maksa Vaupotiča. Toraj, praznjeta letos oba, tako dirigent kot

zbor, tridesetletno neprekinjeno delovanje. Zbor je že od vsega začetka nastopal na vseh domačih prireditvah, na vseh takratnih — še danes nepozabnih gospodarskih razstavah v osnovni šoli Tone Znidarič, imeli pa so tudi samostojne koncerte v domala vseh sosednjih krajevni skupnosti. Njihov repertoar pa je obsegal ljudske, umetne in partizanske pesmi, tako kot še danes. Pred štirimi leti so se odločili in že iz obstoječega mešanega pevkega zbora ustanovili še ženskega, ki danes nastopa popolnoma samostojno, na koncertih, snemanjih in občinski reviji pevskih zborov v Ptujju.

Danes šteje zbor 26 pevk in pevcev (od nekdanjih 30). Članstvo pa, seveda ni stalno, saj eni odhajajo, drugi spet prihajajo. Vadijo le enkrat tedensko, pred nastopi pa tudi pogosteje. Večini predstavljajo vaje užitek in sprostitve, a hkrati tudi težavo, ker so poleg redne zaposlitve, še kmetovalci na svojih

domaćijah. Žal pa je na Vidmu in okolici še veliko dobrih pevcev, ki se ne marajo vključiti v zbor, je potožil dirigent Maks Vaupotič. Med njimi je nekaj starejših, še več pa — bi lahko rekli — mlajših.

Za prihodnjo sezono načrtuje zbor skupni koncert z domačim tamburaškim orkestrom in ljudskimi pevci in sicer na Vidmu, Oplotnici, Tepanju, Goričnici, Veliki Nedelji, v Staršah in Miklavžu pri Mariboru. Poleg tega pa si želijo tudi skupnega koncerta z mešanim pevskim zborom iz Podlehnik in sicer tako, da bi vsak od njih prispeval polovico programa.

Mešani pevski zbor Kulturno prosvetnega društva France Prešeren iz Vidma pri Ptujju, smo doslej posneli že trikrat, nazadnje februarja letos. Lahko rečemo in to je razvidno tudi iz posnetkov, da je zbor v zadnjih dveh letih zopet dosegel viden napredek v kakovosti in prijetno spremembo v barvi.

Do poslušanja v nedeljo 6. marca ob 12 uri in 10 minut!

Besedilo in foto: I. C.



Komisija za medsebojna delovna razmerja osnovne šole Majšperk

objavlja

dela in naloge učitelja nemškega jezika.

Delo bo kandidat združeval za določen čas s polnim delovnim časom od 28. 3. 1983 do 30. 6. 1983.

Pogoj: PU

Prijave sprejemamo 14 dni po objavi.

SVET DOMA UPOKOJENCEV PTUJ-MURETINCI p. o.
Volkmerjeva ulica 10, Ptuj

razpisuje

dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

1. dela in naloge RAVNATELJA

ki mora biti državljan SFRJ in izpolnjevati splošne pogoje določene z zakonom o združenem delu, samoupravnimi sporazumi in družbenim dogovorom o izvajanju kadrovske politike, imeti višjo ali visoko izobrazbo socialne, ekonomske ali pravne smeri, 5 let delovne prakse s posebno odgovornostjo v družbenih službah, biti mora moralno in politično neoporečen.

2. dela in naloge RAČUNOVODJIA

ki mora biti državljan SFRJ in izpolnjevati splošne pogoje določene z zakonom o združenem delu, samoupravnimi sporazumi in družbenim dogovorom o izvajanju kadrovske politike, imeti srednješolsko izobrazbo ekonomske smeri, 5 let samostojnega dela v finančni stroki, biti moralno in politično neoporečen.

Mandat za razpisna dela in naloge traja 4 leta.

Kandidati naj vložijo predloge v 15 dneh po objavi z vsemi dokazili na naslov: Razpisna komisija sveta Doma upokojnecv Ptuj-Muretinci, Volkmerjeva ulica 10, Ptuj. Vse prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po sklepu sveta doma upokojnecv.



mercator
izbira
panonija
ptuj



**NAJ BO OD SRCA . . .
OBDARITE SVOJE NAJDRAŽJE
OB PRAZNIKU ŽENA . . .**

**OGLASITE SE V NAŠIH
PRODAJALNAH, Z VESELJEM VAM
BODO SVETOVALI . . .**

HVALA NA ZAUPANJE

S SEJE OBČINSKE ZDRAVSTVENE SKUPNOSTI PTUJ

Združeno delo proti samoupravnemu sporazumu

Pretekli petek je zasedala občinska zdravstvena skupnost Ptuj in razpravljala o finančnem poslovanju skupnosti, uresničevanju delovnega programa in delu organov skupnosti v letu 1982. Ptujška občinska zdravstvena skupnost je ena izmed tistih slovenskih skupnosti, ki je poslovno leto 1982 zaključila pozitivno. V doseženem rezultatu pa so močno zastopani učinki stabilizacijskih usmeritev, ki sta jih spoštovala tako uporabnik kot izvajalec zdravstvenih storitev.

O delu skupnosti in njenem finančnem poslovanju v letu 1982 smo se pogovarjali s Silvo Gorjupovo, sekretarko skupnosti.

«Zelega bi opozoriti na ukrepe za sanacijo poslovanja občinske zdravstvene skupnosti Ptuj in zdravstvenih delovnih organizacij, ki jih je skupščina sprejela že v mesecu februarju 1982 in ki smo jih skozi vse leto izvajali. Izvajali pa so jih tudi uporabniki in strokovna služba skupnosti.

Rezultat ukrepov se vidi tudi v finančnem poslovanju skupnosti za leto 1982, ko smo naše potrebe usklajevali z finančnimi oziroma ekonomskimi možnostmi. Ob tem pa skrbeli, da bi se raven zdravstvenega varstva občana ne znižala. Na tem področju smo dosegli določene kakovostnejše rezultate.

S samim finančnim poslovanjem nismo najbolj zadovoljni, zlasti se z izdatki za splošno ambulantno in dispanzersko zdravljenje. Na tem področju namreč nismo dosegli načrtovanih storitev in tudi ne načrtovanih izdatkov. Močno pa so porasle potrebe po specialističnem zdravstvenem varstvu. Boljši so rezultati pri bolnišničnem zdravljenju. To je pa predvsem zasluga zdravstvenih delavcev v ptujski bolnišnici, pa tudi v psihiatrični bolnišnici v Ormožu, kjer je bila pri skoraj enakem številu pacientov, zmanjšana ležalna doba. Oskrbnih dnevov je bilo manj za 3700 dni. Skupaj oziroma z upoštevanjem bolnišnice Ormož je bilo 4400 oskrbnih dni manj. Ta sredstva pa smo potem lahko usmerili v druge dejavnosti,« je povedala Silva Gorjupova.

ZNOVA VEČJI ZDRAVILIŠKI ODLIV — STALEŽ PA JE MANJŠI

«V letu 1982 je znova dosežen oziroma presežen zdraviliški odliv in to odliv izven regije. Pomeni, da smo na eni strani povečali program zdravljenja v Ptujskih toplicah, na drugi strani pa imamo 50 odstotno povečanje zdraviliškega zdravljenja v drugih regijah in zdraviliščih. To povečanje ne gre samo na račun povečanja pacientov, ki so koristili zdraviliško zdravljenje, temveč tudi na račun povečanja cen v zdraviliščih.

Ugodni so podatki o izdatkih za zdravila. Kljub temu, da smo izdatke za zdravila v ptujski lekarni povečali za 4 milijone. Za zdravila izven občine Ptuj pa smo porabili manj. Izdatki za zdravila so tako manjši za 5 odstotkov od načrtovanih. Pri tem je potrebno pohvaliti dobro delo strokovnega medicinskega sveta občinske zdravstvene skupnosti Ptuj, ki je mesečno spremljajo izdajo receptov.

Manj ugodni so podatki o stroških za reševalne prevoze. Poleg teh so se povečali tudi stroški prevoza. V slednjem se odraža povečanje kroga udeležencev strokovne nege na domu. V ptujski občini bolj kot kjerkoli drugje razvijamo strokovno nego na domu. Poleg dobrih izkušenj, smo nabrali tudi precej uspehov. Strokovno nego na domu bo po-

trebno sicer še strokovno dodelati in to tako, da bo vsak zdravnik imel svoje področje in bo tedensko vsaj enkrat obiskal »svoje« paciente.

Poleg tega je organizirana tudi laična nega na domu. To je nega, ki bi spadala bolj v skupnost socialnega skrbstva ali bila organizirana kot servis doma ostarelih. Ugotavljamo, da pri tej negi ne gre za zdravstveno nego, temveč čisto oskrbo varovancev, bodisi nepokretnih ali bolnih, ki imajo omejeno gibanje.

Na področju zobozdravstva ni takih izdatkov, kot smo načrtovali. Zlasti se pri protezah in ortopedskih pripomočkih ter zobni protetiki.

Uspešno je skupnost delala pri zmanjševanju bolniškega staleža. Eden od stabilizacijskih ukrepov je bil tudi ta, da moramo na vseh področjih doseči, da bo ta stalež koristil tisti, ki ga v resnici potrebuje. Po odstotku odsotnosti z dela smo v občini Ptuj na zavidljivem mestu v okviru Slovenije, dosegamo enega od najnižjih odstotkov. Ta odstotnost se je znižala od 3,76 na 3,74 odstotka. Ta odstotek je različen od organizacije do organizacije.

Kljub temu pa ne moremo biti zadovoljni, na račun bolniškega staleža smo v letu 1982 v občini izgubili 233.955 delovnih dni. Ta podatek tudi pove, da je bilo zaradi staleža dnevno odsotnih z dela v poprečju 900 delavcev.

Bolniški dnevi so naraščali hitreje do 30 dni, manjši pa so nad 30 dni. Po aktivni občinske zdravstvene skupnosti je stalež do 30 dni dolžan dati zdravnik, nad 30 dni pa že zdravniški konzilij, ta filter je že gostejši in se pozna pri padcu staleža nad 30 dni. Skupščina je dala določene smernice, da bi zdravniški konzilij tudi bolj spremljal stalež pacientov do 30 dni in po potrebi opravil tudi pregled kartotek pacientov v ambulanti.

V letu 1982 se je močno zmanjšalo tudi povračilo za strokovne službe. Povečala pa se tudi kvalifikacijska struktura zaposlenih. To je bilo nujno in potrebno, da smo dvignili raven strokovnega dela. Služba je po ugotovitvah zagotovila dobro strokovno podlago in prispevala, da se delo delegacij zboljšuje ter pridobiva na kakovosti. To je ugotovila tudi skupščina v petek, 25. februarja.

Nesorazmerno pa so v mesecu decembru naraščali prihodi. To je posledica velikega porasta OD v tem mesecu — po podatkih SDK so porasli za 180 odstotkov. Zato tudi ne preseneča podatke, da je skupnost zabeležila precejšnje presežke nad dogovorjeno porabo, čeprav smo v mesecu novembru še bili zaskrbljeni ob ugotovitvi, da načrtovane porabe ne bomo zagotovili. Samo za mesec november je skupnosti primanjkovalo 12 milijonov dinarjev do dogovorjene porabe je povedala Silva Gorjupova.

POZITIVNA RAZLIKA V LETU 1982

«Skupnost je kljub vsemu zabeležila presežek. Poslovno leto je zaključila s pozitivno razliko med prihodi in odhodki, ki znaša nekaj čez 15 milijonov dinarjev. Skupščina je odločila, da ostanek prihodkov nad odhodki to pozitivno razliko, ki je skupnosti ostala v znesku en milijon 34 tisoč dinarjev, knjizi na rezervni sklad na nepredvidene rizike, za 14 milijonov. — presežek nad dogovorjeno porabo, ki je zbran na račun večjih prispevkov iz OD, pa je bil sprejet sklep, da se zniža prispe-

vna stopnja od prvotno načrtovane 11,26 na 10,44 od 1. marca dalje. Tako bodo delavci plačevali nizko prispevno stopnjo, skupnost pa je poračunala teh 14 milijonov in nekaj tisoč dinarjev že v prihodke skupnosti za leto 1983.»

POTREBNA BO ŠIRŠA SOLIDARNOST

Kaj pa osnutek samoupravnega sporazuma o pravicah iz zdravstvenega varstva, ki je močno odjeknil v združenem delu in okreplil delegatsko razpravo?

«Sporazum je v bistvu izpeljava zakona o zdravstvenem varstvu, predvsem njegovega 49. in 50. člena, na katera pa delegati niso bili pozorni, ko se je v letu 1981 spreminjal zakon o zdravstvenem varstvu.

V delovnih organizacijah je bila o sporazumu precej »vroča« razprava, kajti del za vzajemnost in solidarnost, ki je bil doslej zagotovljen na nivoju občinske zdravstvene skupnosti, se sedaj prenaša v temeljno, delovno ali sestavljeno organizacijo združenega dela. Tu gre predvsem za nadomestilo za osebne dohodke delavcev, ki so v staležu nad 30 dni, za katera so doslej zbirali delavci sredstva na osnovi prispevne stopnje iz bruto OD v občinski zdravstveni skupnosti.

Izvetja je tu nega obolelega družinskega člana, ki bi naj ostala še v skupnosti in potni stroški, pa tudi pogrebne in posmrtnine. Na to določilo sporazuma je bilo veliko pripomb danih že v javni razpravi — pred zasedanjem skupščine. Ta javna razprava je bila organizirana na pobudo predsedstva občinske zdravstvene skupnosti.

Na osnovi teh pripomb smo že pred sklicem skupščine oblikovali stališča, ki so jih sprejele vse delegacije, ki delegirajo v zbora skupščine občinske zdravstvene skupnosti. Skupščina zdravstvene skupnosti Slovenije pa je o osnutku razpravljala že 16. februarja. Enako kot v republiški skupnosti, je bilo na skupščini občinske zdravstvene skupnosti, kjer je bil osnutek deležen velike kritike. Zato je bila na ravni republike imenovana tudi komisija, ki bo ta osnutek uskladila s pripombami, sprejetimi na skupščini, 16. februarja.

Tudi ptujška skupščina ni mogla na petkovem zasedanju zbrati vseh pripomb. V glavnem pa vse delegacije soglašajo s sprejetimi stališči iz javne razprave. Poleg tega je veliko drugih pripomb. Skupščina je pooblastila predsedstvo in koordinacijo, da uskladi te pripombe. Ugotovljeno je bilo tudi, da sporazum ne more iti prej v razpravo v občinski zdravstveni skupnosti, dokler ne bodo določena merila ali republiška ali tudi občinska v sporazumih o temeljnih plana občinske zdravstvene skupnosti, obenem pa morajo biti dane smernice in izračuni koliko to pomeni v znižanju prispevne stopnje. To morajo vgraditi v svoje plane tudi temeljne organizacije. Vendar tudi to ne bo dovolj, saj se bodo morale s sporazumi o združevanju sredstev posebej dogovoriti o solidarnosti, ki mora biti dogovorjena v okviru delovne ali sestavljene organizacije združenega dela.

Veliko je dilem tudi zaradi nesreč ali nezgod pri delu, ki bodo na poti na delo ali z dela, kaj v primeru, ko še ne bo ugotovljena krivda. Solidarnost bo morala biti dogovorjena, saj bo uresničevanje tega sporazuma lahko nekatere organizacije, predvsem majhne, pripeljalo v težak finančni položaj,« je zaključila Silva Gorjupova. MG

Ali tudi v prihodnje po starem?

Čeprav bi naj tretji mandat delegatskih skupščin začeli na osnovi spoznanj in izkušenj prejšnjih dveh, se pravi na višji ravni, bolj učinkovito, z manj težav, pa ugotavljamo, da se nekatere slabosti izvajanja delegatskega sistema pojavljajo tudi v novem mandatu. Nekaj ugotovitev skupne komisije za delegatski sistem (izobraževalne, kulturne, raziskovalne, telesnokulturne, otroškega varstva in socialnega varstva), ki zavirajo dosledno uveljavljanje načel delegatskega sistema:

— družbenopolitične organizacije bi se morale bolj kot doslej zavzemati za to, da bi delegati bolj odgovorno opravljali svoje naloge, redno prihajali na seje, sodelovali pri oblikovanju stališč, dajali več pobud in predlogov ter zahtevali, da bodo stališča in sklepe skupščin povsod dosledno upoštevali;

— izobraževanje delegatov še vedno ni postalo stalna oblika dela z delegati;

— delegacijam kot neločljivim delom samouprave je treba zagotoviti enakopraven položaj v vseh okoljih in jim omogočiti, da bodo lahko sproti spremljale vsa dogajanja v svojem okolju, da bodo bolj obveščene, povezane z vsemi samoupravnimi organi ter neposredno vključene v razreševanje in uresničevanje nalog na področju, za katerega so bile izvoljene;

— konferencam delegacij kot obliki dogovarjanja in demokratičnega usklajevanja stališč med delegacijami je potrebno posvetiti posebno skrb;

— funkcionarji skupščin skupnosti SIS skupaj z delegati bi se morali še bolj dosledno zavzemati za take odnose, v katerih bodo lahko prišle pobude, zahteve, potrebe in predlogi delegatov do polne veljave in jih spodbujati za aktivno delo;

— predsedstva skupščin si morajo prizadevati, da bodo programi dela skupščin zajeli resnično vsa tista vprašanja, ki najbolj neposredno vplivajo na delo in življenje delovnih ljudi in obččanov na posameznem interesnem področju, da bodo gradiva predložena z natančno oblikovanimi predlogi, predvsem pa s popolno informacijo o rezultatih in posledicah posamezne odločitve;

— za uspešno izvrševanje delegatskih dolžnosti je nujno potrebno izpolniti sistem informiranja v občini. Pri tem ne gre za večji obseg in število gradiv, temveč boljše vsebino, aktualnost, predvsem pa celovitost in uporabnost informacij, podatkov in gradiv, ki jih delegati potrebujejo, če hočejo uspešno spremljati dogajanja in se odgovorno odločati za najboljše možne rešitve. Zato se je še nadalje potrebno zavzemati za celovit in enoten sistem informiranja delegatov v občini, prek INDOK centra ali kako drugače, vendar organizirano in usklajeno.

Za obdobje maj—december 1982, ko so pričeli z delom delegati tretjega mandata vseh šestih skupnosti, ki so ustanovile skupno komisijo za delegatski sistem, je značilno:

— povprečna udeležba delegatov na sejah skupščin v obeh zborih se je povečala (1981 — 64 %, 1982 — 71 %);

— kot predlagatelj obravnave in sprejema odločitev so v 80 % primerov nastopali organi skupščin, v 20 % izvajalci, republiške SIS, družbenopolitična skupnosti in drugi;

— v povprečju je vsaka skupnost imela 3 seje skupščine, na eni seji je bilo v povprečju 10 točk dnevnega reda in 85 strani gradiva;

— povzetki gradiv so še vedno izjemni;

— v povprečju je bilo na eni seji skupščine postavljenih dvoje delegatskih vprašanj, na vsako vprašanje so delegati dobili odgovor ali takoj na seji ali pisno na naslednji seji skupščine;

— seje skupščin so v povprečju trajale dve uri;

— povprečno število razpravljalcev na posameznih sejah skupščin je bilo šest delegatov;

— predstavniki družbenopolitičnih organizacij in pristojnega upravnega organa so se se skupščin udeleževali le izjemoma.

Teh nekaj skupnih ugotovitev, dopolnjenih z ugotovitvami in problematiko posamezne interesne skupnosti naj bi služilo kot izhodišče za razpravo na skupščinah, predvsem pa v delegacijah. Razprava naj bi dala konkretne pobude in predloge za nadaljnje uveljavljanje delegatskega sistema in tudi za pripravo predlogov poslovnikov skupščin in njihovih organov. Kljub temu, da so osnutki v javni razpravi še slabo leto, predlogov za spremembe in dopolnitve ni. Tudi s strani družbenopolitičnih organizacij v občini ne. Osnutki tako še vedno ostajajo polni dilem, ki jih predlagatelji niso v stanju sami razrešiti.

Skupna komisija nadalje tudi ugotavlja, da bodo funkcionarji posameznih skupnosti nujno morali obiskati vse delegacije in se skupaj z njimi dogovoriti za konkretne oblike in vsebino dela.

Stalna praksa predsednikov organov skupščin skupnosti bo morala postati vsaj enkrat letno priprava poročil o samoupravnih organiziranosti skupnosti oziroma o delu posameznih organov, o problematiki, o ustreznosti gradiv, ki jih pripravljajo strokovna služba, o načinu in metodah dela strokovne službe in o uveljavljenih oblikah medsebojnega informiranja ter uporabnosti podatkov s katerimi razpolaga strokovna služba. Sprotno pa bo potrebno preverjati udeležbo prisotnosti članov na sejah organov skupščin skupnosti in člane, ki ne želijo sodelovati pravočasno zamenjati.

Tako skupna komisija za delegatski sistem ugotavlja, da se tako organi skupščin skupnosti kot strokovna služba ukvarjajo vse preveč z nalogami, ki naj bi zagotovile izvajanje delegatskega sistema za kar so predvsem zadolžene družbenopolitične organizacije, še posebej socialistična zveza kot frontna organizacija, vse predvsem pa se navedeni ukvarjajo s problematiko posameznih področij dejavnosti, planiranjem, spremljanjem razvojnih usmeritev in realizacijo programov, torej nalog, zaradi katerih so delovni ljudje in občani ustanovili posamezne interesne skupnosti.

Ugotovitev in stališč za razpravo o delovanju delegatskega sistema je torej več kot dovolj. Toda, ali se bodo delegacije hoteli in znale vključiti? Zakaj že nekaj let nazaj delegati v skupščinah ob podobnih poročilih več ali manj molčijo. Molčijo v skupščini, ki bi lahko soočila probleme, nakazala poti razreševanja dilem in dogovorila najboljše in vsebinsko opravičljive oblike dela ter jim zagotovila mesto v samoupravnih aktih Samoupravnih interesnih skupnosti (poslovniki). Pa ne, da o delegatskem sistemu ne razpravljamo, nasprotno, celo zelo veliko. A žal v neformalnih skupinah, če pa že v pristojnih organih, je razprava splošna, ugotovitve so nepreverjene, konkretnih pobud pa na koncu vendarle ni.

Zato naj bo teh nekaj ugotovitev že danes spodbuda delegatom za razpravo na skupščinah izobraževalne, kulturne, raziskovalne, telesnokulturne skupnosti, skupnosti otroškega in socialnega varstva, ki bodo v drugi polovici tega meseca.

N. B.

ENOTNO POKOJNINSKO ZAVAROVANJE

Osnutek zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju bo v javni razpravi do začetka maja 1983. Ker gre za zakon, ki bistveno zadeva interese vsakega delovnega človeka, je potrebno v javni razpravi osnutek zakona zares dobro preučiti. Nosilec in organizator razprave je socialistična zveza skupaj z zvezo sindikatov.

Osnutek zakona prinaša nekatere temeljne novosti, ki bodo v razpravi prav gotovo naletele na širok odmev. Tako predvideva možnost odkupa let obrtnikom in kmetom, obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje vrhunskih športnikov in kmetov. Ponujena je tudi uvedba pravice do predčasne upokojitve, zvišanje starosti na 50 let, ko bo vdova lahko pridobila družinsko pokojnino in nekatere druge novosti.

N. D.

POROČILO O ŠOLI V NARAVI

Delovni načrt je temeljni dokument, s katerim osnovna šola skupaj z dejavniki okolja zagotavlja sistematično uresničevanje smotrov in nalog šole. Z njim vsako leto določimo celoten obseg, vsebino in organizacijo vzgojno izobraževalnega dela. Delovni načrt mora biti zasnovan tako, da omogoča glede na pogoje dela uspešno uresničevanje zagotovljene in razširjenega programa dela šole.

Osnovna šola lahko izvaja del razširjenega programa za posamezne skupine učencev tudi zunaj programa, določenega za vse učence; to so: interesne dejavnosti, dodatni in fakultativni pouk, neobvezni tečaji, dejavnosti društev in klubov učencev itd.

Z vsi svojo dejavnostjo pa vsaka osnovna šola postopno uveljavlja načela, vsebino in organizacijo celodnevne osnovne šole (interesne dejavnosti, samostojno učenje, organizirana rekreacija, fakultativni pouk, šolsko prehrano, poglobljanje v delo šol, organizacij, klubov, društev.)

Šola lahko za intenzivno povezovanje pouka z drugimi

oblikami vzgojnoizobraževalnega dela in drugimi aktivnostmi šole izvaja »šolo v naravi«. Učenci in učitelji odidejo za nekaj dni v drugi kraj in tam izvajajo pouk ter drugo vzgojno-izobraževalno delo, zlasti plavanje — smučanje. Zaradi novih pogojev življenja in dela ter povezovanja pouka z drugimi dejavnostmi, spoznavajo učenci življenje v skupnosti, življenje v naravi, navajajo se na samostojno premagovanje težav, na solidarnost in tovarštvo, na osebno odgovornost, na smotorno izrabo prostega časa, krepijo svoje zdravje, svojo obrambno sposobnost, se navajajo na družbeno in osebno zaščito ter na varstvo dobrin splošnega pomena in vrednot človekovega okolja.

Naša šola Olga Meglič je lani prvič organizirala šolo v naravi, letos pa zimsko in letno šolo v naravi. Zimska šola v naravi je bila organizirana od 14. do 19. 2. 1983, na Gorah nad Hrastnikom, 971 m nadm. višine.

Snežne razmere so bile ugodne, saj je bilo ves čas 40—50 cm snega. Poleg tečaja smučanja, ki je bil organiziran po skupinah (3

skupine — glede na smučarsko predznanje), smo izvajali tudi druge organizirane dejavnosti npr. elementi nalog v zvezi s sploš. lj. obrambo, izvedli smo tekmovanje v veleslalomu, spoznavali smo življenje in delo ljudi v kraju, naravne, gospodarske in kulturne značilnosti kraja, se geografsko pravilno orientirali, izvedli na pustni torek maškarado z zabavnim programom, na zaključni prireditvi, ki so ji prisostvovali gostje in osebe doma, smo slavnostno podelili diplome za veleslalom. Prvi trije v skupinah so dobili še majhna darila, vsi udeleženci tekmovanja, torej vsi otroci, pa tolažilne nagrade (osebno darilo enega izmed staršev); tudi zabavali smo se.

Ob vsem delu, ki sem ga doslej naštevala, pa smo izvajali tudi učni program po letnem učnem načrtu: Slov. j., matematika, SD, eno uro SN in glasbeni pouk. Za pouk smo imeli na razpolago dva velika prostora, tako je le ta potekal nemoteno. Učenci so lepo sodelovali.

Pripominjam, da smo bili vsi tovariši, tri prosvetne delavke iz

naše šole in oba tovariša, ki sta vodila smučanje (pomagala je ena tovarišica), 24 ur z otroki.

Z nami je bil tudi tov. Kogej, ki se je nesebično žrtvoval za naše otroke in nam pomagal pri delu na smučišču in v domu. Mislim, da vsakdo lahko razume, da je tako delo zelo težko in zahteva dodatne napore, na kar smo seveda vnaprej računali, pa vendar hočem tu povedati tudi to, ker je opaziti, da je delo učitelja vse premalo cenjeno, pa čeprav bi kot vzgojitelj in starši, kot družbeni in drugi delavci, morali nas in naše delo dobro poznati.

Kljub vsem naporom in zahtevam v vzgojno-izobraževalnem delu pa smo bili presrečni, ko smo na ptujski železniški postaji predali staršem otroke nepoškodovane, zagorelih obrazov in nasmejane.

V imenu otrok hvala šoli, ki je znala organizirati zimsko šolo v naravi in hvala staršem, ki so šolo podprli in denarno omogočili svojim otrokom tako življenje, delovno, učno, pa tudi zabavno.

Za konec še finančno poročilo: Starši so prispevali za vsakega učenca akontacije 2500 din. Penzion, tj. hrana za 5 dni in posebej kosilo je stalo 1750 din, prevoz 163 din (vlak 101 din in avtobus 62 din), značke in malica za po 10 din, režija po učencu 170,75 din. Tako je posamezni učenec plačal 2093,75 din. Tako so po obračunu akontacije dobili starši vrnjeno 406,25 din.

Poročilo pripravile: Anica Segula, Leja Segula in Marija Korpar

Sistematični zdravniški pregledi pred naborom

Že od januarskih dni potekajo obvezni zdravniški pregledi fantov, ki so rojeni v letu 1965 in bodo letos ali drugo leto končali prvo stopnjo solanija. Tako, le ti dobivajo pozive, da se oglasijo v prostorih oddelka za ljudsko obrambo, kjer izpolnijo obrazec, na katerega vpišejo svojo željo, v kakšnem roku bi želeli služiti vojaški rok. Okvirno na si tudi izberejo mesec, v katerem bi želeli oditi na odsluženje le tega. Po

končanih pismenih željah, pa jih čaka že obvezen sistematični pregled v kasarni Dušana Kvedra, kjer ugotovijo sposobnost, za posamezne službe ali pa morda nesposobnost za določen čas iz kakršnegakoli vzroka. V aprilskih dneh pa jih čaka še fluorografiranje, kateremu bo sledil nabor, kjer bo skupaj z služaji posameznika določen rok in služba, ki jo bo posameznik opravljal v vrstah JLA. Jože Voglar

IZ MUZEJSKE FOTOTEKE

Leta 1792 se je na Ptuj naselil prvi tiskar v mestu, Franc Schütz. Dotlej je delal in živel v Celju, iz Ptuja pa je že po treh letih odšel v Maribor. Ptuj v tem času gospodarsko najbrž ni bil dovolj močan, da bi lahko dajal dovolj zaslužka podjetnemu tiskarju. Graški gubernij je Schützu dovolil, da na Ptuj prodaja peresa, pečatni voski in svinčnike. Schütz pa je odprl še »Bücherlesekabinett« in s tem postal prvi knjižničar v mestu. V njegovi tiskarni je nastalo nekaj zanimivih tiskov, znani so dva slovenska in en kajkavski. »Hitra in glatka pot proti nebesam« je molitvenik, ki ga je Schütz natisnil leta 1793. Leta 1795 je izdal »Te deum« v prevodu Leopolda Volkmerja, istega leta pa še knjižico v kajkavščini »Nebeski pasirj pogublyenu ovczu ische« avtorja Gregorja Malevaca. Vsi tiski so ohranjeni v izvornikih in predstavljajo velike redkosti in vrednosti v zgodovini našega založništva.

Schütz pa je v svoji tiskarni natisnil tudi lesorez z upodobitvijo Ptuja, ki se v originalu žal ni ohranil, pač pa nam je znana kopija iz Marburger — Kurzweil — Kalenderja za leto 1895. Kopija Schützevega lesoreza je



Pomočniško potno pismo, izdano v Slovenski Bistrici 13. marca 1801. V glavi je kopija Schützevega lesoreza z upodobitvijo Ptuja iz leta 1794. Listino hrani Štajerski deželni arhiv v Gradcu. Fototeka kulturnozgodovinskega oddelka, foto Berk, Celje.

našla prostor tudi v glavi pomočniškega potnega lista, ki je bil napisan v Slovenski Bistrici 13. marca leta 1801. Listino hranijo v Štajerskem deželnem arhivu v Gradcu.

Schützev lesorez je najbrž nastal leta 1894 in je zelo podoben dve leti starejši akvarelirani perorisbi Leopolda Schickelgruberja. Razlikujeta se zgolj v podrobnostih, sicer pa se ponovno srečujemo s pogledom na mesto iz ptičje perspektive, medtem ko se nam grajski kompleks kaže v frontalnem pogledu z južne strani. Glavne arhitektonske dominantne mesta so že znane: dominikanci, grajske stavbe, mestni stolp in minoriti.

Marjeta Ciglenceki

SLOVENSKA BISTRICA

S kulturo k delovnemu človeku v delovno okolje

Kljub velikim nalogam, s katerimi se IMPOL iz Slovenske Bistrice srečuje, ne pozabljajo na izobraževanje zaposlenih in na kulturno udejstvovanje. V ta namen odvajajo tudi del sredstev iz dohodka, ki se jim prav gotovo bogato obrestuje, čeprav ugotavljajo, da bi rezultati lahko bili še boljši. Še vedno je prisotno spoznanje, da veliko članov kolektiva takšna dejavnost ne privlači še posebno, če je organizirana izven njihovega delovnega časa.

V kolektivu ugotavljajo, da je najuspešnejše organizirati takšne aktivnosti, ki jih zaposleni lahko koristijo v določenem času, to je ob



Iz zanimive razstave v sindikalnem domu IMPOL.

prihodu delavcev na delo in ob polurnem odmoru. Najprimernejše za to so razne razstave likovnih in ročnih del tako članov kolektiva kot ustvarjalcev s širšega občinskega prostora. Tako so v IMPOLU organizirali že veliko razstav, za kar uporabljajo največkrat sindikalno dvorano. Razstavljali so likovniki amaterji iz IMPOLA, pred nedavnim pa tudi člani likovnega kluba Slovenska Bistrica.

Osnovni namen, da je kulturo potrebno približati delavcu, je v Impolu prav gotovo dosežen, saj si take razstave in tudi druge oblike kulturnega dogajanja zaposleni radi ogledajo. So pa tudi med najštevilnejšimi, ko je organizirana podobna prireditev v njihovi krajevni skupnosti.

Posebno uspešna dejavnost je tudi izposoja knjig v delovnem kolektivu, kamor redno prihaja tudi bibliobus iz Maribora in tukaj izposodi kar zajetno število knjig, med delavci je največ zanimanja za novejšo izdajo pa tudi strokovno literaturo.

Aktivnost delovnega kolektiva IMPOL v smeri spodbujanja kulturne dejavnosti se uspešno kaže tudi takrat, ko se delavci vključujejo v življenje krajevne skupnosti in občine, kjer skoraj ni skupine ali dogodka, v katerem ne bi bilo čutiti prisotnosti članov iz IMPOLA.

Besedilo in posnetek: Viktor Horvat

FRANČEK BOHANEC 60-LETNIK

Pred kratkim je praznoval 60-letnico rojstva Franček Bohanec, znani slovenski pedagog, publicist in družbeni delavec.

Franček Bohanec je bil rojen pred 60 leti v Miklavžu pri Ormožu, kjer je obiskoval osnovno šolo.

Kot gimnazijec se je umaknil okupatorjevemu nasilju s pobegom v Ljubljano, kjer se je vključil v OF in se zlasti izkazal kot ilegalni obveščevalec. Potem je odšel v partizane, kjer je bil borec, propagandist, novinar in pisatelj.

Po osvoboditvi je najprej delal kot novinar v uredništvu Slovenskega poročevalca in bil urednik Tovarisa. Ob tem se je širše udejstvoval na področju publicistike, postavil je trdne temelje Pionirski knjižnici in opravljal številne druge odgovorne naloge. Postal je tudi gimnazijski profesor in ravnatelj.

Za svoje dragoceno pedagoško delo je prejel najvišje priznanje — Zagorjevo nagrado.

Pred leti je nastopil pokoj, kar ga je razbremenilo službene obveznosti, zato se je s toliko večjo energijo posvetil književnemu delovanju, ki ga je moral prej

zaradi intenzivnega pedagoškega dela nekoliko odrinjati.

Franček Bohanec je tako 40 let svojega dela posvetil boju, pedagoškemu delu in novinarstvu.



Franček Bohanec

vse pa je bilo nepretrgano prežeto z ljubeznijo do knjige. Na 9. strani objavljamo eno od njegovih zadnjih del.

Frančku Bohancu, rojaku iz Prekije ob njegovi 60-letnici priske čestitke tudi v imenu naših bralcev!

20 LET KURIRČKOVE POŠTE

Mesec kurirčkove pošte v vsaki KS

V ptujski občini bomo kurirčkovo pošto, ki je svojevrstna manifestacija mladih pri ohranjanju revolucionarnih vrednot, pozdravili konec meseca marca. Kurirčkova pošta je postala tradicionalna akcija slovenskih pionirjev. Pri organizaciji pa poleg pionirjev sodelujejo še občani, delovni ljudje, prosvetni delavci, starši mentorji, borci in drugi.

V vseh aktivnostih, ki jih izvajamo ob kurirčkovi pošti, je potrebno upoštevati splošne in specifične cilje. Tako moramo kurirčkovo pošto razumeti kot prizadevanje, da trajne vrednote, pridobljene v težkih pogojih revolucije jugoslovskega in mednarodnega delavskega gibanja, ohranjamo in jih upoštevamo v vsakdanjem življenju. Kurirčkova pošta je le ena izmed vzgojnoizobraževalnih vsebin in oblik, ki vplivajo na oblikovanje patriotizma pri pionirju. Med pomembnimi nalogami kurirčkove pošte je tudi razvijanje ljubezni do domovine, do samoupravne socialistične skupnosti. Kurirčkova pošta pa naposled predstavlja tudi zanimivo, vsebinsko bogato obliko aktivnosti pionirskega odreda in zato morajo pionirji ustvarjalno in odgovorno skupaj z mentorji pripravljati programe, voditi razgovore, usklajevati, usmerjati, izvajati in tudi skupno oceniti dosežene rezultate.

Le z aktivnim sodelovanjem pionirjev bomo presegli pogoste oblike verbalnega prenašanja revolucionarnih tradicij. Letošnja kurirčkova pošta je postavljena v okvir praznovanja več jubilejev naše skupnosti, kot so 40-letnica AVNOJ-a, 40-letnice odposlancev slovenskega naroda in 40-letnica ustanovitve Zveze mladine Slovenije.

Za mlajše pionirje je pomembno, da obeležijo dogodke iz NOB, ki so vezani na bližnji kraj ali občino.

Pionirji morajo v vseh aktivnostih pri uresničevanju programa kurirčkove pošte, spoznati pomen vseh zgodovinskih dogodkov za našo svobodo, neodvisnost, za bratstvo in enotnost narodov in narodnosti Jugoslavije. Vse to pa mora biti spodbuda pionirjem za ustvarjalen osebni prispevek k nadaljnji graditvi našega sistema socialističnega samoupravljanja.

Prilpavila: MG

JEZIKOVNO RAZSODIŠČE

(90)

Izgovor predloga v

„Jezikovno razsodišče je v 83. izjavi povedalo mnenje o pomembni prvini govornega jezika. Vendar VEKANJE, to znamenje polovične jezikovne omikanosti, ki ne loči črke od glasu in ne besede od besedne zveze ali stajka ušesom, ne povzroča nič večjega trpljenja kot UKANJE, kadar to neusmiljeno trga predlog od besede ali kadar nasilno poudarja prav nič poudarjeni u. Čedalje več je namreč bralcev, ki se na vse pretege trudijo izgovarjati urre, u Evropi, predusem, u lepem . . . , namesto da bi glasove, kakršne določa norma knjižnega jezika, izgovarjali zlito in naravno.“

Tako naša dopisnica, prizadevna slovenistka in kulturna delavka iz Kranja. Veseli nas, da nas podpira v boju proti vekanju, tj. izgovoru v Ljubljani, v pismu ipd. in prav ji damo tudi, ko se poteguje za izgovor predlogov skupaj z besedo, prek katero stojijo. Vsi slovenski jezikovni priporočniki res izrecno zahtevajo izgovor nezlozljivih predlogov — to sta polcg v še z in k (z različicami s in h) — skupaj z naslednjo besedo, torej w-Mariboru, w-Ljubljani, z-delom, k-tebi, s-teboj, h-kovaču.

Kakor primeri kažejo, pa imajo ti predlogi (in sploh glas v) glede na glasovno okolje po več oblik (predlog in glas v seveda le v izgovoru). Zlasti pri počasnem govorjenju in v tako imenovanih težko izgovorljivih soglasniških sklopih predlog in glas v izgovarjamo tudi kot u, torej npr. pot-u-temi, predusem, u-redu, ureden, namesto pot-w-temi, predwsem, w-redu, w-reden. Seveda tudi takega predložnega u praviloma ne trgamo od naslednje besede. Le če se nam v spontanem govoru nenadoma pretrga govorna veriga, tak u običi samo pred premorem. Rečemo torej lahko tudi: Pot u . . . no, kako se že pravi, pot . . . Pri predlogih z in k (ter njunih različicah) pa si takega zlogovnega izgovora sploh ne moremo privoščiti; ta dva zmeraj izgovarjamo le z naslonitvijo na naslednjo besedo, ne z oporo na dodani polglasnik.

Morebitne predloge, kritike in opozorila v zvezi s slovenščino v javni rabi pošiljajte na naslov: JEZIKOVNO RAZSODIŠČE, Republiška konferenca SZDL Slovenije, Ljubljana, Komenskega 7.



Kurirčkova pošta ni zgolj prenašanje pošte po skrivnih poteh, je mnogo več . . . foto: OM

FRANCE STELE — UTEMELJITELJ PTUJSKE UMETNOSTNE ZGODOVINE

21. februarja smo se umetnostni zgodovinarji spomnili 97. obletnice rojstva Francea Steleta, staroste slovenske umetnostne zgodovine.

Rodil se je leta 1886 v Tunjicah pri Kamniku, končal gimnazijo v Kranju in šel študirat na Dunaj, kjer sta mu bila vrstnika rojaka Izidor Cankar in Vojeslav Mole. Vsi trije so po končanem študiju odločilno prispevali k proučevanju umetnosti v Sloveniji, Mole tudi na Poljskem, kjer je bil profesor na Krakovski univerzi.

Steleta je profesor češkega rodu Max Dvořak navdušil za proučevanje srednjeveškega stenskega slikarstva na Kranjskem. S to temo je doktoriral v kratkem letu dni — 1912. Umetnostna zgodovina, ki se je dotlej posvečala predvsem velikim poglavjem iz evropske zakladnice, je v profesorjih dunajskih univerze našla zagovornike lokalno opredeljenih tém in tako stroki odprla nova pota.

France Stele je po opravljenem doktoratu postal praktikant pri dunajski Centralni komisiji za zaščito spomenikov in že leta 1913 se je preselil v Ljubljano kot deželni konzervator za Kranjsko. Prvo vojno je preživel v ujetništvu v Sibiriji, po vojni pa je nadaljeval konzervatorsko delo v Uradu za zaščito spomenikov. Področje dela se je razširilo na celotno slovenijo.

Opraviil je obsežne terenske preglede — izdelal je temeljno kartoteko in fototeko slovenskih spomenikov. Nadzoroval je vse pomembne posege na umetnostnozgodovinskih spomenikih, hkrati pa mnogo pisal. Njegova ljubezen so bile še od študentskih let gotske freske, posvečal pa se je tudi vsem drugim obdobjem, tudi najsoodnejšim likovnim tokovom. Izdal je več temeljnih del slovenske umetnostne zgodovine, slovenski umetnosti pa je po načelu umetnostne geografije, ki se ga je vedno držal, našel mesto v okviru evropske umetnosti. Sodeloval je pri ustanavljanju Narodne galerije in Slovenskega umetnostnozgodovinskega društva ter pri uredništvu revije Dom in svet. Dolga leta je vodil izdajanje Zbornika za umetnostno zgodovino.

Leta 1938 konzervatorsko službo in prevzel katedro za zgodovino umetnosti na ljubljanski univerzi ter pri tem nasledil Izidorja Cankarja, ki je stopil v diplomatsko službo. Na univerzi je vzgojil nov rod slovenskih umetnostnih zgodovinarjev in jih navdušil za obdelovanje tém iz domače umetnosti. Tako so dela, ki ga je začel sam, nadaljevali in dopolnjevali njegovi učenci. France Stele je umrl leta 1972.

Steleta se v ptujskem Tedniku ne

bi spominjali, če ne bi njegove znanstvene raziskave tako temeljito posegle tudi v naše mesto. Ptuj je bil že od nekdaj mesto, ki je slovelo po ostankih rimske preteklosti. France Stele je bil prvi umetnostni zgodovinar, ki se je lotil tudi mlajših obdobij. Začelo se



France Stele pri ogledovanju zunanjsčine ptujске proštjske cerkve leta 1956

je z restavratskimi deli v bivšem dominikanskem samostanu leta 1926-1928, ki ga je občina na pobudo Muzjskega društva odkupila in ga del namenila za muzejske zbirke. Odkritja so nav-

dušila vse, najbolj pa verjetno konzervatorja samega. Kmalu so sledila podobna dela v minoritskem samostanu in nazadnje še v proštjski cerkvi. Vsi trije objekti so ključne stavbe slovenske gotske arhitekture, kiparstva in slikarstva. Odtlej je bil Ptuj mesto, ki je pritegovalo zanimanje kar najširšega kroga umetnostnih zgodovinarjev in seveda tudi vseh, ki jim je ta veda ljuba.

France Stele je napisal več člankov, ki se tičejo ptujskih spomenikov:

— Najdbe v bivšem dominikanskem samostanu v Ptuj (Časopis za zgodovino in narodopisje, 1928).

— Stenske slike v minoritski cerkvi v Ptuj (Zbornik za umetnostno zgodovino, 1931)

— K stavbni zgodovini dominikanskega samostana v Ptuj (Časopis za zgodovino in narodopisje, 1933).

Seveda so ptujski spomeniki našli mesto v vseh njegovih pregledih slovenske umetnosti ali njenih posameznih vej. V samostojnih knjižicah pa sta izšla še Ptujška gora (1940) in Laibov Oltar v Ptuj (1950).

Marjeta Ciglenceki

DOMJAČA RAST

ERIKA ZUPANČIČ

Obup

Kaj nam bo znanje, vsa modrost?
Ljudje! Drug drugega potrebujemo!
Čemu prepri? Čemu si kljubujemo?
Čemu si v mišljenju ostro nasprotujemo?
Vsi smo znanje, vsi modrost!
Najmanjše priznanje, največja krepost,
zaprla bi vrata bolnišnic,
nihče ne imel bi vzroka,
imenovati jih snorišnice.
Tu je neznanje, tu zataji vsaka modrost,
tu zataji razumevanje,
odpove človekov moralni odnos.
Ljudje! Spoznajmo se! Pogledajmo si v oči,
odkrili bomo duševno bedo,
vsakdo ima v sebi kdaj pa kdaj nered in zmedo.
Znanje se norčuje, modrost se posmehuje.
Ljudje! Drug drugega potrebujemo!
Čemu se proti ničemerem neznanju ne bojujemo,
ne prepričajmo se, skupaj veselo modrujmo.
Najmanjše priznanje, največja krepost,
zgradila bo med nami prijateljski most.

ERIKA ZUPANČIČ

Odmev

Živiš, da razumeš, da pomagaš!
Hrepenenje! Po zvezdah, soncu segaš in omagaš!
Spoznaš, da človek dobre sklepe zanemara!
Ljubezen je bolečina in trohnenje, ne veselje!
Živiš, da čakaš. Čutiš, da umiraš.

Premišljuješ. Ljubiš. Govoriš. Na odgovor čakaš!
Dolg molk! Le kdo podcenjuje dobro mišljenje?
Tiho! Vsakdo se s čustvi poigravaaa! Zabava?
Glasna ljubezen, večna bolečina in trohnenje.
Najbolj glasno je življenje! Še ne veš? Že umiraš!

Sočustvuješ, še bolj ljubiš, čakaš, čakaš, čakaš...
Ne segaš več po soncu. Poješ! Pesem je veselje.
Ne med ljudmi, v delu iščeš in najdeš srečo.
Ne smeš ljubiti. Knjigaaa! Edina, ki moralo dvigaaa.
Živiš, da čakaš, in veš, kako hitro, hitro, hitro umiraaaš...

Dedeka, materinega očeta, se komajda spominjam. Bil je visoke postave, sedel je na cementnih stopnicah pred hišo in pletel je košaro. To in njegovo podolgovato in obrbito obličje s konicastim klobukom na glavi, to je domala vse, kar je ostalo v otrokovem spominu.

Pred hišo, na jutrnjo stran, je imel slamnate koše, a ko je jemal poleti čelam med, sva se s sestro, z Liziko, vselej preobjedla satovja, slatkih medenih poguč, da naju je potem grizlo. Bili pa sta v dedekovi hiši še dve reči, vsaka po svoje znameniti in zapeljivi, a ki ju pri naši domači hiši ni bilo. To je bila skrinja pod streho, na hramu, druga pa omara v zadnji hiški.

Skrinja je bila zvrhano polna z orehami in s klobjci, z nasušenimi slivami in hruškami; ali same visoke in strme stopnice z na daleč razmaknjenimi deskami, ki so se dvigale iz temačne kletanje na podstrešje, so vnovič in vnovič vzbujale v otroku strah in grozo ter mu branile do prvih tatvin in do vseh tistih sladkosti, shranjenih za zimo. A še nekaj je bilo, kar je izdajalo in strašilo — škripanje. Dvigal si težki pokrov, ta pa je zacvilil in znova zacvilil, da se je slišalo po celem hramu.

Ali še vse huje, kakor je cvilila ta skrinja pod tramovjem na hramu, je cvilila dedekova omara v hiški. Več strahu ko ob skrini na hramu sem prestal ali prestajal ob tej omari, zvrhano zatlačeni s knjigami.

Te knjige, te so bile prva otrokova želja, že kot neboljenega otroka me je obeseda, še preden me je sestra Lizika, bila le leto starejša, v šolo odpeljala.

Dedek je bil zvest mohorjan, drugače bi nikoli ne nabral toliko knjig. Lahko da je bil to tudi edini zaklad, ki ga je dedek rešil iz stare butane hiše, ko so pred vojno in ko mene še ni bilo na svetu, pogoreli.

Tudi nič več ne vem, ali so mi pri hiši branili, da bi brskal po dedekovih knjigah, ali kako je bilo — živa mi je ostala do današnjih dni edino groza, ki sem jo prestajal, ko sem lezel v zadnjo hiško in začel tam potem odpirati tisto cvilečo omaro.

Vedno, ko sva prišla poleg domačih z Liziko na dedekovo ali na babičino, ali pa ko so naju tja na vozu pripeljali, je bila moja prva in edina skrb — dedekova omara v zadnji hiški in knjige. Tudi pri nas doma, kakor sem kasneje dognal po koledarjih, so bili stari mohorjani, ali knjige so po vsej priliki raznesli od hiše očetovi bratje in sestre, strici in tetice, ali pa očetova mati, najina druga babica.

Na dedekovem je bila kopica reči, ki sva si jih s sestro lahko ogledala in o katerih sva se lahko pogovarjala. Bil je studenec, izvirek v strminasti grapi in v hosti pod hramom; pritekalo je po dolgem žlebu iz lapornate razpoke in vzbujal v otroku velika razmišljanja, kakšno je globoko v zemlji in pod temi lapornatimi plastmi, koder se je voda nabirala. In — ostran hoste, naprej od studenca, je bila muža, kjer je živel mužjak, ki te je zagrabil za pete in te potegnil k sebi v muževinsto blato; tudi to mužavino sva si smela otroka le od daleč ogledovati, a če se nama je zahotelo groze, sva lahko pri mlaki poskušala, kako je, ko se začne pogrezati, ko te začne v zemljo vleči. Potem je bila na dedekovem, pod gorico, nagnjena žrešnja, prvo drevo, katero sem lahko zajezdil in prišel po deblo do vej in do črešenj. Ali dnevi na kmetiji so bili dolgi, najbolj dolge pa so bile večerke — prva pa se je začela oglašati lakota.

Tako se je zgodilo, da se je Lizika spomnila na skrinjo pod streho in na dobrote v njej, in da me je nagovorila, da bi odšel z njo po suho sadje.

ERIKA ZUPANČIČ

Ljubezen

Kot slavček v kletki je v srcu ujeta.
Kot slavček v kletki v svobodo bi rada zletela.
Kot slavček v kletki bi rada v prostosti gnezdo si splela.

Slavček v kletki molči,
ne poje o sreči, ne o žalosti.
Ni lačen, ne sit.
Bolán je. Svobodno ne leta.
Svobodno si gnezda ne spleta.
Bolán je od ljubezni,
ki je v srcu ujeta.

ERIKA ZUPANČIČ

Prijateljica mi oprostíš?

Rada bi znala čustvom ukazovati,
rada bi znala misli nanj pregnati;
mati narava nas ni s tem obdarovala,
čeprav bi le tako našo srečo varovala.

Najini čustvi sta preplašeni sinici,
žeja ju le po ljubezni, ne po resnici.
Ne pustiva se snom voditi...
Pustiva, pustiva resnici kliti.

Draga prijateljica, ne prebledeti,
kruto resnico je treba sprejeti,
ne sebi, ne njemu, ne smeva lagati,
z mirno vestjo morava noč prespati.

IVAN POTRČ Prepovedano sadje

Srečno, nihče naju ni zagledal, sva prilezla v hišo in se spustila v kletanje. Ali tu, v mračni shrambi, iz katere se je prišlo na podstrešje, sem se skujal — na drugi ali na tretji stopnici, po terih me je sestra potiskala, sem si znenada premislil in rekel:

„Nič. Ne bom šel.“
„Kako?“ je vprašala Lizika zavzeto in me pogledala. „Uh, strašljivec!“ je zatlačeno povedala. „Nisem si mislila...“

Zmuznil sem se ji iz rok in zdrnil po nahojenih deskah. Sedel sem na prag od kletanje in jo od tam poslušal, kako se je jezila in me imela za strašljivca. Potem je spoznala, da ne bo nič opravila, da me ne bo dvignila, zamahnila je... — ali hruškam v dedekovi skrini se ni hotela odreči, čeprav je bilo očitno, da jo je strah iti samo na podstrešje; premislila si je, nehala je z zasmehovanjem, ter me bolj poprosila, kakor mi ukazala:

„Naj bo, ko si tak! Dobro, pa sedi tam, samo obljubi, da me boš počakal.“
Pokimal sem.

„Po resnici, nikamor se ne smeš gani-ti!“ me je zaklinjala.

Za sveto sem ji obljubil. Da, bilo jo je strah.

„Samo, klobce da mi boš prinesla.“ Bili so sladki in nazarensko rad sem jih žvečil.

Vse mi je obljubila. „Polovico žepa ti jih bom prinesla.“ je rekla, kimmila in povprašala: „Kaj?“



Raznašalka časopisov

Foto: I. Ciani

VALERIJA PERGER

Nostalgija

vračam se

do neizsanjanega jutra
med ravnice
— dihat štokljin let

vračam se
strune moje reke
odmevajo
v školjkah

objamem jih
in pozlatim

VALERIJA PERGER

Zgodba

Bil si sam, nedolžen in čist,
ko sem te videla prvič.
Stal si gol pred bisernim dnevom,
ker sem te ljubila kot dete.

Potem si oblekel kraljevska oblačila
in dan spremenil v noč.
Ljubila sem spomin na otroštvo.

Danes si slekel škrlat.
Spet si to Ti,
a jaz sama, stara
in do roba polna ženskosti.

VALERIJA PERGER

Vprašanje

Kako naj ti povem
vse o sreči,
o papirnatih zvončkih
in blatnih poteh
čez včerajšnji dan?

Kje je beseda,
ki te začara,
da boš moj
in prost
in sam?

Večer.
Gorice.
Zeleno morje.
Na vzhodu pa plavo

plavo šumeče obzorje.

VALERIJA PERGER

Slika

Zaprl si stranska vrata
in me povabil
v cvetenje
ledenih rož.

Šla sem
brez ogrinjala
v kristalno tišino
luninega soja.

Risala sva lilije
in od takrat
sem tvoja.

BRANKO ANŽELJ

Miri

Misel mi vedno uhaja na te
pred očmi, obraz tvoj vedno zardi.
In spoznavam, da si moja
da si ideal moje ljubezni.
Roko ti podam in priznam,
da vedno bolj rad te imam,
saj srce moje v tvojem srcu živi.

Hočem te

Hočem te,
v temo iztezam roke
in grabim za prazno besedo.
Zahtevam, prosim, ječim
z očmi rdečimi od solz,
vsaj malo ljubezni...
Kričim,
ker nikjer ne najdem pozabe.

Sreča

Kako sem srečen,
ko poznam le tvojo roko,
s katero nosiš
kruh v svoja usta.
A vse, kar skriva se za usti
je tvoje in moje lačno brezno,
ki pogled mu dna ne najde,
srečen sem, da oko ga moje išče.

podrsnila z loncem, sem malce odtegnil vratno loputo — ali vsakokrat je zacvililo, srahotno zacvililo, da sem vselej takoj prenal. Težko bi mogel povedati, kolikokrat sem tako okamenel pred omaro, ali nazadnje sem stal pred na stežaj odprtimi vrati, pred policami, ki so bile natlačene s knjigami.

Začel sem jih vlačiti iz omare in prelistavati. Iskal sem slike, podobe, brati še nisem znal. Kaj vse je bilo v tistih dedekovih knjigah. Velikanska ladja, ki se je potapljala, in ljudje, ki so se z grozo na obrazih in sredi razpenjenega morja oprijemali čolnov. Zatem sem bile v drugi knjigi odkane glave na tramu, a bile so tudi take stvari kakor so konji, svinje, krave in drevesa in plugi. Listal sem in listal in pred mano so rastle tuje dežele in ljudje, neznanji tuji svetovi... — pozabil sem na Liziko na hramu, na babico v kuhinji, nisem slišal več pokanja na vratah, ne živadi... — čeli svet se je nekam potegnil, zaživel sem z dedekovimi knjigami.

In potem... potem se je zgodilo, zcnada, ko da bi se iz sna prebudil — naenkrat sem zagledal na dverih Liziko. Stala je na pragu v hiško, žvečila je klobce... in zavpila:

„Jezus, mama! Janček je drugo v knjigah!“

Prišla je mati, prišla je babica in ne vem, kdo vse se je še prikazal na hiškinem pragu. Zrnilo so se drug za drugim skozi vrata in me gledali.

Sedel sem na podu in med visokim kupom dedekovih knjig, ves umazan od zaprašenih dedekovih knjig ter jih prestrašeno gledal. Lahko da sem se še najbolj bal očetovega jermena — ali kolikor se spominjam, nič takšnega se ni zgodilo. Samo gledali so me. Na obrazih vseh se je bralo, kako jih je lahko skrbelo; kaj je bo s tem njihovim nesrečnim otrokom, ki mu hodijo samo knjige po glavi.

34. nadaljevanje

Poleg šolskih dolžnosti so takrat prodirale med mladino tudi še druge nove ideje. Posebno razgibanost je povzročil boj za severno mejo male Slovenije. Ko so novačili, se je prijavil tudi Igor, pa je bil od odklonjen zaradi mladostnosti. Ideje socializma so s svojimi zamislimi za pravičnejšo razdelitev materialnih dobrin segale tudi v vrste srednješolcev. Tudi v domu je bilo nekaj dijakov, ki so se pridružili novemu gibanju. Nekateri njih so kasneje odšli daleč po svetu v tujino za svojimi idejami tja do Moskve. Redki so se vrnili, nekateri pa so za vedno izginili. Tudi Stalinova revolucija je žrla lastne otroke. Marsikdo je razočaran klonil na tvegani poti in se ni nikdar več vrnil v rodne kraje.

Tudi Igorja je zajelo, ostal pa je vedno le bolj opazovalec ob strani in se ni spuščal v praktično politično udejstvovanje. Predelal je številne takrat prepovedane knjige od abecede komunizma prek Buharinove teorije historičnega materializma, tja do Marxovega Kapitala. Zanimala so ga le bolj teoretska filozofska razglabljanja. Knjige je skrival obesene v starem opuščnem dimniku očetove vinaršnice. Kakor večino mladih ljudi, je tudi njega zanimalo vse novo in revolucionarno.

Čprav dolgih osem let, je gimnazijski študij potekel hitro in se je vtisnil v Igorjev spomin kot najlepša nepozabna doba. Gospodarska stiska je na splošno vedno tesneje zatezala pasove. Vedno težje je oče zmagoval mesečnine in Igor se je moral zopet preseliti v skromnejšo oskrbo. S prijateljem Franjom sta se hranila nekaj časa v ljudski kuhinji, ki je za majhen denar nudila skromno kosilo.

Redek je človek na svetu, ki ga ne bi prej ali slej zadela Amorjeva puščica. Tako se je godilo tudi Igorju. Že v prvem razredu ljudske šole je doživel nekakšno posebno nagnjenje do lepe mlade učiteljice, ki jih je učila petja in je prišla iz oddaljenega velikega mesta. Sam ni vedel, kaj in kako. Nastalo je samo po sebi. Za vzroke ni vedel, občutil pa je posledice. Nekakšna posebna predanost in poslušnost sta ga navezali nanjo. Mnogo raje se je učil in vse si je zapomnil, kar jim je govorila. Še karanja, ki so bila namenjena komu drugemu, so se ga dojmila, kakor da bi bila nanj naslovljena. Že sama misel, da bi ga bilo treba kdaj resneje posvariti, mu je vlivala bojazen, da bi užalil svojo vzornico. Vse je skušal ukreniti njej po volji. Ko pa so na pomlad prve trobentice pozlatile trato, jih je natrgal in šopek položil na njeno mizo. Kmalu zatem se vrtnice, zvončke in duhteče noričice.

Učiteljica je vedela, odkod so šopki, pa je vendarle nekega dne vprašala: „Kdo je tako priden, da mi prinaša lepe šopke? Nihče se ni javil, pa tudi Igor ni upal. Ne da bi se bal, kar tako, nerodno mu je bilo, kakor mladeniču, ki razkriva prvo ljubezen. Neopazno je obsedel in strmel na klop. Marjetka v sosednji klopi je dvignila roko: „Gospa učiteljica, Igor vam nastavlja rože!“ Igor je zardel in se skril za hrbet sošolca.

Drugo leto je Igor zgubil svoje oči na lepi sošolki Mariji. Močno razvito dekle, košatih kostanjeh las in prijetno zvončavo glasu. Marija ni nikdar zvedela za njegovo ljubezen, nepričakovano je zbolela in v cvetu mladosti naglo umrla. Tako je šlo mimo mnogo Platon-skih ljubezni. Nastajale so in tonile, kakor čas, ki se nikdar ne utruji. Tudi mnogo kasneje, ko se je v polni meri zavedal, kaj to pomeni, je vse ostajalo le pri ljubkih pogledih, četudi je bil že v dozoreli mladeniški dobi.

V sedmem razredu gimnazije se je nastanil v lepi vili med vrtovi. Z domačim sinom, ki mu je bil obenem za inštruktorja, sta stanovala v pritličju z oknom na vrt. Srčal je lepo plavalasko, ki je hodila v šolo ob Dravi. Že prvo srečanje ga je prevzelo. Zopet in zopet se je vračal ob isti uri na isto pot tako dolgo, da je prišla. Drugič se mu je zdela še lepša. Ni je mogel več izgnati iz svojih misli. Kmalu se je naselila tudi v srcu. Igorja je prevzelo občudovanje, oboževanje in misli, ki človeka ne zapustijo. Doživljanje, ki je podobno nekakšnemu paradoksnemu dogajanju blagodejnega trpljenja. Nekako tako bi človek opredelil pravo ljubezen.

Bila je mlada in nežna, kakor spomladanski zvonček, ki se plaho izogne snežni zaplati. Tudi ona je kmalu spoznala, da se za ponovnim srečanjem skriva nekaj neizpovedanega. Hodila je mimo in ni pokazala zanimanja. Igor pa je taval, kakor hodijo na božjo pot tisti, ki hrepenijo za bogom, četudi ga nikdar ne srečajo, niti ne vidijo.

Po svojem značaju ni bil vsiljiv in se je pobilje navezal na človeka le, če mu je prišel do polovice naproti.

Minila sta pomlad in poletje. Šolske klopi so se izpraznile čez velike počitnice so ostale Igorju le misli na enostranska čustvovanja.

Težko je čakal, da se je ob koncu poletja vrnil nazaj v staro mesto. Še eno leto v osmi razred. Na koncu pa velika matura in potem akademska svoboda. Za zadnje leto sta se s prijateljem Franjom odločila za skupno stanovanje v predmestju nad visokim obrežjem zgornjega dravskega toka.

Hiša stoji na robu majhnega dolovnjaka. Nadstropna soba s pogledom proti jugu čez Dravo je nudila vsaj delno in mirno bivališče. Ponoči, ko je bilo vse naokoli tiho, je reka na svojih brzicah šumela prijetno usnavanko. Kadar pa je ob nalivih na Eirolskem in pod Karavankami narasla v hudournik in se je v

nizinah razlivala čez bregove, tedaj je mogočno bučala tudi po več dni.

Gospodar je bil skromen uradnik na železniški postaji. Vsak dan reden in točen, kakor njegova velika žepna ura. Pretesen uradniški zaslužek ga je silil k skromnemu življenju. Ni poznal druge poti, kakor v službo in domov. Doma pa je pridno pomagal ženi, ki mu je rodila sedem otrok. Za oba je bilo dela dovolj in preveč.

Vseeno je bil vesel in veder. Otroci so bili pridni in tudi skromni. V skromnosti, ne v razkošju in razsipnosti, rastejo pristrčni ljudje in kleni značaji. Med njimi so bili kasnejši profesorji, vestni uradniki in zdravniki. Tako je z zaupanjem gledal v bodočnost. Videl je mnogo opornikov za svojo starost in pontsen je bil nanje. Mnogo dobrih otrok je največje premoženje. Spoznanje, ki dozori včasih prepozno, včasih pa dozorelega ogoljufa neizprosna narava.

Oče Mlakar je s čebelarjenjem popravljal pomanjkljivo gmotno stanje. Vsi, ki so bili mladi pri hiši, so se mnogokrat posladkali z njegovim pridelkom. Kadar so bile bere bogate, so otroci našli na mizi poleg lončka vročega mleka še skodelico z medom, da so si posladkali zajtrk.

Franjo Brumen

Zamujena življenja

(Biografski roman petih rodov)

Vedno zdrav in trden je Mlakar nekega dne nenadoma zbolel in legel v posteljo. Tožil je o utrujenosti in hudem glavobolu. Mislili so, da se je prehladil na prepihu v službi. Že naslednjega dne pa je občutil neobičajno otrdelost v ustih in ličnih mišicah; obraz se mu je zakrknil v nenavadnem sardonskem nasmehu, kakršnega poprej pri njem nikdar niso opazili. Težko je užival hrano. Končno mu je otrdelost zaprla in stisnila usta, da jih sploh ni mogel več odpirati. Poklicali so zdravnika. Ugotovil je tetanus in povedal, da je bolezen smrtnevarna in da so le redki, ki jo srečno prebolijo. Priporočil je bolnišnico.

Bolnik je z okorno roko napisal: »Če je bolezen smrtna, potem tako ni prave pomoči. Raje umrem doma, kakor pa v bolnišnici!«

Dnevna bleščoba skozi prisojno okno ga je vznemirjala. Zastrl so okna. Stopali so okrog njega po prstih in potihoma so odpirali in zapirali vrata. Da ne bi shiral od žeje in gladu, so mu s silo razkročili čeljusti in v ustih počez zataknilo zagozdo iz mehke smrekovine.

Osušene ustnice in jezik so mu zmakali s kamiličnim čajem in limoninim sokom. Napajali in hranili so ga samo s tekočo hrano po žličkah mimo zagozde. Ker ni mogel govoriti, je želje nakazoval s kretnjami, ali pa jih je napisal na lističu papirja. Bil je zelo potrpežljiv bolnik in ni povzročal večjih preglavic okoli.

Bolezen je trajala dolgo. V najtežjih dneh je bil brez zavesti. Le od časa do časa se je prebujal in buljil predse, kakor da ne bi vedel kje je in kaj se dogaja z njim. Le počasi je postajal mirnejši in je večino dneva predremal. Tudi nočno spanje je postalo spokojnejše. Mišični krči so popuščali. Napetost v trebuhu je pojenjala. Neko jutro so našli ustno zagozdo ob glavi na vzglavniku. Z nerazumljivo govoricu in okornimi kretnjami je poskusil domačim nekaj dopovedati. Govor pa je bil podoben grgranju in nihče ga ni razumel.

Vsi so ga občudovali in pomilovali, on pa, kakor da ne bi bilo nič posebnega, je vstal in se počasi privajal na pokončno držo. Sprehodil se je najprej oprijemaje za rob postelje, potem brez oprijemanja počez po sobi, tretji dan pa že po dvorišču, češ človek je bolan v toliko, v kolikor se boleznij vdaje. Nato pa še bled in shujšan zopet v službo. Igorju se je vtisnil v spomin kot moč neomajne in trdne volje ter potrpežljivosti.

Zadnje leto gimnazijskega študija poteka nekaterim prehitro, drugim prepočasno. Čas na maturitetne priprave, ki so bile takrat nekoliko drugačne, kakor dandanašnji, je obema maturantom potekal enako hitro. Staro mesto takrat še ni imelo električne razsvetljave. V središču so gorele plinske svetiljke, po obrobni delih pa še vedno petrolejke in sveče.

Ob pripravah na maturo sta imela toliko knjig in drugih pripomočkov, da ena miza ni zadostovala. Opustila sta petrolejko in vsak sta imela na svoji mizi prižgano po eno svečo, ki sta jo posadila tik ob knjigi ali zvezku.

Prijatelj Franjo je bil priden, natančen in vesten dijak. Bil je bolj tiste vrste, ki si lažje zapomnijo podrobnosti, če so vezane na vidne oblike. Pomagal si je tako, da si je izpisal iz posameznih predmetov osnovne vodilne misli na velike plakatom podobne papirje, ki jih je razobesil po vseh štirih stenah od tal do stropa. Kadarkoli je imel priložnost, jih je brez večjega truda na hitro preletel in tako preiskusal in utrdil svoje znanje.

Pod obrežnimi skalami nekoliko nad njihovo hišo je majhen prodnat zalivček z ozkim kopnim robom. Tam so Mlakarjevi fantje imeli svoje kopališče. Bilo so spretni čolnarji in ribiči, obenem odlični plavalci. Še tako naraslo, mrzlo in deročo Dravo so z lahkoto preplavali. Bili so neustrašni in so večkrat koga rešili iz deročih valov. Tam so se kopali in krepili tudi Franjo, Igor in njegov bratranec, ki je hodil tudi v gimnazijo in je stanoval za dve hiši više ob reki.

Matura je srečno potekla. V Igorjevem spričevalu pa je pustilo posledice nerazpoloženje nekaterih profesorjev, ki niso odobraval njegove samobitnosti in zanimanja za revolucionarno filozofijo. Že v šestem razredu ga je kar med poukom tajni policist odvedel na zaslišanja. Napravili so mu preiskavo v stanovanju in mu razmetali vse knjige.

Kadar so načrti zamišljeni sporazumno, jih ni težko uresničiti, četudi so še tako negotovi. Mati je bila zadnja leta precej boleha. Poleg visokega krvnega tlaka so jo mučile še različne druge bolezni. S težavo je opravljala kaj več kakor najnujnejše gospodinske opravke. Tudi pri očetu so se pokazali znaki sladkorne bolezni. Vse to je vplivalo na odločitev o Igorjevi bodočnosti.

Odločitev za nadaljevanje študija na univerzi je bila sporazumna in enotna. Izbor študijske smeri pa je bil deljen. Oče je sicer tudi imel svoje želje, pa je odnehal, zavedal se je, da bi to lahko postalo kočljivo vprašanje. Šlo je za sinovo bodočnost, ni pa bilo mogoče prezreti materinih želja. Uskladiti je bilo treba pred vsem njune zamisli.

Igor je bil bolj nadarjen za jezike in je že od prvega razreda nagibal k jezikoslovju in literaturi. V kasnejši dobi ga je zanimala tudi diplomacija. Tretje je bila medicina. Zadnje je bila stična točka z materjo, ki je želela, da bi sin bil zdravnik. Mislila in upala je, da ji bo lahko pomagal. Končno so se vsi trije zedinili z materinimi željami in Igor se je vpisal na medicinsko fakulteto. Dobil je brezplačno stanovanje v domu, lepo sobo s tremi posteljami. Z njim sta stanovala dva sošolca, ki sta se odločila tudi za isti študij.

Medicinska fakulteta v Ljubljani je bila tedaj še mlada in nepopolna, obsegala je samo prvi rigurozum, prvih šest teoretičnih predmetov vključno z normalno anatomijo. Med predavatelji je bil najvidnejši profesor za anatomijo. Primanjkovalo je institutov in predavalnic. Vse je bilo v skromnih začetkih, zato pa je bil entuziazem na obeh straneh toliko večji, enako pri profesorjih in slušateljih.

Vse je zajelo Igorja v polnem obsegu. Vpisal se je v akademsko društvo Triglav, ki je že mnogo desetletij nazaj zbiralo v svojih vrstah svobodomislene študente predvsem s stajerskega področja. Počasi se je navezal na nove prijatelje iz istega letnika.

Vsak dan ob določeni zgodnji uri so pohiteli po ozki in dolgi Šentpeterski cesti mimo cerkve in bolnišnice do mrtvašnice, kjer so bila takrat predavanja in vaje iz sekcij. Spotoma so v majhni prodajalni mleka popili kozarček toplega s koščkom kruha. To je moralo zadostovati za celo predpolno tja do obeda.

»Gospodje, v medicini je mnogo grdega, pa tudi lepega. Še več pa negotovega. Potrebna je železna volja, angelsko potrpljenje in trdna odpornost! Precej vas je, vendar ne preveč za naš narod. Pozivam vas, da si že v začetku vse dobro ogledate in temeljito premislite, da ne bi zgubljali časa. Kdor bi uvidel, da naše delo ne bo zanj, naj raje prej kot slej opusti nado in naj presedla, dokler še ni preveč zgubljenega!«

V takem smislu in po večkrat je profesor v začetku prvega letnika nagovarjal in svaril svoje učence. Vsako leto jih je bilo nekaj, ki so se umaknili, a ne mnogo, večina je vztrajala.

Okrog Igorja se je strnila trojka nerazdružnih prijateljev. Pridno so študirali in vse vaje vestno obiskovali. Posebno predano so opravljali skupne secirne vaje, dokler Igor ni resno zbolel. Naenkrat je začel težko dihati in izkašljeval je krvave izpljunke. Ustrašil se je, še bolj pa njegovi starši. Vsi so pomislili na jetiko. Podrobnejše preiskave so pokazale, da je boleznij kriva preobčutljivost na formalinsko snov, v kakršni so bili konzervirani mrličji za sekcije.

Potožil je profesorju, ki je bil uvideven in je določil zanj posebno sobo daleč proč od sekcije. Dovolil mu je študiranje na svežih mrličih. To je bilo sicer mnogo neprijetnejše, vendar ga je zaudarjalo po gnilobi in razpadanju. Zaradi nevarnosti okužbe je moral delati v rokavicah. »Če se bolezen ne bo popravila, boste moral pustiti študij medicine!« Ga je posvaril profesor. A bolezen se je hitro polegla.

Ko ga je nekoč prišel nadzirat v samotno nadstropno sobico, ga je potolažil: »Vidim, da imate trdno voljo. Pri takem delu ni lahko vzdržati, delo je grdo, skoraj odurno in vi vztrajate. Mislim, da boste predan in vesten zdravnik. Le tako potrpežljivo naprej! V kolikor na svežem truplu ne boste mogli dovolj podrobno presecurati, toliko bolj morate študij podpreti s teoretskim znanjem in pravičnimi prostorninskimi predstavami!«

Ko je Igor po dveh letih prišel k rigurozemu izpitu iz anatomije, je isti profesor na koncu pripomnil: »Gospod Potokar, med študijem ste pokazal res pravo železno voljo, potrpljenje in dober želodec. To vam moramo priznati. Tudi odgovoril ste na vsa vprašanja. Ali morda menite, da ste si zaslužili odlično oceno?« Igor je malo pomislil in odgovoril: »Gospod profesor, zadovoljen bom, kakor boste odločili. Edino negativni oceni se bom uprl.« Profesor se je nasmehnil: »Prav. Jaz sem profesor, pa si ne domišljam, da bi znal za odlično. Odlično bi znal samo ljubi bog, če si ga prav predstavljamo. Dosedaj še nikdar nikomur nisem podpisal odlične ocene. Ste zadovoljen s pravdomirijem?« Obrnil se je k drugemu profesorju: »Gospod kolega, se stringate?« Prisednik in Igor sta prikimala in najtežji izpit iz prve skupine je bil opravljen.

Nadaljevanje prihodnjic

Anton Vramec — Trubarjev sodobnik — je Ormožanec

Novi literarnozgodovinski paberki

Med hrvaškimi (kajkavskimi) humanisti iz 16. stoletja ima Anton Vramec odlično mesto. Je prvi kronist kontinentalne Hrvaške, ki se je zavestno odpeval pisanju v latinščini ali nemščini, v jezikih takratnih učenih in veljavnih mož, ker je hotel, da bi si novi bralci iz ljudstva lahko pridobili vsestransko izobrazbo. Njegovi zajetni deli: Kronika, 1578, zgodovinski zapisi dogodkov od nekdanj do danjih let, in Postila, 1586, razlage nedeljskih in prazničnih beril, pa presegata kronistično učenost in moralno-prosvetiteljske namene, ki so bili tedaj modni za mnoge humanistične pisce. Za omiko na Hrvaškem, od Zagreba do Varaždina, sta enkratni pomnik o avtorjevi osebnosti, prežeti z zavednostjo in naprednim smislom za vrednost vsakega človekovega življenja. To je bilo novo in pomembno v času, ko je kaj veljal le človek plemiške krvi ali duhovniško pomaziljen. Z njima si je Anton Vramec postavil spomenik o prebujenem svobodoljubju nove renesančne borbenosti in celo o družbeni kritiki fevdalnih srednjeveških ostalin.

V hrvaški literarni in obči zgodovini je ime Antona Vramca skoraj tako pogosto, kot je pri nas pogosto ime Primoža Trubarja, ki je njegov sodobnik. Nekaj nad dvesto strokovnjakov se je ukvarjalo s pomenom avtorja teh dveh knjig iz hrvaške pokrajinske kajkavske književnosti, ki se je razvila zlasti po Vramcu. V zadnjem času njun pomen narašča, saj raziskovalci ugotavljajo, kako se avtorjevo pisanje ni zgolj izmotavalo iz fevdalnih spon in cerkvene miselne vesoljnosti, ampak vsebuje tudi miselne prvine, ki se po svojih nazorih lahko merijo s sodajšnjim zahodnoevropsko miselnostjo naprednih ljudi. Zato takšen pisec sodi v vrhno skupino izobražencev, ki so tedaj hodili po naši zemlji in bili svetla luč evropske napredne elite, kot napr. Piccolomini, pozneje rimski papež.

Morda samo to dejstvo ne bi pritegnilo naše pozornosti. V zadnjem času pa so se našle listine, ki pričajo, da se je Anton Vramec rodil v Ormožu. Poslednje je razširil Alojz Jembrih, ki je Vramcu posvetil temeljito napisano knjigo: Život i djelo Antuna Vramca. Knjiga je šele nedavno izšla v Čakovcu (1981). Podatek, da je slavni Anton Vramec slovenskega rodu, saj je prleško narečje njegova prva govorica, nas je pritegnil, da smo temu sodobniku Primoža Trubarja posvetili teh nekaj vrstic.

Odkrivanje, odkod je bil Vramec doma, je bilo zamotan posel. Vjekoslav Klaić, ki je ponovno v Zagrebu izdal njegovo kroniko 1908. leta in mu posvetil precej življenjskih vrstic, ni vedel ničesar o Vramčevi mladosti. Ko je pisal o tem, se je izmotaval, češ da je njegovo ime za Hrvate in Slovence povsem nenavadno. Tudi ni vedel kaj prida o njegovem študiju filozofije, teologije in prava na Dunaju. Kako pa bi vedel, če so asistenti dunajskega slavističnega inštituta šele 1967. leta našli Vramčev avtogram, ki ga je Vramec na Dunaju lastnoročno napisal v eno svojih učnih knjig. Zato pa je ugalbal v prazno. Klaić pa je poskušal določiti letnico kronistovega rojstva. Kot zagrebški kanonik je pričal 1579. leta in mu je tedaj bilo enainštirideset let. Torej se je rodil 1538. leta. Ta letnica je v veljavi še danes. Vendar na Ormož kot Vramčev rojstni kraj še niti pomislil ni. Za Vramčevim rojstnim krajem je taval od Susjedgrada do Brežic (v Brežicah je bil Vramec nekaj časa župnik).

Za Klaićem so temeljiteje vrtali za Vramčevim rojstnim gnezdom mnogi, a kaj, ko še ni bilo odkrito, da je na Dunaju kot štajerec pripadal avstrijski študentski akademski skupini. Janko Barle napr. je „odkril“, da prihaja iz Zagorja, kjer je kraj Vrbovec. (Res pa je, da je tam imel posest, ki jo je izgubil, ko se ni hotel odpovedati ženi.) Zanimive so še druge domneve, ki pa so z najnovejšimi odkritji izgubile veljavo. „Uganka“ o rojstnem kraju slavnega kajkavsko hrvaškega pisca je z njimi verjetno dokončno rešena.

Anton Vramec se je vpisal 1558. leta v matično knjigo dunajskega vseučilišča. Zapisan je takole: „Antonius Vzametiz Fridauien(sis), Styris 1 sol. uen.“

Leto nato je zapisal, kot smo že omenili, v svojo učno knjigo-inku-

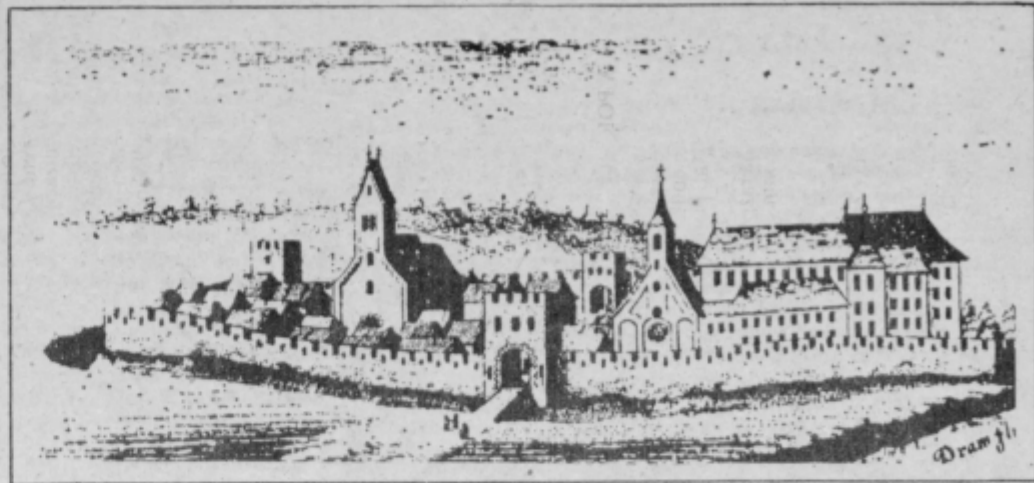
FRANČEK BOHANEČ

„Stijria me genuit nutriuit sacra Vienna/Mortales docui sacra tenere iura.“ Ali v prevodu: „Stajerska me je rodila, sveti Dunaj vzgojil, smrtnike sem poučeval, naj se drže svetega zakona.“ Svoj avtogram v distihu je podpisal Antonius Vramec. Pridal je tudi letnico 1559.

Čez dve leti je zapustil Dunaj, verjetno zaradi kuge. Tedaj so namreč vse štajerske študente poslali domov. Čez tri leta se je znašel v Rimu, kjer je 1567 doktoriral. Tako je zapisal v Kroniko („Ovò vreme ja jsem v Rime doktorem postal.“)

Kasnejši Vramčevi življenjepisi

podatki so že dolgo znani. Med njimi, da je leta 1569 postal kanonik zagrebškega kapitlja, da je upravljal cerkev sv. Marka na Griču, nato pa župnikoval v Brežicah (kazensko) in v Varaždinu. Bil je poročen. Njegova žena Lucija je odvovela, se ponovno poročila in skrbela za njenega sina Mihajla. Z drugim možem pa tudi ni imela preveč sreče. Mož je odšel na turško ozemlje in proti odškodnini zamenjal v ujetništvu drugega domačina. Sin Mihajlo, ki so ga enako kot očeta ščitili bogati ormoški graščaki Sekelji, pa je dosegel plemiški naslov. Mnogi podatki govore, kako je Vramec stalno uporabljal svoje pravo znanje. V številnih pravadah je branil koristi kmetov in nižjih fevdalcev, ki so jih mogočneži nasilno izkoriščali. Večje se je branil tudi sam,



Ormož iz leta 1681 (bakrorez)

ne samo za grotne dobrine, predvsem za pravico do žene. Ko je škof razrešil cerkvenih naslovov in posestev vse poročene kanonike, se je vsemu raje odpovedal, kot bi zapustil zakon. Tako je šel z Griča rad še zategadelj, ker so se mu uprli gizdavi, prepirljivi in trmasti purgarji, ki so „vučenimi i mudrim ludem neprijatelji i protivnici“. V Varaždinu, kjer je končno pristal kot župnik, se je posvetil kulturnemu življenju. Postal je ugledni vodja varaždinskega kulturnega kroga literatov (Škrinjariča, Antilovića in Pergošića). Umril je 1578.

Za nas bi bilo zelo zanimivo, kaj je dal Ormož zgodovinarju in humanistu, ki je postal osrednja osebnost Hrvaške v drugi polovici šestnajstega stoletja. Ormož je bil tedaj že zelo razvito naselje — obrambno pred Turki in kasneje pred Kruči. Mesto je bilo obdano z obzidjem, vojaško čvrst pa je bil grad. V takšnem fevdalnem urejenem mestecu so bile dane vse možnosti za razvoj družbenih ustanov. Bolnišnica se tu omenja že v petnajstem stoletju, a šola, ki so jo vodili frančiškani, je iz let okoli 1500. Na socialno razvitost kaže še to, da so v mestu premožni Sekelji (Szekelyji) ustanovili sirotišnico. Ti največji fevdniki pa niso bili edini, ki bi izstopali iz družbenega povprečja. Tod so živeli mnogi manjši fevdalni najemniki salzburških nadškofov, ki so bili lastniki zemlje. Tudi obramba pred Turki, in kasneje pred Kruči, je v teh krajih krepila premožnejše sloje, sposobne, da se uprejo roparjem.

Takšna razvitost Ormoža je nedvomno prispevala, da se je lahko v tem mestnem okolju, vezanem na močno graščino in na frančiškansko šolo, mladi Anton Vramec dovolj dobro pripravil za nadaljnje šolanje.

Ormož je Vramcu mnogo dal. Kadarkoli se je znašel v mlinih življenja, se je obrnil na ormoško

graščino, da je z njeno pomočjo ohranil svojo socialno varnost in svoj osebni obstanek. Se več pa je vredno to, da je Vramec ostal, četudi je živel več kot deset let v Zagrebu, torej daleč od rodne Prlekije, zvest govorec svojega rodnega kraja. O tem je že pisal slovenski slavist Rudolf Kolarič, domačin in poznavalec prleškega narečja, vendar je menda pretiraval, ko je menil, da je slovensko prleško narečje tudi osnova njegovemu knjižnemu jeziku. Vramčeve slovenske jezikovne prvine (glasovne, oblikoslovne in besedje) le bogatijo hrvaško kajkavski jezik, ki je imel v Zagrebu že daljše izročilo. Vramčeva želja, da bi s svojim pisanjem segel tudi prek mej osrednje Hrvaške, torej tudi v domače kraje, pa se kaže še v tem, da hoče biti jezikovno razumljiv za vse to široko krajevno območje. Pozna se mu, da je bogati jezik z besedjem, ki je bilo tedaj živo, četudi ni bilo utrjeno v zagrebški hrvaški kajkavščini. Zajema še iz čakavskih in štokavskih narečij. Po tem je jezikovni predhodnik ilirizma (Stanko Vraz je njegov kasnejši prleški rojak). Sposojal si je iz glagoljške literature, saj so bili glagoljški v njegovem času še vplivni v Zagrebu. Vramčevo pisanje je po teh lastnostim dragocen vir za preučevanje razvoja tudi slovenskega jezika.

Družbeni sestav Ormoža in njegove okolice je nedvomno (čeprav se to ni raziskano) vplival na duševnost tega samosvojega humanista. Dejstvo, da mora izhajati Vramec iz premožnejše hiše (in takšna ni bila edina) in da je imel pristne stike z graščino, ki so bili taki, da ni bil od nje odvisen, pove, da ga je od mladega navdajala samozavest, ki je ni bremenila nikakršna družbena peza. Zato je Vramec vse življenje ohranil ljudski demokratični čut. Ne samo to, da je pisal v ljudskem jeziku, ampak tudi mnoge tožbe, ki jih je vodil proti krivicam

mogočnih, potrjujejo, da je nosil zvrstno hrbenico. Bil je vsega spoštovanja vreden mož v svojem okolju. Z vrhom družbe se je povezoval le bolj obrobno (ko je potreboval podpornike — mecene za izdajo knjig). Njegov svet so bili preprosti ljudje. Zato jih je tudi razumel in je vsekakor iz srca napisal zagovor kmetom, ki jih je družbeni vrh samo preziral.

Vramčev opis podložnikovega in kmečkega položaja ni zgolj slika razmer v tistem času, ampak je tudi črta iz portreta piščeve osebnosti. Glasi se takole:

— Betežen postane konj, vol, osel, hert in vračivo mu se išče; v nevolu podložnik i kmet opadne, i nije ga ki bi ga podigel (...). Pogiba pravičen i nega ki bi mu pomogel (...). Ovoga vremena nesrečnoga, gospoda, poglavniki i plemeniti ludje jesu (...). Z nikaj precenjajući i štimajući nevolnoga kmeta, žnjega vse što ima nepravedno deruči (...). Koliko i vezda gospode i plemenitih ljudi jest, ki psom, cuckom, hertom, višlom (...). Svojim bole hote i vekšu i lepšu hranu je hrane i glede nego nevolnoga kmeta, človeka, kalduša i petlara i onoga, ki njega hrani žili svojimi.

Vramec ne objokuje samo razčlovečenega fevdalnega podložnika in kmeta, temveč gre dalje: napada tudi vojaški sloj, ljudi, ki so se množili, ker so bili potrebni za obmejne spopade s turškimi upadalcji. Slikovito opiše njihovo npravstveno propadanje. Pri tem ne razkriva zgolj svoje moralistične ogorčenosti, temveč izpoveduje živo ljubezen do preprostega človeka. Vojake (vitez) obsoja, ker je njihovo početje nasilje nad ljudmi, nemočnimi za obrambo. Sploh je čutili iz mnogih mest v Vramčevih knjigah, da se mu je zdelo družbenolastninsko zasužnjevanje in izkoriščanje največja kršitev človekovih pravic. To dandanes ni več redkost, a nekoč, ko so — predvsem duhovniki — bičali le duševno suženjstvo, so takšni Vramčevi nazori bili že znamenja nove prebujene družbene zavesti in zavzetosti. Takole piše v svoji medimurščini:

— A ovo naše vreme kakovi su vitezi i oni ki se vojnicki govore? Hvale pune i pijanci, teda vse Turke posekoše i pomoriše, gda se pijani medj vinom valaju. On je sada najboljši vitez i vojnik, ki dobro i jako more piti, odurno, nečisto, nepočteno i pogano govoriti. On je sada dober vojnik, ki zna vkrasti, silu vzeti i vbgva nevolna človeka rasipati (...). Vitez ali vojnikom, ki je pijanica, jakosti nema, ar ga je vino poterlo. A ki zlo, hudo i hepočteno govori i v praznosti i lotrije žive, sreče nema. To su vezdašnjih vitezov šege i kuštumi, hvala, lažac, pijanec, silnik, blaznik, loter, kurvaš i vsačkovo hudo što se ne more zgovoriti...

Lahko bi navedli še mnogo človeških lastnosti, ki dajejo Antonu Vramcu posebne individualne črte. Svoje kronike ni jemat kot bahaško lastno izvirno delo, temveč kot zbir, ki naj razširi splošno vednost med preproste bralce, ki jim doslej ni bilo omogočeno, da bi kaj zvedeli o gibanju človeštva. Razumljivo je, da so mu mnogi to štel v zlo, ker so v tem videli sočasna prizadevanja protestantov. A je le treba poudariti, da je Vramec ostal v katoliškem krogu in se posvečal pisanju iz človeških in ljudskih nagibov. V njih so tudi zarodki domovinske ljubezni.

Anton Vramec je po svoji duševnosti enako kot njegov jezik zanimiv za slovensko kulturno zgodovino. V Ljubljani imajo njegovo Kroniko (ohranili sta se le dve: ena v Zagrebu in ena v ljubljanski Narodni in univerzitetni knjižnici). Njegovih Postil, v Varaždinu jih je tiskal isti tiskar kot nekdanj kroniko v Ljubljani — Janž Mandelc, se je ohranilo le deset.

(OBZORNIK št. 2/83)



Naslovna stran kronike, tiskane 1578 v Ljubljani

Branko ZADRAVEC

Prikazen

Glej prikazen to pošast ki ti sili v obraz, brž obrni se in steci, da te kmalu ne dobi.

Ne verjamem tem besedam, ki so sladkane s soljo, ne verjamem tem besedam, ki izkušnje grenke so!

Dvigni glavo — se ne boj! in še končam življenski boj. Bitko bij skoz vse življenje in nikdar ne omaguji!

Branko ZADRAVEC

Življenje

Res življenje je turbno pusto kakor sivi dan. Če nihče ga ne razjasni mi pogreje mrzlo dlan!

Kaj res hočeš, da živiš, ko si to najbolj želiš, kaj res hočeš, da umreš, ko v meglo se zazreš.

Kakor blisk se ti razjasni, hitro pride svetel dan ko začutiš sad ljubezni, nežno, toplo — vročo dlan.

Srce mirno ti zdaj bije, novih daje ti moči. Dvignil lahko bi zdaj goro sile vse premagal bi!

Branko ZADRAVEC

Slutnja

Mar je to tista slutnja, ki veje prek planin? Mar je to tista slutnja, ki veje iz dolin.

Spotika se ob človeka, ki nemo zre v nebo, spotika se ob človeka, ki ve da kmalu ga ne bo!

Sprijazni človek se s slutnjo, in roko ji podaj mrzlo, sprijazni človek se s slutnjo in zadnjo pesem mu pojo!

Branko ZADRAVEC

Prah

Se sonce takrat izgubilo bo sijaj, ko v viharju pride sodbe čas. Le pes bo tulil noč in dan, med orkanom svet bo ves požgan.

Nemočni vi ste vsi ljudje! Poguma nimate zadosti! Si tega res ne upate? Dvignite roko — naj dejanja govore!

Lepoto daje vsem nam ta narava, ki bisere izgublja iz dneva in dan. Medtem ko vsem oči so še zaprte, kot tujci hodimo po zemlji tej!

Vendar lahko se najde še rešitev, ki prah izbrisala bo s sveta! Zasyetile luči se bodo svetle in sonce bo dobilo spet sijaj.

Branko ZADRAVEC

Zakaj?

Zakaj z mano bediš, misel moja, še ne spiš? Kaj je s tabo — ni miru? Sanjaš tudi ti o zlu?

Dež je zunaj, mračna noč, pravijo, da njena moč, včasih koga prebudi, in obrne ga s poti!

Misel moja kaj je zdaj? Daj poglej me ti v oči! če poštena si ali ne, bolje je zate in za me!

ERIKA ZUPANČIČ

Zmešnjava

Nekdo je ljubil oba na skrivaj.
Nekdo je najino srečo prikrito sovražil.
Nekdo se je z najinimi čustvi igrat.
Nekdo naju je tiho oboževal,
za najino srečo poti iskal.
Nekdo je v naju kljuboval.
Nekdo je hotel tebe imeti,
z nasveti ti je škodoval.
Nekdo je hotel mene vzeti,
zato laži je napihoval.
Nisva se znašla v tem svetu zmešnjav,
v tujih in lastnih hotenjih,
sva vero v ljubezen zgrabila,
ne bo se nikoli med naju vrnila.

ERIKA ZUPANČIČ

Motiti se je človeško

Sebe, svoj jaz je treba spoznati,
v mejah svoje kritike ga oceniti,
Ne drugim svoje napake podtakniti.
Vsak dan bolj je občutiti,
da se pred seboj opravičujemo,
napake svoje drugim pripisujemo,
Teško je srcu mir pridobiti,
teško je vest pomiriti.
Smo čisti? Napake ponavljamo, ponavljamo,
da svoj „prav“ v ljudeh uveljavljamo.
Ne smemo si lagati,
ne smemo si nezmotljivost dokazovati.
Motiti se je človeško.
Napako priznati je junaško.

ERIKA ZUPANČIČ

Preveč je lepo

O, sanje!
Spet ste dobile peruti,
v meni vse pogosteje letate,
mi lepo prihodnost spletate,
pozabljam na vsakdanost kruto.

O, upanje!
Vame si se vrnilo?
Pazi, pazi, da te „prijatelji“
ne bodo spet zadušili!
Preveč je lepo upati,
hrepneti in sanjati,
ne smem se ljudem razodeti,
prehudo je trpeti.

BRANKO ZADRAVEC

Nemoč

Ihtim po tebi!
Stegujem nemočne roke!
Kri . . .
Iz rok mi lije!
Pridi!
Kri v mojih ustih!
Pridi!
Kakšna nemoč!
Pridi!
Še malo pa . . .
Pridi!
Še za las . . .
Pridi!
Padeč!
Tudi cvet je uvenel!

BRANKO ZADRAVEC

Trpljenje

Ni ljubezni brez trpljenja,
kakor žalosti brez zla.
Ni ljubezni brez trpljenja,
kot izkušnja grenka ta!

Čas prinese vse trpljenje,
le besede moje ne.
Čas prenese vse trpljenje,
Srce moje tega ne!

BRANKO ZADRAVEC

Labirint

Se zadnjič se ozrem
in iz mene izgine vse!
Se potok se osuši!
Se trava zgori!
Le pepel ostane.
Korak po sivem betonu . . .
Pot nima konca.
Korak ne odneha,
čeprav je utrujen.
Labirint nima izhoda!

ERIKA ZUPANČIČ

Grobar

Grobar si ti, grobar sem jaz,
grobarji smo vsi.
Zavist je naš morilec.
Jo nosiš v sebi ti?
Jo nosim v sebi jaz?
Odrasli smo? Mi vsi?
Grobar si ti, grobar sem jaz,
grobarji smo vsi.
V lastnem srcu jamo smo skopali,
otročstvo in mladost
smo vanjo zakopali.
Zaman kričimo: „Srečo mi vrnite!“
Mrtva je. Ne ve nihče?
Zavist jo je ubila,
nosimo jo v sebi.
Zdaj jaz, zdaj ti, prav vsi!
Odrasli smo morilci sreče.

80 let nekega življenja

Sedel je na stolu pred domačo hišo. Jaz sem se vrtela okoli njegove sive, a še prav nič plešaste glave in mu strigla goste lase, saj sem njegov najljubši frizer. Modrovala sva, kot znama le midva, kadar sva sama skupaj. O vseh rečeh. Vedno pa, kako gospodariva — on na svoji kmetiji, jaz pri gradnji. Za trenutek sva utihnili, nato pa je dejal, kot, da sam ne more verjeti: „Čez tri tedne, če bom dočkal, jih bom dopolnil osemdeset.“ Začudena, da je tudi mojih let že precej, sem mu dejala, da tudi sama že nimam daleč do polovice njegovih in da ne verjamem, da jih bom kdaj štela toliko kot on. Mimo je prišla mama in ujela najin pogovor ter pristavila: „Le dočakaj jih, vendar tako čila in živahna kot naš ata!“

Božal naju je jesenski veter in sonce naju je prijazen gledalo z neba. Moj oče je pričakoval veselo trgatve in se pripravljaval na njo. Bila je jesen 1982.

Jaz pa vsak dan mislim nanj, na njegovih osemdeset let. Vesela sem, da jih je dočakal toliko, a hkrati me žalosti to, ker vem, da se tudi iztekajo.

Rada pobrskam po spominih, ki me vežejo na dom in na najzgodnejša otroška leta. Skoraj povsod je prisoten oče. To ni prav nič čudno, saj me je kot otroka vedno rad vzel z seboj. Bila sem njegov prvi otrok. Nikoli ni delal razlik med nami, vendar vem, da je meni poklonil še posebno mero ljubezni. Moji spomini segajo zelo daleč nazaj, do tretjega leta ali pa še malo dlje, saj se dobro spominim rojstva svojega brata. Ko sem bila majhna, sem imela svetle, močno nakodrane lase. Ob toplih večerih sva z očetom sedela na pragu hiše in takrat se je oče igral z mojimi kodri. Sedela sem mu na kolenih, on pa me je nežno pozibaval sem in tja. Oponašala sva žabe, ki so se oglašale iz zameglenih travnikov, kjer so bile pogosto velike luže. V majskih večerih sva lovila kresničke, jaz pa nisem in nisem mogla razumeti, s kakšnimi lučkami svetijo.

Moj oče je bil z nami vedno zelo nežen. Zdi se mi, da nikoli ni prav povzdignil glasu, vendar smo imeli pred njim velik respekt.

Moj oče silno ljubi naravo in ob vsakem času jo je znal občudovati. Vseh osemdeset let je preživel v svoji rojstni hiši in od mladih nog je obdeloval njive, vinograd, rad je imel travnike in svoje gozdove. Njegova posebna ljubezen pa so bili konji. Njegovi dnevi so se začeli s prvim svitom in končali pozno v noč. Vedno je delal z veseljem. Kolikokrat nam je zjutraj, ko smo mi otroci vstajali, on pa je že prišel z njive, opisoval lepoto jutra, na novo rojenega dneva, sončnega vzhoda, slišal je ptičje petje, videl lesketajočo hladno roso . . . Ob tem ko je težko obračal s plугоm brazde na njivah, prislonejenih v breg, je užival ob pogledu na naravo. Ni čutil znojnih kapelj, ki so mu močile vedro čelo, ni čutil žuljev na svojih zgarnih rokah. Vse je prekrilo veselje. Nam otrokom je vedno vcepil v dušo, da je delati treba z veseljem. Tisoč in tisočkrat je potrdil znani pregovor o rani uri.

Oče je imel lepe črne konje. Zanje je posebno lepo skrbel. Vedno jim je v predpasniku nosil priboljške. Konji so imeli radi tudi njega. Nikoli jih ni pretepal. Ko je vstopil k njim, so zadovoljno zarezgetali. Nekeč je imel črno kobilico, ki je bila zelo huda, a tudi zelo lepa in pametna žival. Ta je vozila na levi strani. Na desni pa je bila Lida, tudi lepa črnka, a zelo krotka, da smo jo otroci lahko jahali. Nekega dne je oče šel orat na njivo, ki ji pravimo oplot.

Jaz sem seveda šla z njim in koracala po sveže zoranah brazdah. Čez čas sem izginila. Oče je mislil, da sem šla domov. A jaz sem zaspala na vratih na spodnjem koncu njive, kjer je rasla visoka živa meja. Ko je oče končal z oranjem, je naložil plug na voz, sedel na pod voza in se namenil prodi domu. Mirno je velel kobilama, naj potegneta, sam pa je še opazoval, kako je zoral. Kobilici sta naenkrat upočasnili korak, leva je stopala še bolj levo, desna pa desno, oče se je ozrl nazaj in za vozom je zagledal mene, ki sem še vedno spala. Kobilici sta me obšli in kolasa tudi. Oče je ves iz sebe skočil k meni in me dvignil. Domov sem se peljala v njegovem naročju.

Šest let mi je bilo, ko je oče hudo zbolel. Še poslednji trenutek smo ujele. Bledilo se mu je, za ne-

ti se je že kazala modrica. Smrt je bila čisto blizu. A zdravniška veda in pomoč ga je rešila. Oče je bil v bolnišnici pet tednov. Maj je bil. Čas največjega dela na kmetiji. Čeprav so večja dela opravili strici, je mama morala napreči tudi konje, tudi hudo črnko. Previdno je dala komat na njen vrat in trdno prijala za vajeti. Bila je mlada in močna in delo jo je klicalo. Črnka pa je postala krotka, kot da bi vedela za očetovo bolezen. Mama je z lahkoto ravnala z njo. Nenadoma pa je črnka zbolela in poginila. Mrtvo so s težavo zvelkli iz hleva. Oče je bil še vedno hudo bolan. Mama je nameravala naslednjo nedeljo k njemu na obisk. Mene bi rada pustila doma, ker se je bala, da bom očetu povedala o nesreči. Jaz pa nisem odnehala. Spominim se najinega pogovora v kuhinji. Petrolejka je dajala medlo svetlobo, elektrike še ni bilo, nekaj svetlobe pa je prihajalo tudi iz krušne peči. Mama je ravno nalagala polena na ogenj. Prepričevala me je, da očetu ne smemo povedati o nesreči, ker bi se mu lahko bolezen poslabšala in da mu bomo povedali kasneje, ko bo okreval. Zgodaj zjutraj sva odšle na železniško postajo v Osluševce. Dobri dve uri sva hodili. Takrat sem prvič videla vlak. Od dakeč se je videlo nekaj majhnega. Bliže je prihajalo, bolj je ropotalo in vedno bolj strašno in veliko je postajalo. Jaz pa sem mamovo vedno močnejše stiskala za roko jo vlekla proč od železnice, tako me je bilo strah.

V bolnišnici sva poiskali očeta. S težavo je govoril. Zanimalo ga je, kaj delamo doma. Mene je vprašal: „Ali mama napreže kdaj črnko?“ Jaz pa sem mu hitro odgovorila, da jo napreže. Ko je oče okreval, mu je mama v bolnišnici povedala, kaj se je zgodilo. Ko je prišel domov, ni najprej vstopil v hišo, ampak je najprej šel v hlev, se postavil med vrata in obstal. V hlevu je zarezgetala le Lida. Oče jo je pobožal. Iz hleva je prišel s solznimi očmi.

In da bi bila mera pelina to leto polna, je jeseni, nekaj dni po porodu umrl bratec. Tudi jaz, čeprav stara šele šest let, sem silno jokala in še danes se spominim, kako lep novorojenček je bil.

Nekoč pa sva z očetom gnala kravo Brezo na Hrvaško. Od nas je to dve uri in pol hoda. Cesta je bila ostra, makadam. Oče je vedel, da bom jaz težko zmogla pot tja in nazaj, a se je vdal mojim prošnjam. Odlomil je leskovo šibo, da sem kravo priganjala. V Ormožu smo prešli Dravo. Takrat sem prvič videla tako veliko reko. Kravo je oče prodal takoj na drugi strani Drave. Nato sva se obrnila in šla proti domu. A zdaj se je pot še bolj vlekla. Vedno bolj sem zaostajala za očetom in vedno manj sva govorila. Ko sva prišla proti naši vasi, sem bila daleč za njim, utrujena, lačna, žejna in brez besed. Večkrat pozneje se je oče pošalil in me vprašal, če bova spet šla na Hrvaško.

Svojega očeta globoko spoštujem. Učim me je občudovati in ljubiti svet, učim me je, da je mogoče najti srečo tudi v majhnih rečeh, da je sreča, če imaš kruh, če si pomaneš prezeble roke ob zakurjeni peči, da je sreča, če zdrav vstaneš naslednji dan, da je sreča tudi v delu. No, enega priznanja ni dobil v življenju, nikdar nobene povelje od nikogar, čeprav je zaslužil najsvetlejšo medaljo, ker je mož dela in poštenja. Nobena zveneča titula ne krasi njegovega imena, a lahko bi mu jih dodali mnogo. Nima nobenih šol, ima pa veliko znanja in modrosti. Njegova edina in trda šola je bilo življenje. Ne more nam dati bogate dediščine, ker ni bogat, a meni je najdragocenejša dediščina vse, kar sije iz njegove tople duše. Za mnogo majhnih in velikih stvari, ki mi jih je nesebično dal, mu bom ostala dolžnik.

Občudujem energijo življenja, občudujem njegovih osemdeset let. Kako jih doživeti, doživeti zdravno? Moj oče je vedno živel zdravo življenje. Vsi njegovi dnevi in vsa leta so bili eno samo delo, a delo ga je osrečevalo. Ena njegovih značilnih potez je zmernost v vsem. Največ pa je gotovo pripomogla njegova vedra in dobra narava k temu, da je pri osemdesetih letih njegov korak še prožen, roke še vedno delajo, da je misel jasna in še vedno snuje.

Jaz pa si želim, da bi se sedaj ustavil čas.

M. R.

Razmišljanje pred spomenikom

8. februar je slovenski kulturni praznik. Tega dne je pred sto štiriintridesetimi leti umrl France Prešeren, največji slovenski pesnik. France Prešeren je živel v 19. stoletju. Ustavjal in živel je kratkih 48 let, toda njegova poezija je največja poezija slovenskega pesništva. Izhajal je iz revne družine, v šoli pa je bil najboljši učenec. Doštudiral je za pravnika. Kot študent je doživel mnogo krivic, ki so ga gnale k pisanju. Pisal je pesmi, ki so bile revolucionarne, ljubezenske, osebno izpovedne. . . V času, ko je živel, njegove pesmi niso bile cenjene; nekatere založbe niti niso hotele izdati. France Prešeren je bil za čas, v katerem je živel prenapreden. Vseeno pa je še naprej pisal pesmi, ki jih je želel. Pesem Zdravljica je recital prvič v krčmi v krogu svojih prijateljev. Ta pesem je tudi ena njegovih najboljših del, cenimo pa jo lahko komaj sedaj, ko France Prešeren ne živi več.

Vemo, da je bil France Prešeren nesrečen v življenju, kar je moč razbrati iz njegovih pesmi in iz drugih virov, na primer iz romana Antona Slodnjaka: Neiztrohnjeno srce. Prešerenovo pesništvo je pomembno za slovensko besedno umetnost. Marsikaj so se naše generacije že naučile s pomočjo

njegove poezije, generacije, ki prihajajo, pa bodo prav tako dobro seznanjene s Prešerenovimi deli.

Dr. France Prešeren, Jezični dohtar, ali doktor Fig, je moral mnogo pretreti, da je lahko izrazil svoje velike misli na papirju in v javnosti. Grdo bi bilo, če bi na

njegova dela pozabil in jih ne bi prenašali iz roda v rod. Spomenikov Franceta Prešerna je v Sloveniji veliko, Prešeren si jih je gradil s svojim delom.

Janja Pičenko, 8/c,
OŠ Markovci

IVICA POGORELIČ

Njegove oči

Bil je deček brez staršev, zapuščen in osamljen. Našli so ga dobri ljudje, vzeli so ga k sebi in ga vzljubili. Vedela sem vse to, velikokrat sem slišala zanj, osebno ga nisem poznala. Bil mi je tujec, človek ki ga nisem videla in bolj bi bilo, da bi zame tujec ostal. Usoda je hotela drugače . . .

Bil je lep dan, ko sva se srečala. Beseda je stekla in dolgo sva klepetala. Ves čas pogovora sem ga opazovala. Takšen je torej osamljen fant! Lep, nekoliko blede obraz, ki ga obkrožajo mehki, svilenkasti lasje in v soncu čarobno bleščajo. Nežna, dekliska usta, nad njimi majhen nos.

Njegove oči! Ko sem jih zagledala, sem vztrepetala. Dvoje jantarno lesketajočih se lučk je bleščalo vame. Na dnu se je skrivala drobna otožnost, hkrati je iz njih sevala neizmerna volja, veselje, milina.

V hipu sem bila zaljubljena. Vedela sem, da v njegovem srcu zame ni prostora.

In kako drugačne so bile njegove oči, ko sva se ponovno srečala! Iz njih je sevalo sovraštvo, zaničevanje. Kot da bi črn madež skalil njihovo lepoto.

Zakaj me sovražiš? Ker te ljubim? Ker te imam rajši kot svoje življenje? Ne morem te prisiliti, da mi vračaš ljubezen. V ljubezni izgorevam. Želim si samo tvoj pogled, takšen pogled kot si mi ga podaril ob prvem srečanju. Samo to željo imam. Mi jo boš kdaj izpolnil?

HITREJE DO CILJA
KAKO? S PRODAJO DEVIZ

1=2

Gotovo se boste vprašali, kako je lahko ena dva. V našem primeru je. Kreditna banka Maribor vam da za prodane devize poleg dinarske protivrednosti prodanih deviz gotovinski kredit v enakem znesku.

Torej:

če za prodane devize dobite 50.000,00 dinarjev, vam Kreditna banka Maribor doda še 50.000,00 dinarjev kredita, kar je skupaj 100.000,00 dinarjev. Tako pridobljena sredstva lahko uporabite za katerikoli namen.

Kredit morate vrniti najpozneje v petih letih. Banka vam odobri kredit po hitrem postopku, odobreni kredit pa prenese po vašem nalogu na določenega uporabnika družbenih sredstev ali pa na vašo hranilno knjižico ali tekoči račun.

Banka daje kredit z odplačilnim rokom do 1 leta po 20 % letni obrestni meri, nad 1 letom pa po 25 % letni obrestni meri.

Podrobnejša pojasnila dobite v katerikoli enoti Kreditne banke Maribor.



KREDITNA BANKA MARIBOR

Jutri okrogla miza z uredniki „Mladine“

Jutri 4. marca bo v Ptujju okrogla miza z uredniki „Mladine“. Pripravlja jo center za obveščanje in propagando, ki deluje pri občinski konferenci mladih v Ptujju, v sklopu „Novinarske šole“, ki je v letošnjem letu organizirana že drugič.

Novinarska šola je pričela z delom že v mesecu februarju. Organizirana je bila z namenom, da bi informiranje v osnovnih organizacijah potekalo čim boljše. Že dalj časa se borimo, da bi se v osnovnih organizacijah ustanovile komi-

Šola v naravi

Šola Olga Meglič je edina šola v Ptujju, ki je organizirala šolo v naravi. Otroci smo tega zelo veseli, saj imamo možnost, da vidimo kraje naše domovine, ki jih v šoli pri pouku vidimo samo na zemljevidu ali na sliki. Drugače je, če to doživiš sam. Pot te pelje v neznani gorski svet, ki je nekaj čisto drugega od našega tukaj. Oko se obrača in opazuje visoke hribe, zadihast čist zrak, v ušesih ti pa kar zašumi. Vse okrog mene je čudovito. Sedaj vem, kako lepe so gore in planine, ki jih mnogi tako občudujejo.

So otroci med nami, ki jim starši sami tega ne morejo nuditi, da bi se z njimi kam peljali. Imeli pa so veliko razumevanje s šolo in z otroki, da so jim plačali del sredstev za bivanje v gorah. Želja staršev je, da otroci doživijo to, česar oni sami niso imeli možnosti. Gotovo bo nam v korist v nadaljnjem učenju vse, kar smo videli in doživeli.

Šest dni skupnega bivanja, učenja, zabave, smučanja s svojimi součenci in učitelji, nas je združilo v tesnejše tovarstvo. Zelo smo se te dni navezali drug na drugega. Učiteljem smo ponoči malo nagajali, ker od vseh dogodivščin in zanimivosti nismo mogli zaspati. Bili smo bolj glasni in živahni. Saj to ne doživlja vsak dan, da bi bil s tolikimi prijatelji skupaj v eni sobi. Upam, da jih preveč nismo razjezili, saj so učitelji imeli kljub vsemu razumevanje z nami. Hvala jim za ves trud in skrb!

To kar smo doživeli v gorah je enkratno. Sigurno nam bo ostalo za celo življenje v lepem spominu. Posebno zanimivo je bilo, ko smo se namaskirani smučali, ker je bil med tem časom ravno pust.

Za mene je šola v naravi velikega pomena. Spoznavanje naše domovine in tesnejše tovariške vezi med sošolci in učitelji. Privoščil bi vsakemu otroku, da vsaj enkrat v življenju doživlja tako lepe trenutke, kot smo jih mi letos na Gorah.

Dejan Matuš, 5/b OŠ
Ogla Meglič Ptuj

Iz oči v oči

Danes bi kar težko rekli, da si lahko kdo tako lepo pa vendar strogo pogleda iz oči v oči kot sem to doživel na obisku pri Dežmanovih v Laporju pri Slovenski Bistrici. O ne, ni vedno potrebno, da si iz oči v oči gleda samo človek človeku, kjer govornica rešuje nejasnosti. Težje je to, ko pogledaš v oči živali in ne veš ali te gledajo prijateljsko, v strahu ali v nameri napadalnosti.

Tokrat ni šlo za slabe namene. Muca pri Dežmanovih je pravi hišni miljenček, kaj tudi ne saj je velik in lep, da se najverjetneje še sam sebi dopade tako ponosno se spreho di po kuhinji, kjer je pač najtopleje in še hrana je blizu. Tudi tatinski ni, velik, lep in ponosen je. Vse kar opravi, stori v stilu dostojanstveni-



Kot mnogi, ki jim zunanji videz nekaj pomeni, tudi tale muc o svoji teži raje ne govori. Je pač tako, že je gospodinja skrbna, muca ne strada.

ka, najraje pa seveda skrbi za svojo „obleko“, ki mu jo zavidajo vse vrstnice v vasi pa še verjetno daleč naokoli. Da so ob vsem tem zelo pomembni tudi brki, ni težko ugotoviti.

Besedilo in posnetek:
Viktor Horvat

sije za informiranje, kajti veliko osnovnih organizacij dela dobro, vendar javnost o tem ne ve ničesar in zato velikokrat govorimo, da v tej in tej sredini mladi ne delajo. Za tovrstno izobraževanje se je odločilo kar 50 kandidatov, redno pa šolo obiskuje le 30 slušateljev.

V času, ko je šola že potekala so mladi poslušali kako poteka in kako naj bi potekalo informiranje v osnovnih sredinah, kako daleč smo z informiranjem, o novinarskih zvrsteh, o položaju in vlogi novinarja v naši družbi, o smernicah 11. kongresa ZSMS in 12. kongresa ZSMJ. Seveda so nam veliko pomoči nudili tudi novinarji Zavoda Radio — Tednik Ptuj, saj so nam novinarji predavali na zanimiv način, slušatelji pa so ob koncu predavanja pripravili tudi vprašanja, na katere so seveda dobili tudi zadovoljiv odgovor.

Jutri bodo mladi slušatelji Novinarske šole imeli namesto predavanja okroglo mizo z uredniki mladinskega časopisa Mladina.

Beseda bo predvsem o pomenu informacij, ki jih prinaša mladina, koliko si osnovne organizacije lahko opomorejo s temi informacijami pri svojem delu in kako je Mladina priljubljena med mladimi. V lanskem letu je bila tudi akcija v vsako osnovno organizacijo po ena številka revije Mladine. Seveda je bilo na račun tovrstne akcije precej pripomb in mladi so bili celo mnena, da jim hoče nekdo vsiliti to revijo. Zadnje časa je opaziti izboljšanje kvalitete informacij, ki izhajajo v Mladini, vendar je še vse preveč literarnih prispevkov in potopisov, ki mlade ne zanimajo preveč. Želijo slišati kaj več o delu osnovnih organizacij širom Slovenije, saj bi le tako lahko delo izboljšali tudi v svoji sredini. Okrogle mize se bo jutri udeležil glavni in odgovorni urednik Mladine Mile Šetinc in novinar Mladine Marjan Horvat.

Čprav okroglo mizo pripravlja Center za obveščanje in propagando v sklopu izobraževanja mladih iz osnovnih sredin, so na okroglo

mizo vabljeni tudi tisti, ki želijo kaj več zvedeti o mladinskem tisku in o načrtih, ki jih uredništvo Mladine pripravlja. Seveda bo tudi nekaj kritike, kar bi bilo dobro povedati ob takšnem srečanju. Torej vsi tisti, ki imate jutri čas, se udeležite okrogle mize, ki bo ob 15. uri v sejni dvorani na magistratu.

V soboto pa bodo mladi slušatelji „Novinarske šole“ obiskali redakcijo Tednika, studio Radia Ptuj na gradu, kaj več bodo spregovorili o tehniki fotografiranja in o tehniki pisanja. Ob tem so organizatorjem ponovno veliko pomagali novinarji radia in Tednika. Novinarska šola se bo predvidoma končala 11. marca, ko bodo udeleženci šole dali svoje pripombe na tovrstno izobraževanje, vsaka pripomba pa bo še kako dobrodošla organizatorjem te šole, kajti le tako bodo v prihodnje lahko izobraževanje mladih informatorjev iz osnovnih sredin izboljšali.

Jana Hvalec

Mladinske akcije na Polenškaku

Mladina OO ZSMS Polenšak je prvem mesecu letos stoddostno realizirala plan dela, ki si ga je zadel. Prav tako smo bili uspešni tudi v drugem mesecu, to je v februarju. Izvedli smo namreč prve delovne akcije mladine na Polenškaku in pokazalo se je veliko zanimanje samih mladih na Polenškaku.

Tako smo v prvi akciji, ki je bila, 23. 1. 1983, očistili dvorano v gasilskem domu, nujno potrebno pa je bilo očistiti tudi njeno okolico. Nekateri krajanji so bili seveda prepričani, da je to izključeno delo mladine. Po opravljenem delu pa so prišle iz ust krajanov pripombe, da se bahamo in da bi tudi oni (krajanji) to opravili, seveda brez mladine. Mi pa se sprašujemo, zakaj potem niso, saj je nesnaga že dovolj dolgo „krasila“ okolico gasilskega doma! Na podobne kritike smo sedaj že navajeni.

Za drugo akcijo smo si zadali nalogo, da položimo topli pod v sobi-prizidku gasilskega doma. Najprej smo morali kupiti izravnalno maso in lepilo; za oboje je dala denar OOSMS Polenšak. Mladinci smo opozorili, da topli pod ni najboljši za to sobo in da bi bila primernejša keramična tla, vendar nas ni nihče poslušal. Čepra je od tega komaj pol meseca, so posledice na podu že vidne. Omenimo lahko še to, da je bil topli pod kupljen že več kot eno leto, vendar ni bilo tistega, ki bi vložil nekaj truda v to in ga položil. Za to se lahko sedaj zalivalimo predvsem mladincema Branku Štebuhu in Branku Visenjaku iz Lasigov ter še nekaterim. Glede te sobe obstaja še en problem, saj nima pravega gospodarja. Financirali so jo tako GD, ZZB NOB, KS, kot tudi OO ZSMS Polenšak, zato si jo lastimo eni in drugi. Ker pa smo položili topli pod mladinci, računamo nanjo seveda mi.

Naša tretja akcija je bila organizacijsko slabo pripravljena, vendar pomembna zato, ker smo se izkazali tam, kjer je bilo to potrebno razvozili smo namreč gramoz in sicer okrog 24 kup. m Ta gramoz je že lep čas „krasil“ občestne jarke oziroma prostor, kjer je bil pač raztovorjen. Seveda je bila temu primerna cesta (luknjasta, blatna . . .). Tokrat je bila

udeležba nekoliko slabša, saj še zavest vseh mladincev ni na dovolj razviti ravni solidarnosti; kaj boljše pa zaenkrat tako še ni pričakovati, saj smo od krajanov vedno deležni le kritike namesto spodbudnih pohval. Pri tej akciji so sodelovali sami fantje in sicer: Milan Erhatic, Anton Gajser, Vlado Rižnar, Ivan in Tone Lovrenčič, Andrej Majcen, Franc Petek, Janez Sumenjak in Maks Kecek, delovodja pa je bil Franc Pisanec — a ne brez motike. Po opravljeni akciji je zavladala dobra volja in spet smo bili preglasni (kot že tolikokrat) — in to samo za nekatere krajanje v okolici gasilskega doma.

Poleg že omenjenih akcij smo pomagali tudi pri polaganju ladijskega poda na odru v dvorani, nekaj mladincev pa se je potrudilo in na minulem karnevalu uspešno prikazalo zimska kmečka dela ter bilo za to tudi primerno nagrajeno.

Ta akcije so le del tega, kar lahko mladinska organizacija prispeva za razvoj svojega kraja. Zato bi se morali vsi mladinci v prvi vrsti redno udeleževati naših sestankov, ki so tako rekoč že prva stopnica določene akcije. Vsekakor se mladi na Polenškaku zavedamo, da disko ni vse in da je za delovne akcije potrebno več prostovoljcev. S tesnejšim sodelovanjem s KS bi probleme reševali lažje in tako skupno gradili naš boljši jutri.

Sedaj so vse naše moči usmerjene v izdajo prve številke biltena. Mladina na Polenškaku je končno pognala prve kali in sedaj bo delala, bodisi v takšnih ali drugačnih razmerah.

Sklenili smo, da ne bomo poslušali kritik tistih, ki ne delajo ali preprosto povedano — lenuharijo. Seveda takih ne potrebuje ne Polenšak niti naša samoupravna družba kot celota.

ZATOREJ, MLADINCI — V AKCIJE!

Predsedstvo OOSMS Polenšak

Cilji in želje mladih v Zabovcih

V tem prvem obdobju leta, sprejemajo vse organizacije, društva in aktivni svoje načrte za celo leto. Tako kot v drugih organizacijah, smo si mladi OO ZSMS Zabovci zadali program dela in aktivnosti za celoletno obdobje po posameznih mesecih. Verjetno je potrebno poudariti, da si želimo, čimvečje aktivnosti vseh članov, ne samo odgovornih, zato smo na začetku uvedli kadrovske spremembe v samem vodstvu, saj je od tega odvisna aktivnost ostalih članov. Sedaj v teh težkih časih, pa je pomembno uspešno delovanje vsakega posameznika. Zato je prav zdaj, zadnji čas, da sprejmemo konkretne naloge, ter jih v skupnimi moči uresničujemo. Tako smo si zadali naloge po posameznih mesecih in jih pričeli še uresničevati.

V februarju imamo v načrtu priprave na 8. marec, kjer naj bi izvedli krajsi kulturni program. Za marec je glavna naloga izvedba kulturnega programa, ob dnevu žensk. Nameravamo tudi obiskati ostarele in osamljene matere, ki se ne bodo mogle udeležiti programa, ter jim izreči čestitke ob prazniku, tudi kakšna cvetlica bo dobrodošla. Po izvedbi tega pa še nameravamo pričeti z deli pri gradnji mladinske sobe, saj se je pokazalo ob odprtju gasilskega doma, da bo tam tudi prostor za nas mlade, le nekoliko lastnega dela bo potrebno vložiti.

V aprilu pričakujemo sprejem lokalne in zvezne štafete, ob tem se želimo vključiti tudi v kulturni program. Kasneje je tu pohod v Mostje, ki se ga prav tako, kot vsa leta, udeležujemo polnoštevilno. Ob 27. aprilu pa želimo sodelovati na centralni proslavi v Markovcih.

V maju imamo v načrtu izvedbo kresovanja, na katerem naj bi bil tudi kulturni in zabavni program,

skupaj s tovariškimi srečanjem sosednjih organizacij mladih. Ob 25. maju imamo v načrtu sodelovati na centralni proslavi, želimo pa bi, da bi se kateri izmed nas udeležil proslave v Beogradu. Čakajo nas tudi sprejem pionirjev v vrste mladih. Junija želimo organizirati ali pa sodelovati na športnih prireditvah, ki jih v tem času prav gotovo ne bo manjkalo. Tesneje pa želimo navezati stike, s katero izmed bližnjih osnovnih organizacij mladih.

Julija in avgusta želimo sodelovati na delovnih akcijah, ki bodo omogočene prek OK ZSMS Ptuj in pa na udarnih akcijah v Dornavi, pa tudi znotraj našega kraja bo dela dovolj.

Oktober se želimo udeležiti pospravljanja poljskih pridelkov, posebej tistim ostarelim ljudem, ki tega ne bodo zmogli pravočasno.

Novembra pa želimo sodelovati na komemoraciji ob 1. novembru in dnevu republike s kulturnim programom. Na koncu leta še sledi letna konferenca z ocenitvijo minulega dela.

V tem okvirnem programu, ki smo si ga zadali, so le glavne točke po katerih bomo delovali. V delo pa želimo vpeljati čimveč mladih, že od tistih iz osnovnih šol, do najizkušenejših. V ta namen se sestajamo vsaj dvakrat mesečno po potrebi tudi vsak teden, to je ob petkih, kjer razpravljamo o neposrednih perečih problemih, ki se pojavljajo znotraj organizacije ali pa širše družbe. Razreševanje in uresničevanje zadanih nalog in ciljev je ob odvisno od dela vsakega posameznika, saj če se bo vsak zavedal odgovornosti in pomena svojega dela, bomo skupno uresničevali naloge, ki smo si jih zadali lani na republiškem in zveznem kongresu mladih.

Jože Voglar

Malomaren odnos gostincev

Ptuj kot malo mesto ima prav gotovo za svoje razmere veliko število gostinskih obratov. Med pomembnejše obrate v središču mesta verjetno spada tudi gostišče Beli križ, ki je eno najbolj obiskanih v Ptujju. Vendar pozorni obiskovalci lahko opazi, da tu ni vse tako v redu kot izgleda. Res lokal je dokaj dobro urejen, vendar pa postrežba ni taka, kot bi človek pričakoval od takega lokala.

Tako se večkrat dnevno zgodi, da pridejo gostje v lokal, se posedajo k mizam, strežno osebe pa kot, da jih ne opazi se mirno vrtili okrog šanka, ter se veselo zabava s svojimi bolj poznanimi gosti. Gosti pa čakajo in upajo na skorajšnjo postrežbo. Tisti malo manj vztrajni kaj kmalu zapuste lokal in si poiščejo boljše

postrežbo, v katerem drugem obratu, vendar še s tem ni vsega konec, kajti podobna slika se ponavlja iz dneva v dan.

Prav gotovo se bo gost, ki to doživi večkrat, izogibal takega lokala, saj iz izkušnje nima dobrega vtisa o postrežbi, še huje pa je, če se zgodi to turistu, ki si želi hitro in dobro postrežbo, takšno ravnanje pa kviri celoten naš ugled. Gostišče je v družbeni lasti, tu so odgovorni ljudje, oziroma sami delavci tega obrata, saj je navsezadnje glavni del odgovornosti na njihovih razmerih. Mi pa si v teh stabilizacijskih razmerah želimo, da skupno dosežemo čim boljše delovne uspehe, vendar ne s takim načinom dela kot je primer omenjenih gostincev.

J. V.

Luščenje bučnic

Iz zgodovine naših prednikov poznamo mnogo ljudskih običajev, ki danes čedalje bolj tonejo v pozabo. Ti običaji so povezani z borbo kmečkega človeka za ohranjanje rodu, za rodnost zemlje, v borbi za življenje. Veliko se jih je kljub vsemu ohranilo do danes. Mnogo običajev in navad je ohranjenih tudi na Ptujskem in Dravskem polju.

Ena izmed takih navad je tudi luščenje bučnic, iz katerih pridobivamo bučno olje. To delo so kmetje opravljali v zimskem času. Kmečke družine so bile še prejšnja desetletja mnogoštevilne z dosti otrok.

Otroci ali pa gospodinja so nekaj dni pred luščenjem šli po vasi in naprosili vaščane za to delo. Po vsakodnevnih opravilih v hlevu in v hiši, so



Prikaz luščenja bučnic na kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni.

se zvečer vaščani zbrali in pričeli z luščenjem. Med delom so se pogovarjali o vsakodnevnem življenju, o novicah na vasi. Delo so popestrili z različnimi šalami in z domačo slovensko pesmijo. Na topli krušni peči so vse dogajanje opazovali otroci, katerim pri veselju družbi ni bilo do spanja.

Po končanem delu je gospodinja postregla s kolačem domačega kruha, gospodar pa je poskrbel za pijačo. Kljub poznim večernim uram, veselje ni pojenjalo. Ob poskočnih melodijah vaškega muzikanta se je družina zavrtela po prostorni kmečki izbi. Pogosto so plesali „puštertanc“ in



Ob zvokih harmonike so se mladi pari veselo zavrteli.

Besedilo in posnetka: Ignac J.

stavili so „rihterja“. Zabavali so se dolgo v noč in zjutraj odšli vsak na svoj dom. Misel stare slovenske pesmi „včasih je lušno blo, zdaj pa ni več tako . . .“ potrjuje, da je tempo našega življenja prehitel, saj danes na vasi najdemo čedalje manj časa za take običaje in navade, kateri so bili nekdanj zelo priljubljeni in družabni.

Nekatere navade in običaje še lahko vsako leto vidimo na kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni.

Nenavaden potnik

Odločil sem se, da vam napišem nenavadni dogodek, ki se je pripetil prejšnji četrtek na avtobusu.

Vsak dan se vozim z avtobusom na relaciji Ptuj—Maribor—Ptuj. Vožnje so večkrat dolgočasne, tale v četrtek pa je bila povsem drugačna. Po navadi se odpeljem rano zjutraj. Ta dan sem vstopil na avtobus, ki je odpeljal iz postaje ob 9.05 proti Mariboru. Med drugim je sofer ustavlil tudi na postajališču v Sp. Hajdini.

Potniki so vstopili. Med njimi je bil eden čisto nekaj posebnega: velik je bil, kosmat z dolgo rjavo dlako, košatim repom — bil je pravi pes ovčar. Potniki so se na začetku malo preplašili, vendar je bil dobro razpoložen in nikomur ni nič storil, le peljati se je nameraval v Maribor in to kar z avtobusom. Najprej je počakal pri soferju. Sofer si je prizadeval, da bi ga spravil iz avtobusa. Pomagali so mu tudi drugi potniki, vendar brez uspeha. Tako smo pot nadaljevali še z majhno zamudo. Pes se je sprehajal po avtobusu.

Izgledalo je, kot da je igral vlogo sprevodnika, saj se je skoraj pri vsakem sedežu za čas ustavlil. Potniki so se mu privadili in ga božali po gosti dlaki. Sprva smo bili mnenja, da bo izstopil že na naslednjem postajališču. Vendar mu je bilo prijetneje v avtobusu. Sedel sem s tremi študenti na zadnjem sedežu in tako sem imel dober pregled nad potnikom celotnega dogajanja. Prav so bili posebno veseli otroci, pa tudi stare ženske so se mu privadile. Večkrat je prišel tudi do zadnjih vrat in opazoval skozi okno. Med potniki je postal zelo priljubljen in vzdruže na avtobusu je bilo čudovito. Čez nekaj časa se je vsedel na tla. Verjetno mu tam ni bilo najbolj udobno, zato se je začel ozirati po praznih sedežih.

Naposedel je prišel do zadnjega sedeža, kjer sem tudi sam sedel. Povzpel se je s prednjimi nogami na sedež in nekaj časa opazoval skozi zadnje okno.

Nato se je povzpel še z zadnjimi nogami in se udobno vsedel zraven mene in študenta, ki je bil z moje desne strani. Takrat je bilo seveda razpoloženje potnikov na višku. Vsi so se od srca nasmejali. Pobožal sem svojega „sopotnika“. Hotel se je celo vleči, da bi mu bilo udobneje, vendar zanj ni bilo toliko prostora. Na začetku so nekateri potniki godrnjali. „Za božjo voljo, spravite ga že enkrat ven!“ Ko pa je hotel sam v Miklavžu izstopiti so bili povsem drugačnega mnenja: „Ne pustite ga dol, saj se lahko izgubi!“ Pripeljali smo se do postajališča pri hotelu Slavija. Zraven drugih potnikov je tudi on izstopil (sedaj čisto brez prisile). Klicali smo ga nazaj, vendar je šel svojo pot. Za njim smo pogledovali in ga občudovali. Neverjetno, kako znajo ljudje biti dobri do živali.

Če ne bi zveza tega sam doživel, drugemu verjetno ne bi te zgodbe verjel. To je bila zame tudi ena najprijetnejših voženj v Maribor.

Ignac J.

Kdo koga vara in uničuje

Vse več govorimo o alkoholu in o alkoholizmu, o ljudeh, ki zaužijejo preveč alkohola in prihajajo na delovno mesto v vinjenem stanju in o tem, da ti delavci ne opravljajo svojega dela tako, kot bi morali. Čestokrat govorimo tudi o mladinskem prostovoljnem delu, o prostem času mladih, o mladinskih delovnih akcijah in še bi lahko naštevale. Če pa se se vprašamo, kaj mladi delajo v prostem času, pa dobimo nič koliko odgovorov. Eni so prijetni, drugi tudi ne. Tisti, ki obiskujejo še kakšno šolo poprimajo za učenje ali pa ne, nekateri se ukvarjajo z družbeno-političnim delom, drugi s kakšnim hobijem, je pa tudi nekaj takšnih, ki jih je dobila posebna bolezen „lenizem“. Takšni skratka ne poprimajo za delo v šoli, doma nimajo hobija, temveč si poiščejo družbo sebi primerno, ki pa jo najdejo običajno kar v gostinskih lokalih.

Zanimalo nas je, kako so obiskani ptujski lokalni. Ob popoldnevnih smo obiskali nekaj ptujskih gostinskih lokalov, da bi se bolje prepričali kaj delajo mladi, ki ne najdejo časa za kakšno aktivnost, temveč raje zavijejo v lokal. Da bi bilo naše mnenje čim bolj popolno, je skupina v sestavi: zdravnik, profesor srednješolskega centra in predstavniki mladine, odšla v tri ptujске lokale.

Prvič smo zavili v prenovljen lokal „Rdeča vrtnica“. Okrog trinajste ure je bilo kar precej mladih. V večini so pili brezalkoholne pijače. Ob vprašanju, ki smo ga zastavili gostinski delavci, kaj mladi največ pijejo, smo dobili odgovor, da brezalkoholne pijače. Seveda smo bili kar presenečeni, saj je nekaj minut pred tem prišel iz navedenega lokala mladenič, ki ga je imel kar precej pod „kapo“. Seveda ne moremo trditi, da se ga je napil prav v tem lokal, toda čudno je le to, da skoraj v vseh lokalih točijo alkoholne pijače takim, ki pridejo v lokal že vinjeni.

Za drugi obisk smo se odločili v diskoteko Metulj v Ptuj. Prijeten lokal, kjer lahko človek najde zares obilico miru. Tudi gosti in osebe je dokaj vpludno. Ob vstopu, smo najprej pogledali po mizah in kozarčih. Več ali manj se nam je zdelo, da v večini pijejo mladi gostje coca-colo. Ob klepetu in kavi ter prijetni postrežbi smo se zapletli tudi v pogovor z natakarjem. Na vprašanje, katere pijače gostje največ popijejo, je dejal: „Pri nas v večini prodajamo štok s coca-colo. Naši obiskovalci pa so tisti, ki štejejo že prek 20 let.“ Sicer smo se v lokaluh nahajali okrog 14. ure in videti je bilo kar precej srednješolcev. Torej prvotna misel, ob vstopu v lokal, se je kaj hitro spremenila. Vprašali smo se le, kdo koga vara s takšno pijačo. Koliko je mladina sploh poučena o problematiki alkoholizma. Tisti, ki čestokrat zahajajo v gostinske lokale, s tem, da se ga bodo malce napili, so že bodoči alkoholiki, vsaj tako bi rekli strokovnjaki, ki se s tem področjem intenzivneje ukvarjajo.

Starši delajo napake že pri vzgoji otrok. Namreč, kadar je kakšno slanje v hiši, dovolijo otroku požirek ali dva alkoholne pijače, to se kaj hitro poveča na pol kozarca, kasneje poln kozarec itd.

Naš tretji in zadnji obisk pa se je končal v gostilni „Pri pošti“. Ob vstopu je bil lokal dokaj poln, ob 17. uri si lahko opazil že nekaj ljudi, ne glede na leta, v vinjenem stanju. Tudi tukaj naš je radovednost mučila in tako smo se zapletli v pogovor z gostinsko delavko. „Vse preveč prihajajo v lokale vinjene stranke, ki so velikokrat kar naši redni gostje ali pa tudi ne, predvsem v popoldanskem času. Če sem iskrena s takšnimi ljudmi ni nič kaj prijetno delati.“

Koliko alkohola popijejo tisti, ki obiskujejo lokale vsak dan ali pa dokaj pogosto? Verjetno ne malo. Čestokrat se stresemo in se jezimo ob kakšni podražitvi, kadar pa se podražijo alkoholne pijače pa se vse skupaj spregleda.

Ob misli, koliko otrok in družin je ogroženih zaradi tega, ker starši ali pa samo eden v družini uživa alkohol se potrkajmo na svoja srca in se vprašajmo, mar ne moremo kakšno svečanost praznovati tudi brez da bi se popivalo, ali pa vsaj do neke mere. Pa tudi primerne cene brezalkoholnih pijač v gostinskih lokalih bi verjetno veliko več pripomogle k zmanjšanju popivanja in če pogledamo samo podatke, koliko ljudi se je v zadnjih letih zdravilo zaradi alkoholizma, koliko se jih zdravi samo ambulantno in kakšni stroški pri tem nastanejo bi verjetno pogledali v prihodnost, kaj vse bi pa lahko s tem denarjem naredili, veliko bolj z odprtimi očmi.

Jana H.

Moja junaška babica

V daljni, kamniti, a lepi in prijazni Hercegovini imam babico, kot jih je malo na tem svetu. Moja babica ima črne lase, temne oči, je močne postave, dobrega srca in vselelega značaja. O njej povedo, da je bila najlepše dekle daleč naokrog.

Mlada se je poročila z mojim dedkom, ki je skoraj dvajset let delal v Ameriki in si privarčeval lepo imetje. V zakonu se jima je rodilo šest otrok. Mirno in zadovoljno so živeli do začetka vojne.

Prvič je udarilo leta 1941. Ustaši so zaprli nad 120 najuglednejših rodoljubov iz mesta Gacka. Nečloveško so jih mučili, nato odvedli pred Koritsko iamo, kjer so jih do smrti pobili in zmetali v njo. Med žrtvami je bil tudi babičin najstarejši brat.

4. januarja 1943, so ustaši obkolili in napadli Bodežišta, vas, v kateri je živela moja babica z družino. Vaščani so imeli le toliko časa, da so pograbili puške in začeli braniti vas. Ženske so se z otroki umaknile. Boj je bil dolg. Število žrtev je bilo veliko. Padli so skoraj vsi vaščani, tudi moj dedek Aćim. Babico so lažje ranili v desno nogo. Ustaši so izropali in požgali vas.

Babica se z otroki ni imela kam zateči. Skriti so preživeli prvo noč na prostem. Ob svitu so se napolili v najbližjo vas. Pot je bila mučna. Lačni so bili, zeblo jih je, po snegu ni bilo gazi. Babico je vedno bolj bolela ranjena noga. Nositi je morala dojenčka in še mojega očeta, ki je bil malo večji. Težko so se privlekli do prvih hiš. Dobri ljudje so jih lepo sprejeli. Poskrbeli so za otroke in babico. Tu so ostali do konca zime. Ker je babica želela v domačo vas, so ji kmetje postavili kolibo. Zbrali so tudi za dve ovci, da bi otroci imeli mleka. V domači vasi so živeli v velikem pomanjkanju in hudem strahu. Pogosto so se skrivali pred ustaši, četniki in Nemci.

Sredi vojne so dobili sporočilo, da je na Sutjeski padel babičin srednji brat. Kurir je povedal, da je bil hraber partizan.

Že je kazalo, da bo strašna vojna konec, saj se je bližala pomlad v letu 1945. Tedaj so partizani prinesli nekaj osebnih drobnarij babičinega najmlajšega brata. Ni bilo treba posebej razlagati, da je tudi ta padel. Tako so v tej hiši izgubili vse moške.

Prišla je svoboda, za mojo babico pa nova nesreča. Zelo blizu je eksplodirala bomba, ki je ranila enega otroka in babico. Oba sta se srečno izvlekla.

Ker so toliko izgubili in ogromno pretrpeli, so v tej družini dolgo žalovali, vse do takrat, ko se niso poročili najstarejši otroci. Babica črne ne bo nikoli slekla.

Moja babica se rada pohvali, da ji je Tito zgradil hišo tam, kjer je bila prejšnja; da ji je Tito šotal otroke; da ji je Tito dal pokojnino; da ji je Tito povsod pomagal.

Babico obiščejo enkrat letno. Veliko ji pomeni, da radi pridemo in se nri niei dobro nočutimo. Rada nam posveča svoj prosti čas. Od nas otrok pričakuje, da bi zrasi v dobre in poštene ljudi. Moj cilj je uresničiti njena pričakovanja.

Sanja Žarković, 5. b
OŠ Franc Osojnik Ptuj

NAŠE PESMICE

Učili smo se o Francetu Prešernu. Napisal je lepe pesmi o domovini. Tudi mi smo napisali pesmice.
Mihela Zupanič

Zunaj zima kima,
moj mucu Miki,
v kuhinji dremlje
in kima.

Renata Murko

Žogica Marogica,
to sem jaz,
sem pa tja,
pa sem že doma.

Simona Čeh

Moja muca mala,
sama je doma ostala.
Bila je žalostna,
pred hišo je mijavkala,
pridno mene čakala.

Drago Zupanič

To nas veseli,
če zunaj sneži,
hitimo po sani
in po smučih.

Mateja Mužek

Počitnice sem preživel doma,
a brez snega,
ko šolska vrata se odpro,
sneg pobeli vso zemljo.
Ven vesel zbežim,
si snežaka naredim.

Damijan Cepek

Ko zapustil si svoja starša,
sta žalostna bila.
Mamica se je spomnila
in po njeja šla,
vsa družina je srečna spet bila.

Iztok Dobnik

Pionirji in pionirke 1/b,
OŠ Ivan Spolenjak, Ptuj

POČITNICE

Med počitnicami sem se igrala in učila. Pričakovala sem sneg, a ga ni bilo. Čitala sem za bralno značko. Šli smo k stari mami in k staremu ateku. Mislili smo iti v Slovensko Bistrico, pa so sorodniki odšli na Pohorje. Ostali smo doma. Počitnice so hitro minile.

Barbara Šalamun, 2/a,
Ptuj, OŠ Tone Žnidarič

PRESENETIL NAS JE SNEG

V nedeljo ob 10. uri dopoldan je začelo snežiti in še vso noč je padal sneg. V ponedeljek zjutraj sem šla po snegu v šolo. Ko sem šla iz šole, so me fantje kepali in ribali.

Lidija Živič, 2/b,
OŠ Tone Žnidarič, Ptuj

MAMA PRIPOVEDUJE

Mamica me je rodila 19. februarja 1974. Vsi so bili zelo veseli, ko so me prinesli domov. Najbolj me je imel rad moj bratec. Ko sem bila dojenček, sem zelo rada spala. Najraje sem jedla sadje. Bila sem zelo posrečena, ko me je mamica kovala. Pljuskala sem vodo na vse strani. Imela sem rdeča lička, modre oči in lepe nakodrane laske. Nikoli nisem zaspala brez polne steklenice. Za prvi rojstni dan sem začela hoditi. Zgodaj so me navadili na kahlico. Ker sem se najraje valjala po tleh, me je morala mamica dostikrat preobleči.

Ko gledam svojo sliko, si želim, da bi imeli še enega dojenčka pri hiši.

Frančka Stoklas, 3. r,
OŠ Leskovec

ZIVALI POZIMI

Tako kot vse živali in ljudje se tudi jež pripravljata na zimo. Že v jeseni, ko je veliko sadja in do brot, jih gre jež v sadovnjak iskat. Povalja se po tleh, na katerih leži sadje in že ima polne bodice hruški ali jabolk. Pripravi si tudi svoj brolg. Izkoplje ga pod kakim drevesom globoko med koreninami. Postelje si z listjem. V brolg si znozi zaloge hrane, da ne bo lačen, ko bo med zimo spal. Če ne bi imel zaloge, bi si moral pozirati, ko je visok sneg, iskati hrano.

Ko bo prišla zelena pomlad, se bo jež prebudil in zlezal iz svojega brolga. Takrat bo po dolgem zimskem spanju zopet malo raztegnil svoje ude.

Sonja Pernek, 5/r,
OŠ Leskovec

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

SPOZNAJTE JO SE VI!

Želim, da bi spoznali mojo prijateljico, ki je doma v Cirkulanah in obiskuje osmi razred osnovne šole. Spoznali sva se v brigadi. Ime ji je Mirka. Mirka je visoke in vitke postave, saj trenira rokomet, športniki pa imajo tako vitko postavo. Svetli, kratko ostrizeni lasje ji padajo spredaj na oči. Zelo rada nosi hlače in brezkrovniki. Okrog vratu pa mora imeti zmeraj kakšno ruto ali šal. Po srcu je dobra. Ko sem morala v brigadi napisati spis za glasilo, nii je pomagala. Kadar sva šli v trgovino, me je vedno vprašala, kaj želim. Bila je velikodušna. Všeč mi je tudi zato, ker se ne hvali in zato, ker je tako skromna. Zelo rada posluša novejšo glasbo. Tudi meni je večkrat govorila o njej. Ko smo odhajali iz brigade, sva si obljubili, da si bova dopisovali. In res. Zdaj si dopisujeva in vesela sem, ker je res moja prijateljica. Upam, da sem vam jo vsaj malo opisala.

Nataša Zagoranska, 7/r,
OŠ Leskovec

MAMICA V BOLNIŠNICI

Med zimskimi počitnicami je mamica morala v bolnišnico na Pohorje. Doma smo ostali jaz, očka in bratec. Čeprav je očka lepo skrbel za nas, sem mamico zelo pogrešala. Vesela sem bila, ko se je vrnila.

Nataša Brodnjak, 2/b,
OŠ Tone Žnidarič, Ptuj

OČENJUJEMO ČISTOČO RAZREDA

Nekega dne, ko se je tovarišica vrnila v razred, smo ji povedali, da smo za čistočo dobili tri. Tovarišica se je takoj razžalostila in nam rekla, da bi lahko bili boljši. Vsi smo bili tiho in se muzali. Ko je tovarišica pogledala v zveček, smo se vsi hkrati zasmejali. Tovarišica je bila vesela, saj je bila ocena odlična mi pa tudi zato, ker smo jo ukaniili.

Petra Vidovič, 4/a,
OŠ Tone Žnidarič, Ptuj



Z mamo — Sonja Nikoljič, 12 let, OŠ Tone Žnidarič Ptuj

SNEŽENI MOZ

Zima je prinesla sneg. Za nas otroke je zdaj pravo veselje. Na domačem dvorišču je bilo veliko snega. Sklenil sem, da bom naredil sneženega moža. Sneženo kepico sem kotalil po snegu in kmalu sem imel tako velik sprimek snega, da ga skoraj z rokami obseči nisem mogel. „To bo spodnji del trupa.“ sem rekel.

Nato sem oblikoval nekoliko manjšo kepo in dejal: „Ta bo za zgornji del telesa.“ in jo posadil na prvo veliko kepo.

Iz tretje kepe sem naredil glavo. Snežak je bil narejen. Na glavo sem mu nataknil star lonček. „To je njegov klobuk.“ sem se veselil.

Iz hiše je pritekla sestra in vprašala: „Ali tvoj snežak nima oči, nosu in ust?“

Hitro sem poiskal koščke oglja in dolg rdeč korenček. Iz oglja sem naredil oči, mednje pa vtaknil korenček, da možak ni bil brez nosu. Z žico sem potegnul pod nosom, da so se snežaku raztegnila usta.

„Kaj pa roke?“ se je smejala sestra.

Iz snega sem snežaku naredil roke. V eno roko sem mu stisnil staro obrabljeno metlo. Snežak je bil nared.

Ponosno je stal na dvorišču, dokler ga ni odpihala odjuga. Takrat je snežak jokal in tudi meni je bilo hudo.

Vlado Muhič, 2. b
OŠ Goršnica

MAMICA, BRATEC IN JAZ

Svojo mamico imam zelo rada. Skušam ustreči njenim željam. Zgodil pa se, da jo včasih razjezim. Velikokrat je skoraj kriv samo bratec, samo mamica me ne posluša, češ, da sem že velika „storklja“ in da bi lahko malo popustila. Takrat sem zelo jezna na mlajšega brata. Zdi se mi, kot da je mamini „cartiljivček“. Brata bi najraje zaprla v kopalnico. Izpustila bi ga takrat, ko bi se mi opravičil.

Helga Mihelac, 5/c,
OŠ Tone Žnidarič, Ptuj

KAKO SEM PREŽIVEL POČITNICE

Zimske počitnice sem preživel doma in v Makedoniji. Tja sva se odpeljala z mamico z letalom. Na letališču sta naju čakala dedek in babica. Potem smo odšli domov, kjer sem se umil in preoblekel. Šel sem pozdravit prijatelje. Bili so me zelo veseli, ko so me videli. Počitnice so bile zelo zanimive in mislim, da sem jih zelo dobro izkoristil.

Filip Stojčevski, 3/a,
Olga Meglič, Ptuj

OSMI MAREC DAN ŽENA

Kmalo bodo mamice praznovalе svoj praznik. Otroci se pripravljamo, da bomo razveselili mamice, in prav vse ženske, ki jih poznamo. Pri dramskem krožku se učimo pesmico. Naslov pesmice je Kam vse mamice hitijo. Nastopam tudi jaz. Vesela sem, da jaz nastopam. Mateja Safranko, 2/a,
OŠ Tone Žnidarič, Ptuj

ZIMSKI ŠPORTNI DAN

V sredo, 16. februarja smo imeli zimski športni dan. Ob 8. uri smo se zbrali na šolskem dvorišču. Kmalu smo šli na Panoramo. Ko smo prispeli, smo prvo poteptali sneg za progo. Potem smo se pa veselo smučali in sankali. Smučanje in sankanje je hitro minilo. Vsi smo šli domov zmučeni. Domov sem prišla vsa mokra ker sem padla v sneg. Maja Rozman, 2/a,
OŠ Tone Žnidarič, Ptuj

V PLOVALNEM TEČAJU!

Tovarišica nam je povedala, da se gremo 16. februarja 1983 kopat. Bili smo veseli in se pogovarjali, kateri se ne znajo plavati. V sredo smo si prinesli kopalke, brisačo in plavalno kapo. Pričakali smo avtobus in se odpeljali v toplice. Ko je prišel tovariš, nas je razdelil v skupine. Kopat se je bilo lepo. Čez dve uri smo se oblekli in šli jest v restavracijo. Tovarišica nas je prešela in smo se odpeljali pred šolo. Takoj smo šli v razred po torbe in šli domov. Med potjo smo se pogovarjali, kako je bilo v toplicah. Bojan Topolnjak,
OŠ Tone Žnidarič

PTICE POZIMI

Ko je zapadel sneg, so ptice postale uboge. V snegu si ne morejo iskati hrane, zato jim mi otroci nastavljamo hrano. Pri nas doma jim nastavljamo na okno. Na okno priletijo najrazličnejši ptiči. Zanimivo jih je opazovati.

Zjutraj me zbudijo vrabci. Pripravijo in gnetejo se na oknu tako, da sinice ne morejo zraven. Ves dopoldan so na oknu le vrabci. Pozno popoldne si upajo na okno tudi drugi ptiči: sinice, kalini in pogorelčki.

Pozimi skrbimo za ptice, da nam bodo spomladi in poleti prepevale in uničevale škodljivce.

Ptice so naše prijateljice — imam jih rada.

Valerija Iličič,
OŠ Vitomarci

NA GORAH NAM JE LEPO!

V ponedeljek, 14. februarja 1983, smo se zbrali na železniški postaji Ptuj. Bili smo zelo nestrpni. Ko je vlak pripeljal, smo se poslovlili od domačih in veselo odhiteli na vlak. Peljali smo se do Celja. V Celju smo šli na avtobus. Z avtobusom smo se peljali do Šmarnega nato smo šli peš. Hodili smo uro in pol. Takoj, ko smo prišli do koč, smo dobili najprej čaj in nato kosilo. Po kosilu smo se šli smučati. Smučiče je lepo urejeno. Smučali smo se do 17. ure. Nato smo imeli zvečer. Hrana je zelo dobra. Zraven nas so še tu razredničarki 5/a in b razreda, tovarišica Šegula, tovariš Samo Gorjup in tovariš Marjan Bežjak. Zvečer je prišel za nekaj dni še tovariš ravnatelj. Vsi skrbijo za nas od jutra do večera in tudi ponoči nas hodijo pokrivati, če se razbrčamo.

Po večerji imamo prosti čas. V prostem času se igramo razne igre. Nato se gremo umivati in spat. Ob 9. uri mora biti tišina. Brez discipline ne gre! Zjutraj vstanemo ob 7. uri. Umijemo se, oblečemo in pospravimo. Ko to opravimo, gremo k zajtrku, tovarišici in dežurni pa pregledajo sobe. Po zajtrku imamo pouk do 11. ure. Ob 12. uri je kosilo. Tovarišici sta nam obljubili, da bomo v petek lahko gledali televizijo — Arabelo.

V toek smo imeli pustni ples. Pred plesom smo sebe in tovarišice lepo namazali. Namazala sem tovarišico Leio, tovarišico Šegulovo in Korparjevo. Pomagale so mi sošolke. Nato smo šli na pustni ples. Tovarišci so imeli na obrazu srčke. Tovarišica Leja je imela dva žčipa. Med plesom smo dobili jabolka, ker smo bili žejni. Bili smo zelo utrujeni. Po plesu smo šli takoj spat, ni nas bilo treba miriti.

Imeli smo tudi dve prireditvi, prvič smo nastopali pred pustnim plesom, drugič pa na zaključni prireditvi, ko je bila slavnostna podelitev diplom za veselaslom.

Želim, si da bi še mnogokrat šli v šolo v naravi in da bi bilo zmeraj tako lepo. Zelo sem vesela, da imamo tako lepo smučiče in tako prijetno življenje. Vse to nam omogočajo naši dobri starši, naša šola in naša socialistična družba.

Duška Junger, 5/a,
OŠ Olga Meglič, Ptuj



Oton Velunšek in Sonja Pajenk



Za prijeten uvod je poskrbela ritmična skupina, za ples pa Ptujski instrumentalni ansambel

PROGLASITEV NAJBOLJŠIH, PODELITEV BLOUDKOVH ZNAČK

Sonja Pajenk in Oton Velunšek

V prejšnjih letih dobro tradicijo spet nadaljujemo. Gre za proglasitev najboljših športnic, športnikov in ekip ptujске občine. Posebna prireditve, ki so jo pripravili atletski klub Ptuj, ZTKO, TKS in TOZD Haloški biser, je bila v soboto zvečer v prostorih Rdeče vrtnice ptujskega hotela Poetovio.

Po uvodnem pozdravu predsednika atletskega kluba Ptuj Marjana Ostroška in predsednika IO ZTKO Lojzeta Arka se je s krajšim nastopom predstavila ritmična skupina OŠ Boris Kidrič iz Kidričevega. Za tem pa so proglasili najboljše v letu 1982, ki sta jim pokale in priznanja podelila Lojze Arko in sekretar ZTKO Ivo Klarič.

Najboljše šolsko športno društvo na osnovnih šolah je ŠSD OŠ Tone Znidarič, drugo je ŠSD OŠ Franc Osojnik, tretja je OŠ Kidričevo, četrta OŠ Olga Meglič in peta OŠ Juršinci. Med srednješolskimi društvi je najboljša TOZD Gimnazija Dušan Kveder, druga je Gospodarsko upravna šola in tretja Kovinarska-metalurška-kmetijska šola Veljko Vlahovič.

CLANICE:

- 5. mesto: Sonja Marinkovič — NTK Petovia
- 4. mesto: Marija Vindiš — AK Ptuj
- 3. mesto: Albina Pšajd — OSZ Ptuj
- 2. Msto: Marija Šešerko — AK Ptuj
- 1. mesto — NAJBOLJŠA ŠPORTNICA OBČINE PTUJ za leto 1982: Sonja Pajenk — atletski klub Ptuj.

CLANI:

- 5. mesto: Dušan Koren — AK Ptuj

- 4. mesto: Oliver Sirec — AK Ptuj
- 3. mesto: Karel Krepl — aeroklub Ptuj
- 2. mesto: Mirko Vindiš — AK Ptuj
- 1. mesto: NAJBOLJŠI ŠPORTNIK V LETU 1982: Oton Velunšek — aeroklub Ptuj.
- NAJBOLJŠA ŽENSKA EKIPA — ekipa članic občinske strelske zveze
- NAJBOLJŠA MOŠKA EKIPA — letalski modelarji aerokluba Ptuj

Za tem so na predlog OTKO podelili posebna priznanja najboljšim športnicam, športnikom, ekipam in strokovnim delavcem v posameznih športnih panogah:

- atletika: Mirko Vindiš, Sonja Pajenk, članice, Ljubo Čuček;
- strelstvo: Tonči Planinc, Albina Pšajd, članice, Ludvik Pšajd;
- letalstvo: Oton Velunšek, Milena Cestnik, modelarji, Jože Borolin;
- namizni tenis: Sonja Marinkovič, pionirke, Tomo Džankič;
- košarka: Matjaž Damiš, Simona Kornik, člani, Aco Kravina;
- rokomet: Luka Terbec, Darja Sitsenfraj, članice, Boris Perger;
- nogomet: Dušan Čeh, mladinci NK Aluminij;
- šah: Samo Bezjak, Tatjana Vaupotič, člani, Janez Podkrajšek;
- judo: Mitja Vidovič, Franc Nasko;
- boks: Anton Novak, Slavko Dokl;
- plavanje: Odon Planinšek, Ljubo Gajzer;
- tenis: Drago Vobner;

— invalidski šport: Andrej Furjan, Marija Šibila, Jože Šibila.

Predsednik skupščine TKS Valter Pliberšek in vodja skupnih služb SIS družbenih dejavnosti občine Ptuj Oto Polič sta nato zaslužnih dolgoletnih telesnokulturnih delavcem podelila Bloudkove značke. Zlato značko sta prejela Peter Šegula in Franc Hojnik, srebrno Janko Strehar, Janez Horvat in Ludvik Pšajd, bronasto pa Slavko Dokl, Anton Hrenko, Tomo Džankič, Franc Brodnjak, Martin Podpavec, Matevž Cestnik, Franc Ivančič, Ludvik Kotar in Boris Perger. Bronasta značka se podeljuje za deset, srebrna za dvajset in zlata za trideset let aktivnega dela. To pa nikakor ne pomeni, da so letošnji prejemniki značek toliko let v telesni kulturi in športu — so namreč veliko več, vendar je število značk omejeno.

Po podelitvi in med plesom, ki sta ga začela Oton Velunšek in Sonja Pajenk, so se udeležencem prireditve (bilo jih je manj kot smo pričakovali) predstavili člani TEKVVONDO kluba iz Zagreba (prikazali so to zanimivo borilno veščino), odlični atlet Rok Kopitar, nekdanji član Zlate košarkarske generacije Vinko Jelovac in predsednik strokovnega sveta Košarkarske zveze Jugoslavije Boris Kristančič.

Prireditve je dosegla namen, zato jo velja obdržati kot tradicionalno.

Tekst in foto: I. kotar



Podelitev priznanj za najboljše v posameznih panogah



Zlata Bloudkova značka za Franca Hojnika

SMUK IN SKOKI NA MAJSKEM VRHU

V nedeljo so mladi z Majskega vrha pripravili srečanje mladih na belih poljanah. Kljub temu, da je v soboto nastala močna odjuga, so uspeli izvesti tekmovalce v smuku in smučarskih skokih.

Najprej so skakalci preizkusili skakalnice, nato pa so se po strmini spustili smučarji. Proga je bila dolga nad 500 m, dokaj strma in zahtevna, zato je le malo tekmovalcev prispelo na cilj. V smuku so največ znanja in spretnosti pokazali Jože Potočnik, Zvonko Polanec in Zlatko Štruel. Prvo uvrščeni so prejeli diplome in kolajne. V smuku so nam na pomoč priskočili člani smučarskega kluba iz Ptuja. Ker je bila proga dokaj dolga in zahtevna, bi bilo bolj težko meriti čas, zato so prinesli s seboj elektronsko uro, tako da so organizatorja rešili skrbi kako meriti čas. Ogleдали so si tudi progo in bili z njo zadovoljni, organizatorju pa so ponudili pomoč pri podobnih tovrstnih prireditvah.

V skokih je sodelovalo precej več tekmovalcev, kot v smuku, zato je bil boj za najboljše uvrstitev kar oster. Največ znanja v skokih je pokazal Rižnar iz Juršinc, drugi je bil Novak, prav tako iz Juršinc, tretje mesto pa sta si delila Drevišek iz Leskovca in Štruel iz Vidma.

Sodelovalo je tudi veliko mlajših tekmovalcev, tako v smuku kot v skokih. Tekmovalci in gledalci so prišli iz vseh krajev ptujске občine. Dobro je bilo poskrbljeno tudi za tople napitke in prehrano.

Ob koncu tekmovanja smo spoznali, da takšne prireditve privlačijo ljudi, saj si jih radi ogledajo, haloški griči pa so kot ustvarjeni za prirejanje podobnih tekmovanj. Vsekakor pa smo se razveselili najbolj množičnega obiska in pomoči Smučarskega kluba Ptuj in se nadejamo njihove pomoči pri bodočih tekmovanjih in organiziranju. Jana Hvalec

II. SKL — VZHOD: DRAVOGRAD—PTUJ 69:80 (40:40)

Deseta zaporedna zmaga

Člani KK Ptuj so v Dravogradu dosegli deseto zaporedno zmago ter si z novimi točkami in odlično koš razliko zagotovili najboljši izhodščini položaj za končno prvenstvo. Do konca prvenstva je še šest kol, tri srečanja pa bodo Ptujčani odigrali na domačem igrišču.

V začetku sobotnega srečanja so povedli Ptujčani, vendar so jih domačini v nadaljevanju ujeli in prešli v vodstvo. Šest minut pred koncem prvega polčasa je bilo 31:24 za domačine. Trener Kravina je po minuti odmora v igro poslal centra Bedrača in z dobro igro v obrambi so Ptujčani do konca polčasa domačine ujeli.

Drugi polčas so v celoti dobili Ptujčani. Prednost je priigrala peterka Volmajer, Beranič, Robert Kotnik, Dobrijevič in Bedrač. V šesti minuti so že vodili z 11 koši prednosti (58:48), kljub zmanjšanju razlike obdržali svoj ritem igre in ob koncu zanesljivo slavili. V tem delu je ptujska ekipa prikazala zelo kvalitetno igro ter prekinila večletno tradicijo porazov v Dravogradu. Pomembna zmaga jim je tako odprla vrata do naslova prvaka.

PTUJ: Volmajer 8, Bedrač 8, Marčič 6, Beranič 20, Cobelj 11, Miran Kotnik 2, Robert Kotnik 14, Dobrijevič 10, Erbus, Damiš, Reš in Vučinič.

V soboto popoldan pa bo v dvorani Mladika znova zelo zanimivo Ptujčanke čaka novi derbi, srečanje z drugouvrščenim Zlatorogom iz Laškega. Srečanje se bo pričelo ob 16. uri, torej dve uri prej kot običajno! I. Z.

Plačevanje komunalnih storitev po položnicah

Temeljna organizacija Vodovod in kanalizacija ter temeljna organizacija Komunalni servisi pri KGP Ptuj sta se odločili, da v letu 1983 uvedeta sodobni način pobiranja vodarine, kanalsčine, in odvoza smeti. Z letnim obračunom pomeni občasno plačevanje ocenjene porabe vode, ki se izračuna na osnovi porabljene vode v letu 1982.

Tako bodo individualni porabniki vode v bodoče plačevali ocenjeno porabo vode po položnicah v petih obrokih.

V mesecu novembru bodo delavci TOZD Vodovod in kanalizacija odčitavali števec porabnikov vode in na osnovi tega se bo do konca leta 1983 izdelal obračun porabljene vode za tekoče leto.

Posamezni porabniki sprejmejo položnice v 5 izvodih, iz katerih je razvidno, da se občasno plačuje vodarina, kanalsčina in odvoz smeti za tiste uporabnike, ki koristijo komunalno storitev v celoti. Nekateri porabniki bodo plačevali samo porabljeno vodo, nekateri skupaj porabljeno vodo in kanalsčino in to tisti, ki so priključeni na javno kanalizacijo, dočim na mestnem področju, kjer je uveden ulični sistem, bodo individualni porabniki še plačevali odvoz smeti.

Priznana cena za porabljeno vodo je izračunana na osnovi stroškov in potrjena po Skupnosti za cene občine Ptuj ter znaša po kub. m porabljene vode 7,65 din, 0,80 vodni prispevek, 1,00 prispevek za izgradnjo komunalnih objektov ter 1,50 števina, tako znaša celotna cena porabljene vode po kub. m 10,95 din.

Za kanalsčino je priznana cena 4,35 din in 1,00 za prispevek za izgradnjo komunalnih objektov, skupaj po kub. m 5,35 din.

Zaradi pomanjkanja prostora v tej številki, bomo popolnejšo in podrobnejšo informacijo objavili prihodnjik.



LABOD TOZD DELTA PTUJ

vsem svojim delavkam, poslovnim sodelavkam, ženam, materam in dekletom ob prazniku žensk

8. MARCU

iskreno čestita ter želi mnogo nadaljnjih uspehov pri delu in v življenju.

GOSTILNA VRBNJAK JURŠINCI

Ob 8. marcu mednarodnem prazniku Dneva žena iskrene čestitke z željo, da nas obiščete!

Se priporoča gostilna Vrbnjak v Juršincih!

Emona kmetijski kombinat n. sol. o. ptuj
 kmetijstvo, pridelava, gostinstvo, trgovina, servis, izvoz-uvoz
 delovna skupnost skupnih služb
 82250 ptuj, muzejčič trg 2, jugoslavija

TOZD KMETIJSTVO „Ptujsko polje“ Domava

razpisuje dela in naloge

KUHARICE — kvalificirana v DE Trnovska vas

Nastop dela možen takoj. Ostalo po dogovoru.

zavarovalna skupnost triglav n. sol. o. ljubljana
 OBMOČNA SKUPNOST MARIBOR n. sol. o.

ZAVAROVALNA SKUPNOST TRIGLAV

n. sol. o. LJUBLJANA
 OBMOČNA SKUPNOST MARIBOR, n. sol. o., MARIBOR, Cankarjeva 3

Odbor za medsebojna delovna razmerja in kadrovska vprašanja delovne skupnosti Zavarovalne skupnosti Triglav, Območna skupnost Maribor objavlja

oglas za sklenitev delovnega razmerja za nedoločen čas s polnim delovnim časom

UNIVERZALNEGA ZASTOPNIKA za območje zastopa 31-119 Krčevina—Ptuj.

Pogoji za uspešno opravljanje dela je 4-letna srednja šola ekonomske ali gradbene smeri, 1 leto delovnih izkušenj in veselje do terenskega dela s strankami.

Za objavljena dela oz. naloge se obračunava osebni dohodek po pravilniku o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka o delitvi sredstev za osebne dohodke in skupno porabo Zavarovalne skupnosti Triglav, Območna skupnost Maribor.

Kandidati naj pošljejo svoje prijave z dokazili o šolski izobrazbi na odbor za medsebojna delovna razmerja in kadrovska vprašanja v roku 8 dni po objavi oglasa.

ROKOMET

Kadeti in kadetinke RK Drava so v soboto nastopili na polfinalnih turnirjih za republiško prvenstvo. Kadetinke so bile v Titovem Velenju med petimi ekipami druge (za domačinkami), kadeti pa v Slovenj Gradcu tretji (za Šoštanjem in domačini ter pred Fužinarjem in Ormožem). V finale sta se uvrstile samo prvouvršene ekipe, torej Titovo Velenje in Šoštanj. I. k.

Državno prvenstvo v namiznem tenisu

V Beogradu je bilo letošnje državno prvenstvo v namiznem tenisu za mladinke in mladince. Sonja Marinkovič iz NTK Petovia je izpadla v osmini finala, premagala jo je kasneje drugouvrščena Vesna Ojsteršek iz Hrastnika. I. k.

Odprto prvenstvo Ptuja v smučanju

Smučarski klub Ptuj pripravlja za soboto, 5. marca, pri Treh kraljih na Pohorju odprto prvenstvo Ptuja v slalomu. Tekmovanje bo pod pokroviteljstvom delovne organizacije Galeb iz Maribora, ki je prispevala pokale, medalje in diplome za najboljše.

Smučarski klub je organiziral tudi prevoz tekmovalcev iz avtobusne postaje v Ptuj, ob 7.30 s povratkom po končanem tekmovanju, velja pa 150 dinarjev. Prijave sprejema Marija Lukman — skupne službe SIS družbenih dejavnosti ali po telefonu 771-581. Pohitite s prijavi! N. D.

ŠAHOVSKO PRVENSTVO KS GORIŠNICA

Prvenstvo je bilo odigrano v dveh skupinah in sicer je v prvi skupini igralo 10 šahistov in šahistk, v drugi skupini pa 16.

V močnejši skupini je po pričakovanju zmagal Janez Vrbančič s 7,5 točkami, sledijo Dragan Stefanovič in Franc Vrbančič 6,5 ter Ivan Voršič in Miloš Ličina 6 točk.

Druga skupina je odigrala 6 kol po švicarskem sistemu. Zmagal je Andrej Kolarič 5 točk, sledijo pa Andrej Toplak, Metka Grm, Anita Voršič in Darinka Vesenjak 4 točke. I. V.

Svet osnovne šole Ivana Spoljenjaka Ptuj razpisuje dela in naloge kuharice s polnim delovnim časom za nedoločen čas.
Poskusno delo traja tri mesece.

Pogoj: kvalificirana kuharica.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanega pogoja pošljite v roku 8 dni po objavi na naslov Osnovne šole Ivana Spoljenjaka Ptuj, Rogaska cesta 6.
Prijavljeni kandidati bodo dobili odgovore v 15 dneh po izbiri.

Emona kmetijski kombinat n. sol. o. ptuj
kmetijstvo, predelava, gostinstvo, trgovina, servis, izvoz-uvoz
delovna skupnost skupnih služb
62250 ptuj, vstopni trg 2, Jugoslavija

20 let KMETIJSKI KOMBINAT PTUJ

tel. (062) n. o. 772 381
telegraf: KMETKOMBPTJ
telex: 88 244 23 208
fax: 88 244 23 208

**Delavski svet
EMONA KMETIJSKI KOMBINAT PTUJ
TOZD MLEKARNA PTUJ
razpisuje**

1. dela oziroma naloge

DIREKTORJA TOZD in to za dobo štirih let.

Kandidati za individualni poslovodni organ TOZD morajo poleg pogojev, ki jih določa zakon, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo visoko šolsko izobrazbo, smer: agronomija, veterina, živilska tehnologija in najmanj 5 let delovnih izkušenj;
- da imajo moralno politične kvalitete, ki se odražajo v odnosu do samoupravne družbene ureditve, samoupravljanja in do družbeno političnih organizacij, v spoštovanju zakonitosti in odgovornosti pri gospodarjenju z družbenimi sredstvi.

2. dela oziroma naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

VODENJE RAČUNOVODSTVA TOZD in to za dobo štirih let.

Kandidati za navedena dela oziroma naloge morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- da imajo končano višjo ali srednjo šolsko izobrazbo ekonomske smeri in najmanj štiri leta delovnih izkušenj v knjigovodstvu, s pogojem, da se da za prijavitelne kandidate utemeljeno domnevati, da bodo svoje delo opravljali strokovno in vestno,
- da niso bili kaznovani za kazniva dejanja, ki jih omenja zakon o knjigovodstvu.

Poleg strokovne usposobljenosti in delovnih izkušenj morajo kandidati imeti še moralno politične kvalitete, ki se odražajo zlasti v odnosu do samoupravne družbene ureditve, do samoupravljanja in do družbeno političnih organizacij, v spoštovanju zakonitosti in odgovornosti pri gospodarjenju z družbenimi sredstvi.

Kandidati pod 1. in 2. naj vložijo pismene prijave, ki morajo vsebovati rojstne podatke, podatke o izobrazbi, dosedanjih zaposlitvah in delovnih izkušnjah na naslov: Emona Kmetijski kombinat Ptuj, TOZD Mlekarna Ptuj, Čučkova ulica 6.

Rok prijave je 15 dni po objavi razpisa. O izidu razpisa bodo kandidati obveščeni najpozneje v roku 30 dni po preteku roka za sprejemanje prijav.

mali oglasi

PRODAM nesnice, mlade jarkice, pasme hisex, rjave, stare tri mesece iz vrst najboljših pasem nesnic. Dobite jih vsak dan, tudi v soboto in nedeljo po zelo ugodni ceni. Jože Soršak, Podložje 21, Ptujška gora.

UGODNO PRODAM 2 kub. m hrastovih fosnov. Naslov v upravi.

PRODAM novo škropilnico STIHL, sohe za vinograd, mladi vinograd strojne obdelave, pridelek 12000 litrov, prodaja mogoča v manjših površinah. Pristop ob lepi cesti. Za minimalno odškodnino dam 0,5 ha vinograda v uporabo več let, trgatve do 4000 litrov. Telefon: 791-902.

PRODAM nov moped Tomos 14 M. Alojzija Voda, Grajena 43, Ptuj.

PRODAM plinski štedilnik (4 plin 2 električna). Jože Svenšek, Lackova 8, Ptuj.

PRODAM obrana lepa jabolka, raznih sort po 9.— din. Hojnik, Polenšak 7.

PRODAM traktor 35 KM v dobrem stanju in s koso. Prepolje 82, Starše.

PRODAM TV sprejemnik črno-beli „ATLAS“ DL v zelo dobrem stanju. Cena 5000.— din in umivalno školjko, bele barve z vsemi priključki in pipo, vse novo. Martin Mojzer, Apače 285, Lovrenc na Dravskem polju.

TAKOJ ZAPOSIM natakario ali dekle, ki ima veselje do dela v gostilni. Hrana in stanovanje prekrbljeno. Naslov v upravi.

Zdravstveni center Ptuj—Ormož TOZD bolnica dr. Jožeta Potrča Ptuj odprodaja tri rabljene plinske štedilnike Igo, en pekač trodelni kovinostroj Grosuplje.

PRODAM snopovezalko BCS. Stanko Možina, Gorišnica 176.
PRODAM globok otroški voziček. Irma Sever, Ptuj, Langusova 30 (Nova vas).

KUPIM gradbeno parcelo na relaciji Ptuj—Videm. Naslov v upravi. Plačam takoj.

PRODAM vinograd v Preradu 20/a, parcela za vikend, dostop z vsakim vozilom. Naslov v upravi.

SADNA DREVESA, jablane raznih sort po ugodni ceni vam nudi drevesničar Janez Matjašič, Zagorci 35 pod Gomilo ob glavni cesti Juršinci.

PRODAM ležišče z jogijem. Naslov v upravi.

PRODAM jarkice mlade nesnice hisex, rjave, odlične nesnice, stare 12 tednov. Dobite jih vsak dan. Marčič, Starošinci 39, Cirkovce. Telefon: 792-357.



*Če tudi spiš v črni jami
ostala vedno boš med nami*

SPOMIN

10. marca mineva leto tihe žalosti, ko je kruti boleznii sledila smrt in nam iztrgala iz družinskega kroga nepozabno ljubečo ženo, mamo, hčerko, sestro in svakinjo

Marijo Šlamberger

iz Slovenje vasi 9

Tiho in skromno kot si živela si odšla tja, kjer ni več trpljenja in ne bolečine. Ne prikljče te nazaj bridka bolečina v naših srcih.

Vsem, ki prihajate na njen grob, prižigate sveče in se je spominjate prisrčna hvala.

ŽALUJOČI: VSI NJENI

ZAHVALA

Tiho, kot je živela, nas je za vedno zapustila naša plemenita dobra bakica

Sofija Matko

Od nje smo se zadnjič poslovili 23. 2. 1983 v njenem dragem Zagrebu, na pokopališču Mirogoj.

Zahvaljujemo se doc. prim. dr. NEUDAUERJU za večletno skrb in vse tople besede. Zahvaljujemo se tudi dr. Tošu, dr. Unukovi, dr. Ivetičevi, dr. Rakušu in dr. Lisulovi, vsem sestram internega in kirurškega oddelka, sestram, njeni Marini in ostalemu strežnemu osebju v domu upokoencev Ptuj.

Hvala tudi teti Jelki in naši Katici ter vsem tistim, ki so jo zadnje mesece njenega življenja obiskovali, ji prinašali svojo toplino, lepo besedo, blagi pogled in upanje na boljši jutri, čeprav smo vsi vedeli, da je hudo bolna.

Žaluoja družina EINFALT



*Vedno sijalo je obličje
milo in usta tvoja, kot bi
se smehljala, končan je boj,
trpljenje je minilo.
(Prešeren)*

SPOMIN

Danici Breznik

roj. Topolovec
iz Aškerčeve 8 v Ptuj

1. marca so minila tri žalostna leta za nas, ki te hudo pogrešamo. Ni več nasmejanega obraza, tvojih veselih korakov, ki si tako rada prihajala domov. Mnogo prerano si morala umreti, se vprašamo zakaj ti ni bilo dano je živeti.

Hvala vsem, ki se ustavite pri njeni prerani gomili, ji prinašate cvetje in prižigate svečke.

ŽALUJOČI: družine Topolovec, Breznik in Prša.

ZAHVALA

Nedoumljivo je spoznanje draga mama, žena, sestra in babica, da te ni več.

Elizabeta Svenšek

roj. Rožman
iz Zakla 30

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo v velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, darovali vence in cvetje in nam izrazili sožalje. Posebej se zahvaljujemo sosedom MAUČIČ in MARČINKO, delovnim kolektivom hotela SLAVIJA iz Maribora, Agis-u Ptuj, Cinkarni iz Celja, Les-u iz Kidričevega in Motelu Petrol iz Podlehnik. Zahvaljujemo se godbi iz sosednje Hrvaške, cerkvenemu pevskeemu zboru in g. župniku za opravljen obred. Hvala govorniku KS tov. Božu Šlehta za poslovilne besede ob grobu. Vsem še enkrat HVALA.

Neutolažljivi: mož Dominik, hčerke Angela, Marija, Katarina in Vera, sinovi Viktor, Stanko, Anton in Branko, zeti Miran, Anton, Branko in snaha Danica, vnuki Matjaž, Damir in Anita, Sanja in Brino, Nataša in Gregor.

Dežurstvo prehrabnih trgovin

**SOBOTA,
5. marca 1983
prodajalni KOLONIALE
in KEKEC**

**SOBOTA,
12. marca 1983
prodajalni POTROŠNIK
in KEKEC**

ZAHVALA

Ob izgubi dragega sina, brata in vnuka

Rafka Lampreta

iz Grdine 33



se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za darovano cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Posebna hvala kolektivu Zaščita Kidričevo, Konus Majšperk, PD „Donačka gora“ Stoperce, OO ZSMS Stoperce, GD Stoperce, vsem govornikom in pevcem ter g. duhovniku.

Žaluoja: oče in mama, brat Albin, stara mama in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in brata

Alojza Nadelsbergerja

7. 6. 1928—17. 2. 1983
iz Zg. Pristave



se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za darovane vence in cvetje.

Iskrena hvala zdravstvenemu osebju DO Agis-TOZD Orodjarna, Elektroradiu, hvala govornikom za poslovilne besede, pevcem za odpete žalostinke in g. duhovniku za opravljen pogrebni obred.

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi mnogo prerani zadnji poti.

ŽALUJOČI: žena Katarina, sinova Jožef in Branko, hčerka Kristina, sestra Marija, Angela z možem, brat Anton z ženo ter ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega sina, moža, očeta, brata in strica

Milana Berghausa

iz Brstja



se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, nam izrazili sožalje in darovali cvetje. Posebna hvala delovnemu kolektivu Elektro Maribor, DE DES Ptuj za vso pomoč in iskreno izraženo sožalje, prav tako hvala DO Agis Ptuj, vodni skupnosti Drava Mura Ptuj, radioamaterjem in pevcem za odpete žalostinke, govornikom krajevne skupnosti za izbrane besede in g. župniku za opravljen obred.

ŽALUJOČI: mama, ata, žena, sinovi, bratje z družinami in ostalo sorodstvo.

Srečanja bratstva in prijateljstva — Pregrada 83

„Smo dežela, ki ima posebni značaj zaradi več narodnosti in ki je značilna po hitrem razvoju. Zato je krepitev bratstva in enotnosti posebej pomembna, še toliko bolj v sedanjih težjih gospodarskih pogojih. To pomembno poslanstvo pa uresničuje program bratskih občin SRH in SRS.

Razvijajte te humane vezi še naprej in jih tretirajte kot da sodelujeta dve republiki, ne le enajst občin teh republik“ je poudaril predsednik sveta občin Sabora Hrvatske Ivo Vrhovec, na koordinacijskem sestanku pobratenih občin, ki je bil organiziran v bratski občini Pregrada.

Na tem sestanku so sodelovali koordinacijski odbor bratskih občin, ki je tokrat usklajeval in sprejel obsežen in bogat program aktivnosti koordinacijski odbor mladinskih organizacij, ki je načrtoval in sprejel program dela mladih in koordinacijski odbor za informiranje in dokumentacijo, ki je obravnaval pripravo in izdajo biltena „Bratstvo in prijateljstvo 1983“.



Zbranim delegatom je spregovoril Ivo Vrhovec, predsednik sveta občin Sabora SR Hrvatske.

Začeli so tudi z zbiranjem gradiv za izdajo jubilejne publikacije „25 let sodelovanja bratskih občin SRH in SRS“. S tem pa ta odbor že uresničuje program dela, ki je bil sprejet decembra 1982 na prvem sestanku.

Program prireditev in aktivnosti.

ki jih usklajuje koordinacijski odbor bo v kratkem v celoti objavljen, tokrat naj povem le to, da bodo poleg že ustaljenih aktivnosti mnoga nova srečanja, tako invalidov, športnikov, kulturnih delavcev, delovnih kolektivov in drugo. O vseh aktivnostih pa bodo sproti

poročala sredstva obveščanja vseh sodelujočih občin. Tudi sredstva obveščanja v organizacijah združenega dela se vključujejo v obveščanje delavcev o teh aktivnostih. Naj povem še, da bodo v vseh manifestacijah sodelovali tudi mladinci.

Na skupnem sestanku je delegate vseh treh odborov seznanil z občino Pregrada in njenim gospodarstvom predsednik SO Pregrada Vlado Podboj. Za bralce Tednika jo bomo predstavili v eni naslednjih števil. Direktor tovarne stekla in plastičnih proizvodov „Straža“, Alojz Malogorski je za tem predstavil to delovno organizacijo, ki je vsekakor najpomembnejša v občini Pregrada. Z delom tega prizadevnega 2100 članskega kolektiva in proizvodnim procesom v tej tovarni parso se gostje seznanili preko lepega filma, ki prikazuje poleg same tovarne tudi prijetno okolico, pomen tovarne za razvoj kraja in razvoj letega v zadnjem obdobju.

Besedilo in posnetek: Lojze Cajkno

PROGRAM MEDREPUBLIŠKEGA SODELOVANJA

Prejšnjo sredo se je v Ptuj sestala komisija za kulturo in medrepubliško sodelovanje pri občinskem svetu ZSS Ptuj, ki jo vodi Maks Menoni. Na seji so obravnavali predvsem program medrepubliškega sodelovanja v okviru 22. DELAVSKIH SREČANJ BRATSTVA IN PRIJATELJSTVA — PREGRADA '83. Člani komisije so soglašali s obširnim programom za vseh 11 sodelujočih občin. Program za občino Ptuj obsega kar 14 različnih srečanj, prireditev in manifestacij. Na seji pa so predlagali, da bi v program še vključili KS Hajdina in GD Ptuj, ki že tradicionalno sodeluje z gasilci iz Krapine. Program bomo objavili v eni od prihodnjih števil.

Dva zlata para v Ptuj

V soboto, 26. februarja so na matičnem uradu v Ptuj spet opravili svečanost dveh zlatih porok. Po pooblaščenem delegatu skupščine občine Ptuj in matičarju sta bila svečano razglasena za zlatoporočenca naslednja para:

JOŽEF in GENOVEFA DOLIŠKA iz Selske ceste 22 v KS Turnišče. Jožef se je rodil 20. 10. 1908 in je bil po poklicu tesar. Genovefa, roj. 12. 12. 1912 pa je delala doma in gospodinjala. V zakonu sta imela 11 otrok, danes pa se veselita tudi ob 17 vnukih.

ALBERT in MARIJA JESIH iz Belšakove ul. 3 v KS Budina—Brstje. Albert se je rodil 3. 7. 1907, Marija pa 9. 4. 1913, oba sta bila po poklicu trgovca. V zakonu sta imela 3 otroke, danes pa sta ponosna na 7 vnukov in 1 pravnuka.



Jožef in Genovefa Doliška ob razglasitvi za zlatoporočenca. Foto: Langerholc



Albert in Marija Jesih med svojimi najdražjimi v poročni dvorani matičnega urada v Ptuj. Foto: Langerholc

MLADI KRITIČNO O SEBI IN SVOJEM DELU

Konec brezbrizju

V domu Jugoslovanske ljudske armade so se v četrtek, 24. februarja sestali na razširjeni seji člani občinske konference ZSMS Ptuj. Skupaj s predsedniki osnovnih organizacij mladih iz krajevnih skupnosti, šol in združenega dela, so razpravljali o aktualnih nalogah mladih, ki izhajajo iz zaključkov kongresnih dokumentov slovenske in jugoslovanske mladine.

Sekretar občinske konference mladih Milan Kuri, je poudaril predvsem vlogo mladih pri utrjevanju delegatskega sistema in uveljavljanju naših socialističnih samoupravnih načel v združenem

delu. Konec brezbrizju in čim doslednejše uresničevanje zastavljenih nalog sta v tem trenutku osnovni nalogi mladih v vseh sredinah.

Družbeni problemi so tudi problemi mladih in mimo tega ni mogoče delovati v nobeni osnovni organizaciji. Boriti se je treba za čim višjo produktivnost in za odpravo brezposelnosti. Vzroka za

vse probleme v katerih se nahajamo je treba iskati pri ljudeh, torej pri nas samih in vsak naj najprej kritično oceni svoje obnašanje in sodelovanje v raznih aktivnostih in pri delu nasploh. V združenem delu mladi morajo sodelovati pri kreiranju kadrovske politike, z ožjimi krogi kadrov, ki se med seboj menjujejo pa je treba enkrat za vselej opraviti. Mladi se morajo še tesneje povezati z ostalimi

družbeno političnimi organizacijami in v enotni fronti nastopiti proti vsem negativnim pojavom v sredinah kjer delujejo.

V drugem delu četrtkov se je, lahko bi rekli tudi problemske konference, pa so predsedniki posameznih področnih konferenc mladih in komisij poročali o ostalih pomembnih nalogah mladih na področju mladinskega prstovoljnega dela, kmetijstva, sodelovanja v društvih na področju idejnega usposabljanja, obrambne aktivnosti in športa.

M. Ozmeč

VEDNO HITRI IN UČINKOVITI

V petek, 25. februarja so se zbrali člani ptujškega gasilskega društva na letni skupščini v gasil-

skem domu Ptuj. Na skupščini so ugotovili, da so tudi v letu 1982 uspešno opravljali vse planirane

naloge pri reševanju družbene in zasebne lastnine. Lani so njihova vozila morala izvoziti sedemindesetkrat. Osemkrat so bili v akciji na območju društva, sicer pa so reševali premoženje na območju občine Ptuj. To pomeni, da je ptujsko gasilsko društvo izredno pomembno za celotno občino Ptuj.

Razen akcij reševanja so se člani društva redno udeleževali vseh vaj v okviru društva in akcij civilne zaščite, tekmovanj v okviru ptujške zveze in slovenske gasilske zveze.

Na skupščini so člani društva opozorili tudi na določene probleme, ki jih še niso uspeli rešiti. Med njimi je pereč problem benzijskih bonov za gasilce, ki se s svojimi vozili pripeljejo na klic sirene na akcijo. Vsekakor bi administrativni ukrep moral predvideti izjeme za dejavnosti kot je gasilstvo.

Skupščina gasilskega društva Ptuj je izvolila tudi novo vodstvo društva. Člani so se za dolgoletno

in požrtvovalno delo zahvalili večkratnemu predsedniku Marjanu Briču in poveljniku društva Ivanu Grahlu. Izvolili so in za častna člana društva. Za novega predsednika so izvolili Stjepana Čanačiča, za poveljnika pa Alojza Korošca.

Na skupščini so podelili tudi številna priznanja najbolj prizadevnim članom društva. Med njimi je gasilska zveza Slovenije podelila diplomato za pedesetletno članstvo v gasilstvu Lipetu Izlakarju. Pred sejo skupščine so imeli pred gasilskim domom krajšo slovesnost, ko so svoja tehnična sredstva izpopolnili z novim tipiziranim vozilom, sedemtisoč litrsko gasilsko cisterno.

Društvo želi nabaviti tudi vozilo z visokotlačno črpalko, za kar se je obrnilo za pomoč na občinsko požarno skupnost in ptujške krajevne skupnosti. Ptujski gasilci upajo, da bodo delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih razumeli težnje društva za posodobitev ptujškega gasilstva in jim bodo pomagali.



Novo gasilsko vozilo, vredno 2.260.000 din

Foto: J. Slodnjak

ČRNA KRONIKA

V tednu od 22. februarja do vključno 1. marca so miličniki postaje milice Ptuj in oddelkov posredovali v štirih prometnih nesrečah. Hujših poškodb na srečo niso zabeležili, le dve osebi sta v nesrečah bili lažje poškodovani. Med vzroki nesreč je tudi tokrat na prvem mestu neprilagojena hitrost glede na stanje cestišča. Materialna škoda na vozilih pa je neznatna.

NI UPOŠTEVAL PREDNOSTI

Do hujše prometne nesreče je prišlo na območju PM Ormož v torek, 22. februarja na magistralni cesti Ptuj—Ormož. Voznik osebne avtomobila Vladimir Lilek (38) iz Čakovca je peljal iz Ptuja proti Ormožu. V križišču s stransko cesto od Podgorcev mu je nenadoma pripeljal pred avtomobil voznik kolesa z motorjem Slavko Erhatic (59) iz Osluševcev pri Ormožu. Prišlo je do trčenja v katerem je voznik kolesa z motorjem dobil hude telesne poškodbe in so ga prepeljali v ptujsko bolnišnico. Gmotna škoda je ocenjena na okoli 48 tisočakov. OM

S FIČKOM V SMRT

V sredo, 23. februarja ob 11.15 je prišlo na magistralni cesti med Mikavčem in Teznom pri Mariboru do hude prometne nesreče v kateri je izgubi življenje 22-letni Rafko Lampret iz KS Stoperice v ptujski občini. Voznik fička Rafko Lamret je v vožnji proti Mariboru začel prehitevati tovornjak, tedaj pa mu je nasproti pripeljal s tovornjakom zasebni avtoprevoznik Ludvik Bedeković iz Maribora. V čelnem trčenju je bil voznik fička takoj mrtev, vozilo pa pa popolnoma uničeno. lažje ranjena pa sta bila tudi voznik tovornjakain njegov spotnik. - u

POZOR PRED POLOŠČENO LONČENO POSODO!

Republiški sanitarni in tržni inšpektorat sta ugotovila, da so na nekaterih sejnih in severovzhodni Sloveniji nekateri zasebni proizvajalci prodajali pološčene lončene izdelke, pri izdelavi katerih niso bila upoštevana določila pravilnika o minimalnih pogojih higienske neoporečnosti predmetov splošne rabe, ki se smejo dajati v promet. Uporaba takšnih lončenih predmetov je zdravju škodljiva. Ugotovljenih je bilo tudi nekaj primerov obolenosti.

Za preprečitev zdravju škodljivih učinkov uporabe pološčenih lončarskih izdelkov — opravljata Inšpektorata strokovno analizo lončarske proizvodnje v smislu spoštovanja zahtev omenjenega pravilnika. Poostrišla sta tudi kontrola nad proizvodnjo in prometom pološčenih lončenih proizvodov.

Inšpekcijske službe hkrati opozarjajo občane, naj nepreverjene pološčene lončarske izdelke uporabljajo predvsem kot okrasne predmete in ne kot posodo za pijačo in hrano. Zasebne proizvajalce lončene posode pa pozivata, da si pridobijo potrebne ateste (pismena dokazila), brez katerih proizvodnja in prodaja take posode v bodoče ne bo več mogoča.

osebna kronika

Rodile so:

Ana Zidarič, Sakušak 79 — Jernejo; Nada Krajnc, Jurčičeva 11 — dečka; Ljudmila Jan, Majšperk 34 — deklico; Majda Fric, Moškanjci 18 — Tadejo; Mira Vučković, Prešernova 27 — Saša; Marija Perger, Majski vrh 23 — Ksenijo; Anica Cafuta, Tavčarjeva 6 — Marka; Jožica Nedeljko, Sakušak 31 — Polonco; Marija Pukšič, Ločki vrh 62 — Igora.

Poroke:

Dušan Hrnc, Sp. Gruškovje 20 in Mirica Struel, Sp. Gruškovje 20; Mladen Mesarič, Gregoričev dr. 7 in Marija Haladea, Gregoričev dr. 7; Bojan Zajko, Zetale 66 in Vilma Cafuta, Macelj Gornji 24.

Umrli so:

Barbara Zorec, Zg. Hajdina 83, roj. 1908, umrla 18. februarja 1983; Justina Trop, Lešnički vrh 13, roj. 1933, umrla 22. februarja 1983; Ana Matjašič, Maribor, Veljka Vlahoviča 79, roj. 1910, umrla 23. februarja 1983; Marija Ježovnik, Rimska 13, roj. 1896, umrla 23. februarja 1983; Ana Benkič, Ul. heroja Lacka 10, roj. 1895, umrla 24. februarja 1983; Jakob Šostarič, Hlaponci 57, roj. 1924, umrl 26. februarja 1983; Neža Jajek, Pobrežje, 133, roj. 1915, umrla 25. februarja 1983.

TEDNIK

izdaja zavod za časopisno in radijsko dejavnost RADIO-TEDNIK 62250 Ptuj, Vošnjakova 5, pošti- nje predal 99. Ureja uredniški kolegij, ki ga sestavljajo vsi novinarji zavoda, direktor in glavni urednik FRANC LAČEN, odgovorni urednik FRANC FIDERSEK, tehnični urednik ŠTEFAN PUŠNIK, novinarji: Jože Bračić, Nevenka Dobljekar, Marija Gocnik, Ludvik Kotar, Martin Ozmeč in Marjan Sneiderger. Uredništvo in uprava Radio-Tednik, telefon (062) 771-261 in 771-226. Celoletna naročnina znaša 360 dinarjev, za tujino 610 dinarjev. Ziro račun SDK Ptuj 52400-603-31023. Tiska ČGP Večer Maribor. Na podlagi zakona o obdajevanju proizvodov in storitev v prometu je TEDNIK uvrščen med proizvode, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

LEPA IN PRAKTIČNA DARILA

ZVEZDA, IDEAL, TEHNIKA, PERKŠTILNA HISA, DOM, JASMIN

ZA 8. MAREC

V PRODAJALNAH EMONA MERKUR

emona ptuj merkur